

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din - nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.549 za inzerat Sarajevo št. 7963, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797 Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2993

Telefoni uredništva: dnevna služba 2959 - nočna 2996, 2994 in 2958

Izhaja vsak dan s'jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Rajnih Slovencev posnema bodi naša slava!

(A. M. Slomšek.)

Se dve leti nista minili, odkar so se v Mariboru zbirale velike množice, da se ob sv. Evharistiji okrepijo za vsakdanjo borbo, da ne obupajo v mučnem mraku, ki nas obdaja. Danes pa se v Mariboru zbira največje in najlepše, kar narod ima: nedolžna mladina. Z vseh krajev Slovenije, vročeblijače procesije, otroci, »ki imajo veselje brez težkih nadlog«, gredo k grobu našega očeta škofa A. M. Slomška. Ali so otroci sami začutili, da morajo ob časa do časa obiskati njega, ki je z vso požrtvovalnostjo in nesebičnostjo ljubil mladi rod, ker je vedel, da so to korencine naroda, ali pa so jih starši poslali, da v dobi, ko toliko prerokov mami mladino in ko se toliko naukov hvale, da so pravi in za človeštvo blagodejni, da v tej zmedli in zagrizeni borbi za otroka vprašajo njega, ki je 39 let kot duhovnik in 17 let kot škof učil in bodril mladino. In iz groba se čuje njegov jasen in v vseh časih veljavni nauk: »Vrli Slovenci, ne pozabite, da ste sinovi matere Slave! Naj vam bo drago materino blagó: sveta vera in pa beseda materinal Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličavne narodne omike! To je nauk, ki ga nam je veliki dušni in narodni pastir dal pred desetletji, ki je preprost in vsakomur razumljiv in za vsakogar izvedljiv.

Slovenci smo nevalježen in neustaljen narod. Naši najboljši možje, ki so svoj rod ljubili, so nam odpirali neusahljive studence klene modrosti, domače in čiste, ki je »dober dar za mlade ljudi«. Vso pot, po kateri bi naj mi hodili, so nam pokazali v zdravi domači besedi. Ob pogrebu smo se mi morda še slovesno poslovili od njih, potem pa smo začeli brž prisluškovati tujim modrosti, ki je ošabno silila k nam. In zdvomili smo nad učenjem naših učencov in ga pričeli tehtati s tujimi vabil, ki so bila na zunaj morda res bolj nališana, niso pa nam bila poslana zaradi naše sreče, ampak da nas izvajajo od domačih studencev k tujim kapnicam. Večkrat smo se dali premočiti, pa nas tujá modrost ni osrečila. Začutili smo praznino in počasi smo začeli spoznavati, da smo našim možem krivico storili, ko smo radi nizke cene tujé modrosti zdvomili nad večno veljavnostjo njihovega nauka.

In danes se že precej spokornji in kaznovani vračamo nazaj k preprostim možem naše zemlje, k rajnim Slovencem. Nje posnemati v delu in ljubezni - v tem je naša slava! Nje, ki samo zato pred širokim svetom niso veliki, ker mi nismo velik narod. Veliki pa so v tem, da so se posvecili majhnemu narodu, zato, ker so bili njegovi sinovi in so mu hoteli ohraniti »sveto vero in pa besedo materino«. V tej ljubezni, ki zlihs pri škofu Slomšku diha iz vsake njegove besede, in po svojih sposobnostih, so dosegli učeniške velikih narodov, le mi jih iz prorojene boječnosti nismo upali, pred vsakomur priznati.

Dr. A. M. Slomšek je slovenskemu narodu ne samo duhovnik in škof, on mu je najiskrenejši učenik in najvarnejši kašipot. In ko se danes prepiramo o vzgojnih načelih, koga bomo vprašali za svet? Rajnega Slovence, med tujimi vzgojniki visoko čislane ga moža, škofa Slomška Avstrijski minister graf Leon Thun je imel vanj največje zaupanje in »v zadevi preosnovne ljudskih šol ni maral ničesar prej začeti, preden ni vprašal Slomška za svet«. Tudi mi imamo v njem v zadevi preosnovne našega vzgojnega in prosvetnega dela najboljšega svetovalca. Njegov nauk ni samo za »Blažeta in Nežico v nedeljski šoli« njegove dobe, ko so se »rihtarji« pomagali loviti fante za cesarsko službo, njegov nauk je še vedno svež in še vedno potreben vsakemu Blažetu in vsaki Nežici, ker ni bil njegova osebna iznajdba, ampak ga je črpal iz vere in materine besede in ga izročil vsem slovenskim rodovom, da bi jim bil luč in ključ do prave zveličavne omike.

Pa ne samo kot vzgojitelj je vreden vse posneme, Slomšek je tudi naš narodni budilec, ki je oblikoval slovenski jezik. V dobi, ko je bil še tako malo znan, je zlagal v njem pesmi, ki si jih je ljudstvo popolnoma prilastilo in pisal poučne in prikupne zgodbe, da bi se narod oprjel knjige. Pisanje mu ni bilo za to, da bi razkazoval svojo »zurnost« in jeziku, on je vedno učil in vzgajal, do smrti. L. 1862 je v »Drobtinica« kratko pred svojo smrtjo v očetovskih besedah kot v nekaki oporoki govoril o lepoti in vzvišenosti materine besede: »Materina beseda je vseh dobrota največja dobrota, jasno ogledalo vsakega ljudstva, mila dojka vsakega nauka in izobraženja narodnega«, nato pa je v istem članku petkrat prosil svoje bralce: »Prijetelji, ne pozabimo, da smo Slovenci!«

Rajnih Slovencev posnema bodi naša slava! Narod je slavo potreben, »rajni Slovenci« so posneme vredni! - Ob Slomškovih dneh nam bo živje stopil pred oči mož, ob čigar smrti je »Zgodnja Danica« klicala Sloveniji: »Mati Slovenija, ogri se s prtom najbridejšega žalovanja in glas molitve povzdigni na pomoč proti nebesom s srcem, polnim ljubezni! Tvoj sin, ki je izmed vseh tebe najbolj ljubil, izmed vseh za tebe največ delal in trpel, je umrl.«

Slomšek je umrl. Toda mladina se zbira ob njegovem grobu, Slomšek živi v listem rodu, med katerim je on po dolgem iskanju našel »preljubo veselje«. Prav je, da gre mladina v teh pomenljivih Slomškovih dneh prva k njemu, da se bomo čez teden dni tudi mi opogumili in opustili vse, kar ni našega in se znova, sedaj pa zavestno in z vso dušo opricli njegovega zlatega nauka njegove vere in njegove materine besede in se pridružili molitvam današnjega zbora mladine, da bi ta naš veliki učitelj kmalu stal v oltarju kot - sv. Anton Martin Slomšek V tem grobu naj se slovenski mladini ob Slomškovem grobu pridruži ves narod, da bomo vsaj ob tem svetlem mestu eno po njegovem nauku.

Dunajska vremenska napoved: pretežno jasno, nevihte. Zagrebška vremenska napoved: Spremenljivo oblačno, toplo s lahimi vetrovi.

„Najprej se je treba do zob oborožiti“

Anglija je morala odnehati, ker je ogrožena na vseh morjih

London, 20. junija. Na več ali manj prikriti ali neprikrite očitke evropskega levičarskega tiska, predvsem francoskega, čes da je Anglija izdala Zvezo narodov, oziroma načelo solidarnosti vseh držav zoper napadalca, odgovarjajo tukajšnji merodajni krogi, da izvirajo ti očitki iz nepoznanja sedanjega položaja Anglije v svetu. Anglija je ostala Zvezi narodov celih osemnajst let zvesta, ni pa kriva, če je to društvo samo odpovedalo zaradi slabo prikritega nasprotstva, ki vlada med posameznimi evropskimi državami. Vlada sira Baldwin je šla v svoji solidarnosti z evropskimi državami proti italijanskemu napadaku tako daleč, da je šel angleškega kabineta proti svojemu osebnemu prepričanju pustil pasti sir Hoareja, ki je takrat edini z Lavalom razumel dejanski položaj. Vse ogromne stroške v fronti proti Italiji je Anglija prinesla samo za princip mednarodne solidarnosti, čeprav je na tihem bila prepričana, da Italije ne bo mogoče zlomiti, ker nihče ni hotel vojne. Če je komu pripisovati krivdo na velikem fiasku sankcionistične politike, so to tisti angleški politiki, ki so potem, ko so prišli pred dvanajstimi leti na oblast, oziroma so konservativce prisilili, da so jo z njimi delili, v svojem naivnem pacifizmu angleško vojno moč dosledno zanemarjali (čisto v nasprotju z ruskimi tovariši, tako da danes mala Italija Anglijo, kar se tiče zračne flotilje, trikrat prekaša!

Prva skrb Anglije je sedaj ta, da zopet vpostavi svojo vojno moč na suhem, na vodi in v zraku, da uvede splošno vojaško dolžnost, pritegne k žrtvam za vojno pripravljenost in vojnemu ministru dá diktatorična polnomočja. Šele ko bo Anglija zopet to, kar je bila, bodo lahko tisti, ki niso zadovoljni z zmago Italije v Abesiniji, lahko govorili, ali je Anglija izdala Evropo ali ne. Zaenkrat mora Anglija računati z razmerami, kakršne so, in je zadovoljna, da jo je tudi sedanja francoska vlada, ki je gotovo vse kaj drugega nego konservativna, popolnoma razumela. Leon Blum dobro ve, da Anglija Francije ni zapustila. Je pa tudi v interesu Francije, da se Anglija prilagodi obstoječim raz-

meram in se medtem okrepi na vseh točkah sveta, kjer niso ogroženi samo njeni interesi, ampak tudi francoski. Neprevidna politika bi danes za Anglijo bila naravnost pogubna.

V tem oziru je sedanji položaj Anglije precej podoben onemu, ko se je zdelo, da bo Napoleon strl britanski imperij, pa mu le ni uspelo. Japonska je danes dejansko gospodar severnega Kitaja in izpodriva lancashirsko manufakuro iz Kitaja s pomočjo tihopastva svojega blaga čez Veliki zid. Obnem spreminja mandatske otoke v Tihem morju v trdnjave, ki danes že resno ogrožajo Avstralijo, ki je takorekó dežela brez ljudstva in bi mogla preživeti polovico japonskega prebivalstva. Tudi Hongkong in Singapore nista danes več varna pred Japonsko. Današnji položaj Italije v Afriki naravnost izziva Arabce k samoosvojitvi, kar bi pomenilo, da bi Anglija čez noč mogla biti odrezana od Indije. V Indiji sami se je spričo uvajanja nove

ustave zopet okrepil odpor nacionalizma, v Palestini imamo pravo revolucijo, Egipt pa je postal jako samozavesten, odkar ima Anglija ob izvirih Nila konkurenta v Italiji. Zato ni čuda, da Velika Britanija obenem, ko se pogaja z Italijo za pakt o Sredozemskem morju, s pomočjo odposlanca sir Leith-Rossa skuša doseči z Japonsko dogovor, da bi se zaščitila angleška interesna sfera v Kitaju.

Kakor ima Anglija opraviti z Italijo in Japonsko, tako jo tudi skrbi tretji »nemanič«, kakor temu danes pravijo v Angliji, namreč Nemčija, ki Veliko Britanijo ogroža v Severnem morju, kakor jo Italija in Japonska ogrožata v Sredozemskem in Pacifiškem. Spričo tega bi bilo blazno od Anglije zahtevat kaj drugega ko politiko skrajne previdnosti. Ko bo Britanija zopet tako oborožena, kakor se to spodobi za velesilo, ki se razprošira po vsem svetu, bo mogla tudi svojo politiko temu primerno uravnati.

Anglija ostane na straži

London, 20. junija. b. Listi poročajo o novi razmestitvi angeške mornarice na Sredozemskem morju. Po teh poročilih bo ostalo v Sredozemskem morju stalno zasidranih 8 velikih linijskih ladij, katerim bo dedana še nova eskadra križark z 9000 tonami tipa »Southampton«, ki so oborožene s topovi kalibra šestih palcev. V bodoče bo Anglija imela večji del svojega brodogoja v Sredozemskem morju, čema pa bodo ostale samo 4 velike linijske ladje.

Povdarja se, da vpoklic novincev za mornarico in letalstvo v Angliji izredno naglo napreduje, ker je zlasti mladina navdušena za vojaštvo.

Za sporazum z Nemčijo

London, 20. junija. b. V tukajšnjih diplomatskih krogih se opaža veliko prizadevanje angleške vlade, da bi čimprej prišlo do konference med Anglijo, Francijo in Nemčijo. Vsi diplomatski koraki, ki jih je storila Anglija v tej smeri, kažejo na to, da Anglija zastopa mnenje, da se pri bodočih pogajanjih za evropsko varnost sklepajo lahko samo pogodbe med zapadnimi velesilami, ki varujejo meje Francije in Belgije proti evntuelnemu napadalcu. V vprašanju srednje in vzhodne Evrope bo skušala Anglija zadržati svoje nevtralnó stališče. Pogajanja za reformo Zveze narodov se bodo gibala v okviru regionalnih paktov, ker angleška vlada noče vpoštevati francoskega stališča v pogledu kolektivne varnosti.

Temeljite gospodarske reforme

„Kdor spravlja denar v inozemstvo, je veleizdajalec“. - Stroga kontrola bank in akcijskih družb v Franciji

Pariz, 20. junija. V poslanski zbornici je imel večerj finančni minister Vincent Auriol govor o finančnem položaju države.

Izvajal je, da uravnovečnega budžeta zadnja leta v Franciji sploh ni bilo. Leta 1934 je znašal primanjkljaj 8.8 milijard, leta 1935 10 milijard, leta 1936 pa do 1. junija že 6 do 7 milijard. Stanje državnih financ je torej vse kaj drugega nego sijajno. Francoska banka je, če se stvari povedo tako, kakor so v resnici, državi posodila 14 milijard. Javni dolg Francije je klub konverzijam narastel in narašča dalje. Amortizacijski dolgovi znašajo 75 milijard, kratkoročni pa 32 in pol milijard, kateri prizadevajo vladi največ skrbi. Fluktuirajoči dolg je narastel za 20 milijard in znaša danes skupno 66 milijard.

Vlada Leona Bluma odločno odklanja deflacijo oziroma devalvacijo, kajti ta ni potrebna v državi, v kateri je 30 do 35 milijard brez koristi

nakopičenih v notranjosti, medtem ko je v inozemstvu odnešenih 35 milijard. Minister je izjavil, da se bo vlada lotila energičnih sredstev, da se bodo ti kapitali iz inozemstva vrnilí domov, kamor spadajo. Najprej se bo izdala amnestija za prikrivanje vsot, ki jih imajo posamezniki v inozemstvu, potem pa se bodo naložile globe, ki bodo enake konfiskacijam. Vlada bo že v prihodnjih dneh objavila listo oseb, ki so spravile denar v inozemstvo, ker vlada smatra, da je to zločin, podoben zločinu veleizdaje.

Naposled je napovedal minister temeljite reforme Francoske banke, katere vodstvo bo prešlo v roke zastopnikov kmetijstva, irgovine, industrije in delavstva. Vlada nima namena poddržaviti privatnih bank, pač pa bo uvedla strogo kontrolo vseh bank in akcijskih družb, da prepreči goljufije, kakor so se doslej v toliki meri dogajale. Vlada bo pa tudi reformirala davčni sistem, ki mora biti bolj pravičen.

Preiskava o bukareški nesreči

Bukarešta, 20. junija. b. Preiskava o težki nesreči, ki se je zgodila na stadionu ob času velikih slavnosti v Bukarešti, je končana. Sodišče so izodskodnino družinam ponesrečenih in mrtvih. Proces se bo pričel že prihodnje dni in vlada zanj ogromno zanimanje.

nji in zaradi dobave slabega materiala, zaradi česar je prišlo do nesreče, v kateri je izgubilo življenje nad 100 ljudi. Vsi bodo odgovorni tudi za odškodnino družinam ponesrečenih in mrtvih. Proces se bo pričel že prihodnje dni in vlada zanj ogromno zanimanje.

Srdita borba v JNS Eni za Uzunoviča, drugi za Živkoviča

Belgrad, 20. junija m. Kakor je časopisje že poročalo, bo 30. junija in 1. julija letos v prostorih tukajšnje Delavske zbornice občni zbor JNS. Dnevni red tega občnega zbora je že znan. Spremenila pa se bodo med drugim tudi pravila JNS.

Bolj zanimivi kot to pa so glasovi, ki prihajajo v javnost o zakulisnih dogodkih, ki se razvijajo z veliko naglico pred kongresom JNS. Bije se namreč srdit boj med Uzunovičevimi prijatelji in po-farji na eni ter med jugofašisti na drugi strani. Zadnji namreč nočejo več imeti Uzunoviča za predsednika stranke, ker kandidirajo na to mesto Petra Živkoviča, ki se trenutno zdravi v Vr-njaški banji. Pred par dnevi sta odpotovala k njemu poslanec Ilija Mihajlovič in senator Milutin Dragović. Ponudila sta mu predsedniško mesto v JNS stranki v imenu Jevtičeve ekupine, ki bi se istotako priključila JNS ali »fronti«, kakor so jo pričeli v zadnjem času nazivati.

Čuje se, da Peter Živkovič še ni dal svojega končnega pristanka. Na ta način bi se znašli skupaj pod okriljem novega predsedstva pofisti in jugofašisti. Uzunovičeva skupina se pa z vso odločnostjo bori proti pritisku pofistov ter izrečno izključuje iz stranke bivšega notranjega ministra Veljo Popoviča in bivšega pravosodnega ministra Petrolina Kojiča.

Kolikor se je močó zvedeti kljub skrajni re-

zerviranosti vseh pomembnejših funkcionarjev stranke, so Maksimovičevi, Srskičevi in Kumanudijevi ljudje za to, da se predsedniško mesto JNS na vsak način še tudi nadalje zaupa Uzunoviču, pristanejo pa na to, da bi Peter Živkovič lahko bil v odboru, če to želi.

V slučaju pa, da bi na občnem zboru JNS zmagali pofisti in jugofašisti, ni izključeno, da se ne bi Uzunovičeva skupina skušala približati Jugoslovanski radikalni zajednici.

De Valera ne veruje v ZN

Dublin, 20. junija. b. Z odlokom vlade je prepovedan obstoj in javno nastopanje tako imenovane svobodne revolucionarne irske vojske, ki je bila svojčas organizirana s ciljem, da doseže popolno odcepitve Irske od Britanije. V dekretu se navaja, da je do takšnega sklepa prišlo zaradi številnih terorističnih dejanj te organizacije, ki se je v zadnjem času začela obračati proti predsedniku de Valeri z očitno fašistovsko ideologijo in nameni. Sicer pa de Valera, ki je priboril popolno neodvisnost Irske, tako da mu ostane kot zadnji nacionalni namen samo še priklopitev Ulstra (severne Irske), nima več vzroka, da bi podpiral ultraradikalizem, kakor ga je predstavljal teroristična »irska vojska«.

Otvoritev Slomškove razstave

Maribor, 20. junija. Danes popoldne ob 5 so se zbrali mariborski odličniki v spodnji kazinski dvorani k otvoritvi Slomškove razstave. Prišli so prevzvišeni lavantinski vladika dr. Ivan Tomažič s stolnim proštom dr. Vraberjem, stolnim dekanom dr. Cukalo in ostalimi člani stolnega kapitlja, ovraina načelnika dr. Popovič in dr. Šiška, bivši oblastni predsednik dr. Leskovar, predstojnik mestne policije dr. Trstenjak, prvi državni pravdnik dr. Zorijan, mestni podžupan Franjo Zebot, vodja obmejne policije Krajnovič, pomočnik poveljnika 45. pehotnega polka podpolkovnik Djardašič, občinski svetnik Hrastelj, Stabej, Kovačič, Meglič, ravnatelj Mohorjeve družbe dr. Kotnik iz Celja, ravnatelj realne gimnazije dr. Horie, ravnatelj moške kaznilnice Vrabl, upravnik carinarne Mihajlovič, predsednik Narodne obrane dr. Dolar, predsednik Umetniškega kluba dr. Sorli, zastopnika ženske organizacije ravnateljica Stupica, šolski nadzornik Alt, predsednik češkega kluba Knop in mnogi drugi.

Razstavo je otvoril predsednik Slomškove družine in najboljši poznavalec Slomškovega življenja in njegovega dela, prelat dr. Kovačič. V svojem govoru je omenil, da se že od nekaj priznavajo velike Slomškove zaslugе za Maribor ter bo ostalo njegovo ime nepozabno tudi pri naših potomcih. Njegovo delo ni pomembno samo za Maribor, temveč za vso Slovenijo in državo, ker nam je dal podlago za ohranitev narodnosti stajerskih Slovencev. Upravičeno ga je že leta 1863 imenoval prof. Marn iz Ljubljane, našega drugega Metoda. Razstava, ki jo je priredila Slomškova družina, je šele skronni začetek in pobuda, da se ohranijo in najdejo vsi spomini na Slomška. Govornik se je v toplih besedah zahvalil vsem, ki so razstavo počastili. Zgodovinar prof. Baš je prevzel nato vodstvo in peljal udeležence po razstavi ter jim opisal na podlagi topografskih in sodobnih slik plodonosno življenje in delo velikega Slomška. Razstava se deli v dva dela. Prvi del se tiče samega Slomška, drugi del pa je organizirala Mohorjeva družba v Celju, ki jo je Slomšek ustanovil. V Slomškovem delu razstave vidimo njegovo delo, predvsem zbirke pisem, pridig in dnevnik, potem v diagramih in zemljevidih očrtani obseg ško-fije in s slikami naznačena pota, ki so ga vodila iz rojstnega kraja v svet, slike njegovih prijateljev in pomočnikov, njegove spise in pa predmete, ki jih je rabil v življenju. Mohorjeva družba je razstavila vse svoje publikacije od njene ustanovitve pa do danes, med temi tudi nekatere redke predmete, ki so bili dosedaj shranjeni v skladiščih v Celovcu. Razstava vzbuja v Mariboru splošno zanimanje.

Dublin, 20. jun. b. Na včerajšnji seji irskega parlamenta je imel ministrski predsednik de Valera oster govor, v katerem se je zavzel za sklep britanske vlade o ukinitvi sankcij proti Italiji. De Valera je ob koncu poudaril: »Če ne pride do reforme Zveze narodov, bo Irska brzkone zapustila to ustanovo.«

Zemun, 20. junija. AA. Poročilo meteorološke letalske službe:

Napoved vremena za 21. junij: Toplo in pretežno jasno. Ponekod lokalne nevihte z dežjem in nalivi.

Sonec vzhaja ob 3.52 in zahaja ob 19.27.

Cerkev in komunizem

Medtem ko vlada v vseh političnih krogih sovjetske Rusije nedeljeno prepričanje, da komunizem v vseh svojih oblikah pod nobenim pogojem ni združljiv s krščanstvom in s katoliško Cerkvijo, pa je izven sovjetske Rusije še vedno polno lahko vernih, ki začuda verujejo in mislijo, da sta krščanstvo in komunizem združljiva. Samo temu je mogoče pripisati nepojmljive govornice, ki jih od časa do časa zasledimo v listih, da se papež in Stalin pogajata, da misli Cerkev na konkordat z boljševiki in podobne neslanosti, na katerih ima zlasti prostozidarsko in žilovsko časopisje največje veselje. Dobro poučeni katoličani so o brezboštvo komunizma in komunistične države itak dovolj poučeni. Kljub temu pa ni odveč, ako v kratkem podamo izjave svetle stolice zadnjih let, ki se nanašajo na komunizem in na nevarnost, ki od strani boljševizma preti krščanskemu svetu.

Ze 18. decembra 1924 je papež v nagovoru kardinalom označil komunizem in socializem »kot veliko nevarnost, ki preti krščanstvu«.

V okrožnici 3. maja 1932 je papež z zelo jasnimi besedami naznačil metode, katerih se komunizem poslužuje pri svoji propagandi: »Voditelji brezboštva spretno izrabljajo trenutno gospodarsko krizo in s satansko zvižnostjo tolmačijo vzroke splošne bede: Sveti križ Gospodov, znamenje ponižnosti in revščine stavijo v isto vrsto z znaki modernega imperijalizma, kakor da bi bila vera v zvezi z močmi teme, ki toliko gorja povzročajo človeštvu. Na ta način poskušajo ne brez uspeha združiti boj proti Bogu z borbo za vsakdanji kruh, s hrepenenjem po lastnem koščku zemlje, po pravični plači, po lastnem domu, kratkomalo z borbo za človeka vredno življenje. Najbolj upravičene in najbolj potrebne želje kakor najnižje nagone — vse spretno uporabljajo za svoje vrti sovražne načrte, kakor da bi družabni red, kakor ga Bog hoče, nasprotoval pravi in resnični blaginji človeštva, ko pa je njena najmočnejša opora, brezbožni komunizem sila polkraj v svetu tako, kakor da se mora človek s pomočjo tehnike boriti proti Bogu, da si na ta način ustvari boljši položaj in boljši red v svetu.«

Enako premišljeno in jasno stališče proti nevarnosti brezbožnega komunizma je sedanjí sv. oče zavzel tudi v znani okrožnici »Quadragesimo anno«, v kateri govori o družabnem redu, o njegovi obnovi in izboljšanju po naukih katoliške Cerkve. Tam beremo: »Komunizem učí in hoče dvoje, in sicer ne na skrivnem ali za ogled, temveč javno; odkrito z vsemi, tudi najnasilnejšimi sredstvi, namreč najostrejši razredni boj in popolno odpravo zasebne lastnine. Da to doseže, se ničesar ne plaši, ničesar ne boji; ko doseže, je neverjetno in grozno krut in nečloveški. O tem priča strašno razdejajoče po silnih pokrajinah vzhodne Evrope in Azije. Kako nasproten in očitno sovražen je pa sveti Cerkvi in samemu Bogu, to je le preveč dokazal z dejanji in je vsem dobro znano. Dasi torej smatramo za nepotrebno, dobre in verne sinove svete Cerkve šele opozarjati na brezbožnost in zločesto naravo komunizma, ne moremo brez globoke bolelosti gledati vnevarnosti tistih, ki se zdi, da to grozno nevarnost prezirajo in z neko leno brezbriznostjo puste, da se vespovsod širijo nauki, ki bodo prinesli družbi silo, klanje in pokončanje. Še bolj je treba obsoditi brezskrbnost tistih, ki se nič ne brigajo, da bi odpravili, ali spremenili razmere, katere zagrenjajo ljudstvo dušo in utirajo pot revoluciji in socialni propasti.«

Ponovno pa je papež opozoril na nevarnost komunizma ob otvoritvi vatikanske razstave katoliškega svetovnega tiska. Ob tej priložnosti je imel Pij XI. govor, katerega je imel spisane, in je ob navzočnosti kardinalov in diplomatskih zastopnikov iz vsega sveta sledeče izjavil: »Prva največja in splošna nevarnost je gotovo komunizem v vseh

svojih oblikah in vrstah. Komunizem ogroža in se bori odkrito ali skrivno proti človeškemu dostojanstvu, svetosti družine, proti redu in varnosti državljskega sožitja in zlasti proti veri, pri čemer gre tako daleč, da odkrito in s pomočjo organizacij taji Boga in ga napada, posebno pa še katoliško vero in katoliško cerkev. Zelo obširna in žal da tudi razširjena literatura spravlja med ljudstvo te brezbožne ideje. To dokazujejo v različnih deželah (Rusija, Mehika, Španija) praktični poizkusi in izvedbe komunističnih načrtov. To pomenja veliko in splošno nevarnost. Komunistične ideje se neprestano in brez prikrivanja proglašajo podprte z brezmejno propagando, ki je tembolj nevarna, ako, kakor prav v zadnjem času, zavzema manj nasilne in na prvi pogled manj brezbožne oblike (ljudske fronte), da tako prodre tudi v mani dostopne kroge. Žal, da se ji tuintam to tudi posreči zaradi nezasišene strpljivosti in neke brezbriznosti, ki je neprecenljive vrednosti za slabo stvar. Kljub uničujočim učinkom, ki jih ima komunizem za dobro stvar, ni od strani dobrih dovolj opreznosti za njegovo nevarnost. Vi, ljubljenski sinovi, boste sporočili, da ste skupnega očeta vseh odrešenih, namestnika Kristusovega, videli globoko zaskrbljenega in polnega žalosti spričo te velike nevarnosti, ki ogroža ves svet in ki je že v mnogih deželah in zlasti v Evropi povzročila nepregledno škodo. Vi, ljubljenski sinovi, boste sporočili, da skupni oče ne preneha opozarjati na to nevarnost, ki jo mnogi še ne poznajo, ali ne pojmujejo nienega grozečega pritiska.« Pij XI. je nato pripomnil, da ne dviga svojega svarila le kot skupni oče vernih, ampak tudi kot sin svojega časa, ki ni le v skrbi za blaginjo njemu izročene Cerkve, ampak za splošno blaginjo, pri čemer je poudaril, da je v tem položaju katoliška Cerkev kot edina varuhinja pravega in prvotnega krščanstva v boju z razkrojevalnim komunizmom nenadomestljiva opora. Naslednik Petrov je svoja svarila ponovil dva dni pozneje ob priliki romanja madžarskih katoličanov pod vodstvom kardinala Seređija. Tedaj je papež primerjal turško nevarnost, ki je pred 250 leti bila s pomočjo papeža Inocenca XI. premagana, z današnjim azijskim pritiskom, ki ga komunizem predstavlja za zapadno krščansko kulturo.

V teh navodilih najvišje cerkvene učeniške službe morejo ne le duhovniki dobiti jasnih in obveznih smernic v boju s komunizmom pri svojem dušno-pastirskem delu, ampak tudi vsi javni krščanski delavci, pa tudi krščansko ljudstvo, ki gleda v Cerkev preizkušeno in zanesljivo voditeljico narodov v vseh stoletjih človeške zgodovine.

Platno — hlad v poletju
MANUFATURA SOUVAN

Kmetška vzorna postaja v Ljubljani

Belgrad, 20. junija. AA. Kmetijski minister je podpisal odlok o podelitvi 320.000 din kmetijski kontrolni in vzorni postaji v Ljubljani za zidanje lastnega poslopja. V razumevanju pomena takega poslopja je mestna občina Ljubljanska odstopila zemljišče, kjer se bo gradilo poslopje te postaje, banska uprava dravske banovine je pa v isti namen izdala večjo denarno podporo.

Osebnosti

Belgrad, 20. junija. m. Postavljena sta: za sodnega pristava na Okrajnem sodišču v Dolnji Lendavi dr. Robert Kramerger, in za sodnega pristava v Kočevju Bruno Inkret. Prestavljeni so na okrajno sodišče v Mariboru sodni pripravnik Vladimir Pavlin iz Novega mesta, k okrajnemu sodišču v Ljubljani sodni pripravnik dr. Anton Drnelj iz Novega mesta in sodni pripravnik A. Piškur iz Novega mesta. Nadalje so prestavljeni: Zdravko Paumgartner iz Radovljice v Trzin, kancelistinja Leopoldina Mir iz Slovenjgradca v Ptuj in kancelist Miroslav Kužar iz Ptuja v Slovenjgradec.

Belgrad, 20. junija. AA. Predsednik francoske republike je odkloval z redom legije časti gosp. Vlastimira Hostiča, šefa kabineta prometnega ministrstva.

Roparski napad na posestnika

Novo mesto, 20. junija.

Precej visoko na Gorjanskem predgorju stoji vasica Dovž, ki je bila te dni priča zverinskega zločina, ko je sosed napadel sosedu radi denarja. 19. t. m. je najel posestnik Janez Zelingjer kosce. Z delom so prišli zgodaj. Zelingjer je odšel v svojo zidnico ne daleč od vasi po vino za delavce. Kot senca mu je sledil s teško ročico, ki jo je vzel na Zelingjerjevem vozu, sožed Janez Gerdenc ter se postavil za zidaničino vrata. Ko je Zelingjer, nič hudega sluteč, prišel s polno posodo iz zidnice in hotel zakleniti vrata, je udaril Gerdenc po njem. Zelingjer se je skušal braniti, toda udarci so bili tako pogosti in močni, da se je mož zgrudil na tla ves krvav in se onesvestil. Gerdenc je bil prepričan, da ga je ubil, in mu hitro obrnil žep. Res je našel pri njem nabito in težko listino z 42 tisočaki in 540 Din Jrožiba, nakar je hitro pobegnil. Čez pol ure za tem dejanjem so našle Zelingjerja njegova hčerka, ki so prišle gledat, kaj je z očetom, da ga ni domov. Poklicale so ljudi, ki so oče za odnesli domov, kjer se je toliko zavedel, da je povedal ime napadalca, nato pa se zopet onesvestil. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji. Zdravniki so storili vse, da ga resijo, upanja pa je malo, da bi okreval. Gerdenc so orožniki kmalu po zločinu aretirali. — Zelingjer je bil na glas kot vaski veljak in bogat mož. Hodil je rečno na sejm in nosil pri sebi vedno večjo vsoto denarja. Ker se je z denarjem tudi rad malo pobahal, je marsikdo lahko opravičeno slutil, da ga ima vedno tudi precej pri sebi. To je vedel tudi Gerdenc in to je postalo tudi usodno za oba.

Odmev Bodijeve atere v Sloveniji

Maribor, 20. junija.

Sedaj se o Bodijevi aferi, ki ima svoj odmev tudi v Mariboru, zvedo nekatere podrobnosti. Ugotovljeno je, da so Bodijevo odnosno sodelavci Nečajeva pripeljali del preprog tudi v Maribor, kamor je prišlo blago deloma iz Osjeka, deloma pa so bile preproge, ki jih je poslal Nečajev v Ljubljano na velesojem, a so potem bile prepeljane v Maribor. Dočim so oblasti v drugih večjih krajih, na katere se razteza Bodijeva afera, preproge takoj zaplenile, se v Mariboru organom policije in carine kljub vestnim preiskavam ni posrečilo izslediti tozadnega skladišča. Oblastni organi so izvršili številne hišne preiskave, toda vse brez uspeha. Celotna preiskava je ugotovila, da so prodajali teh preprog pravočasno pobegnili iz Maribora obenem s preprogami. Čeravno ni bilo mogoče ugotoviti, v katero smer so pobegnili, sumijo oblastni organi, da so prodajali preprog odrinili nekam v ljubljansko okolico. Da bi se skrili prodajali v Ljubljani sami in da bi prinesli preproge tudi v mesto, ni verjetno, ker so na vseh mesatnih vlohah, kakor tudi na vlakih najstrožje kontrole. V Mariboru imajo oblasti na sumu samo še neko osebo, ki se je svoječasno bavila s prekupčevanjem preprog. Vendar pa proti tej osebi nimajo nobenih dokazov.

V CELJU...

Celje, 20. junija.

Afera z Bodijevim tihotapskim podvigom ima svoje zveze tudi s Celjem. Čim se je iz listov zvedelo, da je v afero zapleten tudi Nečajev, se je tudi vedelo, da bodo imele carinske oblasti v tej zadevi posla tudi v Celju. Nečajev je namreč v Celju splošno znana oseba. Prihajal je večkrat v letu v naše mesto ter se nastanil navadno v hotelu »Union«. Hotel »Union« je bil že od nekdaj nekako shajališče potnikov, ki so se bavili s prekupčevanjem preprog. Hotel ima namreč veliko skladišče, v katero so potniki vedno shranjevali svoje preproge.

Tako je tudi letos nekaj časa pred otvoritvijo ljubljanskega velesojem prispel v Celje potnik Nečajeva Tobijas, ki je po rodu češkoslovaški žid. Zgledal se je pri vrtarju hotela »Union« g. Avgustu Lavrenčiču ter ga prosil, naj shrani v skladišču večjo količino preprog, ki da so namenjene za ljubljanski velesojem. Zatržil je, da se bo pred otvoritvijo velesojem vrnil v Celje in preproge vzel. Toda Tobijas je prispel v Celje šele 15. maja. Tedaj je del preprog, 26 po številu, odpeljal v zasebno vilo vrtarja g. Lavrenčiča, ostale preproge pa je natovoril na avtomobil ter se odpeljal iz Celja. Dejal je, da se pelje v Osijek in da se bo vrnil takoj tudi po ostale preproge. Medtem pa ga zopet dalj časa ni bilo in se je javil šele pred nekaj dnevi. Prispel pa ni v Celje z avtomobilom, marveč v vlakom in povrh še brez sukne. Dejal je, da so mu v Osjeku zaplenili avto in vse blago; da se je mogel vrniti v Slovenijo, je moral prodati celo svojo sukno. Ogorčeno pa je pripovedoval, da ni imel pojma, da je Nečajev delal nepošteno in da je zalo tudi on — Tobijas — prodajal vtihotapljene preproge.

Ko se je Tobijas vrnil v Celje, seveda tudi ni bilo več onih preprog, ki jih je pustil v Lavrenčičevi vili. Policija je namreč po navodilih carinskih oblasti preproge medtem zaplenila. Tobijas se je podal v Maribor ter čaka tam sedaj na novo poslisko preprogo, ki mu jih bo poslala neka druga tvrdka, za katero bo odšel delat.

Na BLEDU...

Bled, 20. junija.

V zvezi z Bodijevo afero, ki je vzbudila tako vseobčo pozornost in zanimanje, se tudi na Bledu zelo mnogo govori tako o Bodiju samem, kakor o njegovi družini. Bodijevo so namreč na Bledu dobro znani, ker so bili često gostje našega letovišča. Zadnjič je bila ga. Bodi na Bledu jeseni leta 1934. Z njo je bila tudi njena hčerka ter sta bili obe nastanjeni v vili »Kecap«, ki je last ne-

kega uradnika v zunanjem ministrstvu. Bodijeva hčerka, ki je bila tedaj stara svojih 18 let, je bila vedno v družbi nekega slovenskega fanta, absolviranega jurista. Splošno se je govorilo, da se bosta poročila. In res je bilo že vse na tem, da pride do poroke. To tembolj, ker je bil tedaj na Bledu dr. Bodi sam, in sicer v družbi takratnega zunanjega ministra Boška Jevtiča. Mlademu juristu so obetali sijajno karijero v diplomatski službi, če vzame mlado Bodijevo za ženo. Ko pa je fant spoznal razmere v Bodijevi družini, zlasti življenje ge. Lidije Bodi, pa je z Bleda kratkoma izgini. Sedaj je že nekaj časa v službi, toda ne v diplomatski, marveč v državni.

V LJUBLJANI...

Dočim so v vseh centrih, na katere se razprostira Bodijeva afera, preiskave že zaključene, je preiskava v Ljubljani vprav te dni šele v polnem teku. Oblasti so namreč ugotovile, da se poleg preprog, ki so jih že zaplenile, nahaja v Ljubljani še večja množina tih dragocenih preprog, predvsem tiste, ki so izginiše iz Maribora. Teh preprog kljub vsestranskim preiskavam in zasliševanju oblasti doslej še niso mogle odkriti. — Uvedle so najstrožje preiskavo vsega blaga, ki prihaja v mesto, bodisi po železnici, bodisi po cestah. Tako so na primer danes okrog 11 pri neki ljubljanski mitnici ustavili avtomobil, ki je bil naložen s preprogami. Policijski organi so avtomobil s spremstvom takoj napotili na glavno carinarnico, da ugotovijo, odkod so preproge. Niti carinarnica, niti policijske oblasti ne dajejo v tej zadevi nobenih pojasnil in je zato negotovo, ali so oblasti s temi poostrenimi kontrolami imele uspeh ali ne. Dejstvo je, da se v Ljubljani še vedno vrše razna zasliševanja in da so na vidiku še tušne preiskave. V zvezi z vsemi temi dogodki se tudi v Ljubljani prav na živo komentirajo spomini na svoječasno življenje ge. Lidije Bodi, ki je imela v Ljubljani dolgo časa svojo vilo v Vrstoškovi ulici št. 12. Kakšno življenje je tedaj ga. Bodi vodila, vedo povedati nekateri sosedje, mnogo pa bi lahko povedali številni ljubljantanci iz tako zvane »boljše družbe«, ki so imeli z njo družabne stike. Kako je bilo življenje v Bodijini vili in okrog ge. Lidije, osvetljuje tudi primer, na katerega se prav živo spominja nek ugledni ljubljanski gospod. Ta je sedel v kavarni med družbo, kateri sta priselidli potem slučajno ge. Lidija Bodi in njena hčerka. Gospod teh dveh do tedaj še ni poznal. Medtem ko se je ga. Lidija v družbi zabavala, se je hčerka, ki je imela tedaj kakih 17 let, položila, kako je nesrečna. Ko ji je gospod dejal, da pač nima vzroka biti nesrečna, ko je še tako mlada in ko ima pred seboj še vse bodočnost, je dekle s solznimi očmi odgovorilo, da za njo življenje pač nima nobenega smisla, ko pa mati živi tako, da mora celo njo — hčerko — biti sram materinega življenja.

Zona Nečajeva v Ljubljani.

Se neodkrito skladišče perzijskih preprog.

Ljubljana, 20. junij.

Iz zaupnih virov smo doznali, da je te dni dospela v Ljubljano žena bivšega in sedaj aretiranega trgovca s preprogami Nečajeva, ki je težko kompromitiran v tihotapski aferi diplomatskega dr. Bodijsa.

Kakor znano, oblasti še vedno niso dognale glavnega skladišča perzijskih preprog v Ljubljani. Na nekem skritem kraju je spravljeno kakšnih 30 do 40 najbolj dragocenih, seveda utihotapljenih perzijskih preprog. Nemara bo skušala žena Nečajeva nekako rešiti te skrite preproge, ki predstavljajo pravo bogastvo.

Dosedanje vesti, kakor da so bile preproge v Slovenijo vtihotapljene čez Maribor, so netočne. V resnici so vse preproge bile vtihotapljene čez Vojsvodino, osrednji skladišče preprog pa eta bili v Belgradu, na Bodijevem stanovanju in pa v Osijeku. Iz Osjeka so preproge prihajale kot navadno trgovsko blago v Maribor, Celje in Ljubljano.

Glasbena nagrada

Belgrad, 20. junija. AA. Radijska postaja na kratke valove v Belgradu je razpisala stalen natečaj za skladbe jugoslovanskih avtorjev, da podpre glasbeno produkcijo v Jugoslaviji in da dá po svoji postaji tujni in domovini možnost jugoslovanskim skladateljem za udeleževanje. Natečaj te postaje se vrši vsak mesec. Meseca maja je postaja dobila 25 glasbenih del. Stalno razsodišče radijske postaje na kratke valove v Belgradu — v njem so g. Binički, skladatelj in bivši ravnatelj belgradske opere, g. Bandur, skladatelj in namestnik ravnatelja belgradske opere, in g. Manojlovič, skladatelj in profesor glasbene šole — je dognalo, da je med izročeni deli najboljši pod šifro »Violina«, ter je ugotovilo, da je to skladbo poslal g. Mihovil Logar, profesor glasbene šole v Belgradu. Nagradjeno delo, preludij in capricetto pastorale, pride kot najboljšo delo majaškega natečaja v natečaj ob koncu proračunskega leta. G. Mihovil Logar je dobil nagrado 700 din.

DOBRNA pri Celju

nudi vsem srčno in živčno bolnim, vsem, ki so počitka potrebni, nove življenske moči. Z največjim uspehom pa zdravi ženske bolezni. — Cene tudi v glavni sezoni nizke in solidne! — Pension od 35 do 90 Din. — Prospekti na zahtevoj

Ujeta tihotapca

Maribor, 20. junija.

Te dni je zasačila orožniška patrulja v šturmovi grabi dva mlada fanta, 19 letnega Leopolda P. in 20 letnega Antona M. iz Ruš. Tihotapca sta imela v nahrbtniku 10 kg saharina, 125 paketov igralnih kart in 68 vžigalnikov. Tihotapca sta bila pravkar sešla na koleci, ki sta ju imela skriti v grmovju, ko so ju orožniki aretirali. Priznala sta, da sta že pred nekaj dnevi prinesla 10 kg saharina iz Avstrije, ki sta ga prodala nekemu trgovcu. Tihotapsko blago sta kupila pri trgovcu Insigerju v Celovcu za 672 Din. Orožniki so oba zaprli ter oddali carinarnici, ki bo prisodila vsakemu eno leto zapore, ker ne moreta plačati kazni, ki znaša nad pol milijona dinarjev.

Otvoritev Zenice

Belgrad, 20. jun. m. Predsednik kr. vlade dr. Stojadinović je v spremstvu prometnega ministra in ministra za gozdove in rudnike odpotoval iz Pelgrada v Zenico, kjer bo jutri navzoč pri slavnostih ob priliki razširitve železarne.

Vsi, ki trpite na kurjih očesih

pridite, da Vam jih s koreninico in brez bolečin odstranimo. Takoj Vam bo odleglo. Zopet boste prijetno razpoloženi za vsako delo. Sprejemne ure ob delavnikih od 7.30 do 18.30, ob nedeljah od 7.30 do 12 ure. V KOPALISCU HOTELU »SLOVE«, FRANCISKANSKA ULICA 3.

Črni petek za našega kmeta

Strašno neurje z debelo točo je popolnoma uničilo poljske in sadne pridelke

Divje neurje nad Cerkljiško dolino. — Dve smrtni žrtvi strele

Ze v včerajšnji številki smo poročali o strašni nesreči, ko je strela ubila enega delavca, dočim je druga le onesvestila. V naslednjem podajamo nekoliko natančnejše poročilo.

V petek dopoldne in popoldne so se nad Cerkljiško in Rakovsko dolino jeli zbirati sivi oblaki, ki niso betali nič dobrega. Popoldne pa se je vsul močan dež s točo, ki je bila debela v premeru do 5 cm. Potolkla je vsa zelišča, kar jih je bilo nad zemljo. Najhujše so prizadeti kraji okrog Rakeka, Zelš in Dolenje vasi. Večkrat je tudi prav močno tresčilo.

Na Uncu, dober kilometer od Rakeka, sta pri posestniku Cebavsu delala ogrodne na kozolcu delavca France Znidaršič, p. d. Sentek, in Mekinda Jože, p. d. Berkin. Stala sta pol metra vsak sebi. Mekinda je baš zabijal žebelj, ko se je nenadno zabliškalo, močan pok in že sta oba nesrečneža ležala na tleh, zadeta od strele. Mekinda je strela zadela v glavo in je bil na mestu mrtve, dočim je Znidaršiču prizadela rano nad očesom in ga onesvestila. Takoj so poklicali zdravnika iz Cerknice dr. Pušenjaka, ki je oba odpeljal v Cerknico, kjer je enemu nudil takojšnjo pomoč, dočim so drugega položili na mrtvaški oder.

Mekinda je star 55 let in zapuška žena in dva otroka. Bil je zvest član gasilske čete in dober godbenik in ga bodo prijatelji težko pogrešali.

Znidaršič pa je po zdravnikovi izpovedi izven nevarnosti. Pa še drugo žrtev je zahtevala strela. V Martinjaku, občina in župnija Cerknica, je bila na travniku 40 letna Enžetova mama. Le-ta je na vozu tlačila seno. Zabliskalo se je in Enžetova mama se je mrtva zgrudila. Vsi, ki so bili poleg voza, so pa popadali od močnega treska. Za mamjo joka 6 majhnih otrok, ki jim je smrt na tako tragičen način iztrgala dobro mater.

Cerkljansko polje opustošeno

Cerklje na Gorenjskem, 19. junija. Danes, kmalu po treh popoldne, so temni oblaki zagrnili pokrajino med Kranjem, Preddvorom, Cerkljami in Kamnikom. Med bliski in strašnim grmenjem se je ulila grozovita ploha dežja in toča. Lilo je tako hudo, da ni bilo mogoče razločiti v bližini stoječih stavb. V hišah smo morali prižigati luči, da si vsaj malo videl. Vsi potoki in grabni so bili v nekaj minutah polni vode. Med hudim viharjem in groznim nalivom pa je padala debela toča, da je pobijala šipe na oknih. Vihar s točo je trajal dobre pol ure.

Škoda, povzročena po viharju, nalivu in toči je velikanska. Voda je kot grozen hudournik drla po cestah in skoz vasi, po polju, čez njive, posejane s žitom, po travnikih, prinašala pesek, dračje, veje, skal razdirala pota, mostove, zasipala grabne, vdiral... v hiše in kleti, odnašala rodovitno prst s polja. Povsod samo razdejanje. — Toča je uničila sadne drevje. Kmet je upal na dobro sadno letino. Sedaj je vsak up prazen. Sadni listi in sadje leži na tleh, na drevju pa štrle prazne veje v zrak.

Zalosten je pogled na razdejana pota in vrtove, a najžalostnejši je pogled na polje. Po polju je prej valovalo žito: pšenica, rž, ječmen; lepo je rasel krompir, zelje, pesa itd. Sedaj je pogled na polje žalostnejši kakor pogled na pogorišče. Žito leži vse stro in uničeno na tleh. Zdi se ti, kot bi kdo na vsak majhen košček zemlje zapodil trumo divjih zveri, da vse potepajo in uničijo. Kmet je upal, da bo z dobro žitno letino plačal davke, nakupil vsaj nujno potrebno obleko in borno preživel svojo družino. Sedaj obupan gleda v bodočnost. Po nekaterih njivah je tako razdejanje, da bi skoraj ne mogel spoznati, kaj je bilo vsejano. Žita: pšenica, rž, ječmen leže strta na tleh, po nekaterih njivah dobesedno zbita v zemljo. Nobenega upanja ni, da bi se žito dvignilo in popravilo. Marsikateri gospodar bi bil vesel, če bi dobil vrnjeno vsaj se-

me, a še tega ne bo. Večina uničenega žita niti za slamo ne bo.

V kratkem času, dobre pol ure, sta viharna ploha in toča uničili ves letošnji kmetov up. Koliko je polja uničenega, nam trenutno še ni znano. Od Velesovega preko Cerkelj in proti Zalogu je polje uničeno. Vsa uničena občina je nujno potrebna izdatne pomoči. Pozivamo javno oblast, da pomaga že itak obupanemu kmetu z izdatnimi sredstvi. Kmet je revež, čeprav tega mnogi nočejo verjeti; po taki nesreči, kakor nas je danes zadela, pa smo še bolj potrebni resnične pomoči. Upamo, da naša prošnja ne bo naletela na gluha ušesa pri merodajnih oblasteh.

Kakor kurja jajca debela toča v Tuhinjski dolini

Iz Tuhinjske doline, 19. junija. Po dveh zelo soparnih dnevih se je danes popoldne ob 2 zagrnilo nebo s temnimi oblaki. Iz daljave od Kranja sem se je čulo volto grmenje. Ljudje so s strahom pričakovali, kaj bodo napravili vsi vetrovi, ki so podili temne oblake na vse strani. Okrog 4 se je vsula toča, kakršne še tu nihče ne pomni, debela kakor orehi, posamezni neredki kosi pa kot kurja jajca. Na Vrhpolju in v Nevljah je uničenih čez 50% vseh pridelkov, rž, ječmen pa popolnoma, da bo kar za pokositi. Na Lokah, Pod Hruško, v Potoku so uničeni vsi pridelki, na strehah je razbite polovico opeke. Na Lokah so dobili posamezne kose toče do 7 cm debeline. — Ljudje s strahom gledajo uničene pridelke, ki so letos lepo kazali. — Nujno prosimo, da oblast priskoči obupanemu prebivalstvu na pomoč!

Smartin v Tuhinju, 20. jun. Včeraj, v petek, okrog 4 popoldne je divjala po tuhinjski dolini silna nevihta. Od Kamnika sem so se pripodili temno-sivi oblaki in vsula se je med ploho toča, debela kot kokošja jajca. Dober četrt ure je klesala in razbila šipe na oknih, opeko po strehah, omlatila žito in sadno drevje ter napravila na sadežih po polju ogromno škodo. Posebno so prizadete vasi od Karavank do Šmartna, Pešajnovice in Rakitovca.

Tudi Savinjski dolini ni prizaneslo

Braslovče, 20. junija. Včeraj dopoldne je bilo vreme izredno soparno, tako da so ljudje že pričakovali hude nevihte. Ze okoli poldneva so se začeli zbirati oblaki, vendar je vreme še prizaneslo, da so ljudje še pravočasno spravili pokošeno seno pod streho. Okoli 5 popoldne pa se je stemnilo. Začelo se je v oblakih votlo grmenje, medtem se je pa že vili ploha dežja, med dežjem pa gosta, za oreh debela toča. Neurje je trajalo kakih 20 minut. Najhujše sta prizadela kraja Dobrovlje in Podvrh. V Dobrovlju so še danes našli ponekod po več centimetrov na debelo toče. Mnogim posestnikom je toča uničila popolnoma vse poljski pridelok. Zalost prizadetih je velika, saj je uničeno tako dolgotrajno delo in celoletni pridelok.

Divjanje strele nad Mariborom

V petek zvečer se je razbesnela nad Mariborom silovita nevihta. Strela je neprestano udarjala ter je parkrat uredno tudi v elektrovođe. V Studencih in v Kamnici je napravila strela veliko razdejanje v transformatorjih, v Ribniškem selu pa na daljnovođu. Ti okoliški predeli so bili zaradi tega do včeraj opoldne brez elektrike. Na Frankopanski ulici je strela udarila v hišo, v kateri se nahaja gostilna Achtig. Skozi streho in strop je vdrla v sobo služkinje, ki se je pa takrat k sreči nahajala v gostilni, iz te sobe je prevrtna steno v sosednje Novakovo stanovanje ter smuknila skozi odprto okno na cesto in v tla. Na hiši je napravila občutno škodo. Divjanju strele je sledil hud naliv in vihar.

Lepa slovesnost na Rakeku

V nedeljo, 14. junija je bil na Rakeku izreden dogodek. V cerkljiško dekanijo je prišel že prejšnji dan naš vladika gospod dr. Rožman, da obišče posamezne župnije in podeli otrokom zakrament sv. birme. V soboto po vizitaciji v šoli si je prevz. ogledal narejene temelje nove cerkve na Rakeku. S stavbnim odborom se je razgovarjal, kako naj bi se delo nadaljevalo, dejal pobude in pohvalil že to šele začetno delo za novo cerkev. V nedeljo popoldne pa je Prevz. ob asistenci domačih in sosednih duhovnikov blagoslovil temelje in vogelni kamen nove cerkve Srca Jezusovega Vrli fantje in dekleta so prostor pred župniščem in okrog stavbnega prostora lepo uredili, kjer je imel g. vladika na prostem govor, bilo je darovanje za cerkev in pete litanije. Časten špalir pri blagoslovljivi vogelnega kamna in pri vsej slovesnosti je napravila močna gasilska četa. Prav domče je g. vladika številnemu rakovskemu občinstvu povedal, koliko žrtnemu rakovskemu občinstvu povedal, koliko žrtnemu rakovskemu občinstvu povedal, katere je tnujejo za vero in cerkev Amerikanci, katere je lansko leto obiskal; velika sliska je sicer, vendar pogum je treba ohraniti, saj žrtve, ki so jih že donirali in ki jih še bodo, bodo glasen klicer,

da je rakovsko ljudstvo verno, kar je že tudi prejšnji dan poudaril pri sprejemu rakovski župan g. Tavčar. Ob meji so potrebne trdnjave, da varujejo dom pred sovražnikom, taka trdnjava naj bo za stoletja nova cerkev Srca Jezusovega. — Vsakih 25 par je dobrih. — Upamo, da bodo vsa oblastva upoštevala, da je res nujno potrebna nova cerkev. Rakek ima meščansko in osnovno šolo, prebivalcev je čez 1000 in če ostane obmeina postaja, bo vedno večji razvoj. Obrnili se bomo na javnost, da nas podpre, da nam pomaga postaviti božjemu Zveličarju trdnjavo, ki je najbolj zanesljiva tudi za narodnost.

Pri slabem teku, zapeki v črevih,

poživite čaša naravne

Franz-Josefove

grenke vode pokvarjeno prebavo in čisti črevesni kanal.

Reg. po min. voe. pol. in naz. zdr. S-br. 15485, 25. V. 85.

Negovane žene se ne odrekajo!

Ni zadosti, da se samo včasih uporabljajo dobro milo, ker je treba biti vedno negovani. Žena, ki gleda nase, zelo dobro ve, zakaj daje prednost enemu imenu. Samo zares dobro milo neguje kožo kakor je treba, da ostane vedno lepa.

Med temi 4 vrstami boste našli za Vas pravo

Elida Favorit
že deset let ljubljene razvajenih žen.

Elida 7 Coetic
luksuzno milo, ki si ga lahko vsakdo privoščijo, posebno močnega vonja.

Elida beli španski bezeg
milo snežnobebe barve — omamljivega vonja.

Elida Lanolin
posebno blago za občutljivo kožo.

ELIDA MILA

Ime jamči za kakovost!

Jadranska straža in strankarstvo

Danes polaga Oblastni odbor JS v Ljubljani račune o delu v letu 1935. Prepričani smo, da so ti uspehi lepi in da zasluži JS za svoje delo vse priznanje. Slovenija je brez dvoma najbolj agilna delavec v tej organizaciji in je zato razumljivo, da moremo pri nas največ pokazati. Ideja o nalogah in namenih JS je morala pravi med Slovenci, ki smo po prevratu izgubili zadnji košček morja, najti plodna tla, kjer je bujno vzklija. Vsi Slovenci vidimo v njej družstvo, ki z vsemi silami dela na to, da v naši državi, ki ima v vsej Evropi najlepšo morskobalo, zraste zanimanje in ljubezen do našega morja, da spoznajo vsi sloji v vseh delih države gospodarski pomen morja za razvoj in procvit Jugoslavije in da v slehernem vstane neomajen sklep, braniti in očuvati naše morje pred vsakomur, ki ga nam bi hotel osporavati ali ugrabiti. Prav zato je bila JS ustanovljena za vsakega zavednega državljanca, za vse, ki ljubijo svojo domovino. S tem pa je že postavljena zahteva, da ne sme nobena politična skupina JS ponižati k delu strankarskega priganjača in s tem umazati neno delo in tako odbiti od JS vse tiste njene sodelavce, ki se s politično tendenco, ki bi zašla v JS, ne strinjajo.

Če točno pregledamo vse dogodke zadnjih let, moremo ugotoviti, da se je v času, ko je bil predsednik Oblastnega odbora JS dr. Otmar Pirkmajer, skušala vrniti v JS tudi politika. JS naj bi po prikritih željah režima JNS postala nakakšna pomožna organizacija za afirmacijo režima JNS. Da to ni pretirano, naj služi sledeči dokaz. Ko je bil pred-

sednik Oblastnega odbora JS v Ljubljani g. dr. Pirkmajer hkrati še pomočnik bana dravske banovine, je kot pomočnik bana izdal vsem okrajnim načelnikom zaupno okrožnico, ki je obravnavala način organiziranja Krajevnih odborov JS. V tej okrožnici je bilo strogo naročeno, naj okrajni načelniki pazijo, kakšnega političnega prepričanja bodo odborniki Krajevnih odborov JS. V primeru, da krajevni odbor ne bo ustrezal politiki JNS, naj se onemogoči njegovo delovanje.

Lepo! Čudili bi se skoraj, če bi politiki JNS režima postopali drugače. Poleg prepovedi proslav 1. decembra društvom, ki niso uprežena v voz stranke JNS, še preprečevanje dela pri JS vsem tistim, ki ne trobijo v JNS-arsko trobento. Iz tega pa sledi vprav sramotno dejstvo, da predsedniku Oblastnega odbora JS ni bilo mar za delo in napredek JS, ampak le za to, da dobi z organizacijami JS v Sloveniji v roke aparat, ki mu bo služil pri utrjevanju politične stranke. Tak postopek pa moramo smatrati kot izdajstvo programa JS in zlorabo domoljubne organizacije v umazane politične spekulacije.

Prav radovedni smo, kako bo na današnjem občnem zboru reklo članstvo JS k »Radio družbi« predsednika svojega Oblastnega odbora in kaj k tako čudoviti okrožnici bivšega pomočnika bana in hkrati predsednika Oblastnega odbora JS za delo novih odborov. Še bolj smo pa radovedni, kaj bo odgovoril na to predsednik Oblastnega odbora dr. Pirkmajer sam in kako bo ocenil ta postopek, z katerega ni opravičila, današnji občni zbor.

Velehradski kongres

Od dne 15. do 19. julija bo na Velehradu mednarodni znanstveni kongres, posvečen spomenu sv. Cirila in Metoda ob 1050-letnici smrti sv. Metoda.

Uvod v kongres bo Ciril-Metodijski tečaj za akademsko mladino dne 15. julija dopoldne. Predavali bodo: dr. Fr. Cinek (Olomuc), msgr. Jan Pöštényi, ravnatelj slovaške družbe sv. Vojteha (Trnava), dr. A. Salajka (Praga), dr. Fr. Grivec in p. Tomaž Kurent O. Cist. Dve predavanji bosta v slovenskem, dve v češkem, eno pa v slovaškem jeziku. — Popoldne bo konferenca zveze slovaške katoliške akademске mladine.

Mednarodni znanstveni kongres se bo pričel 15. julija ob 4 popoldne z blagoslovom v cerkvi. Potem bodo pozdravi, volitev predsedstva in slavnostna akademija.

Dne 16. julija bodo predavanja: Viri bogoslovja sv. Cirila in Metoda (dr. Fr. Grivec). — Sv. Ciril in Metod ter češčanje Matere božje (dr. T. Spačil, prof. Vzhodnega zavoda v Rimu). — Rimsko bogoslovje v dobi sv. Cirila in Metoda (dr. M. Gordillo, Rim). — Nauk sv. Cirila in Metoda o izvajanju Sv. Duha (S. Salaville). — Nauk sv. Cirila in Metoda o rimskem prvenstvu (p. Tomaž Kurent O. Cist.).

Dne 17. julija bodo predavanja o značaju in zgodovini vzhodne slovaške liturgije v raznih slovaških deželah od dobe sv. Cirila in Metoda do naših dni. Predavali bodo: dr. J. Vajs (Praga), p. A. Raes (prof. Vzhodnega zavoda v Rimu), dr. Miloš Weingart (Praga), dr. A. Išćak (Lvov), dr. J. Vašica (Olomuc), Slippy (Lvov), Niechai (Lublin), Vilinskij (Brno), Dechuška (Praga).

V soboto, 18. julija bodo zgodovinska predavanja o dobi sv. Cirila in Metoda. Predavali bodo: dr. Dvornik (Praga), p. S. Sakač (Zagreb), Cinek (Olomuc), Rogošič (Makarska), R. van Camvelaert (Amay, Belgija).

Vsa predavanja znanstvenega kongresa bodo v latinškem jeziku. Predavatelji so pa po narodnosti tako-le razdeljeni: sedem Čehov, dva Slovencev, dva Hrvatov, dva Ukrajincev, en Rus, en Poljak, en Francoz, dva Holandca.

Dne 16., 17. in 18. julija bo zjutraj slovesna liturgija vzhodnega obreda. Vsak dan zvečer bo v cerkvi počestitev sv. Rečnega Telesa; cerkvene govore bo imel naš rojak p. A. Prešern D. J. (Rim).

V nedeljo bo slovesen zaključek kongresa. Ob 7 zjutraj bo glagolska sv. maša. Ob pol 11

bo pontifikalna sv. maša. Slovesnosti se bodo udeležile množice ljudstva iz okolice Velehrada v narodnih nošah.

Vsa oskrbnina (stanovanje in hrana) za štiri dni znaša 100 čeških kron; za akademike polovico. Udeleženci kongresa bodo imeli polovično vožnjo po češkoslovaških železnicah.

Kdor se želi kongresa udeležiti, naj se prijavi na naslov: Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, Cimpermanova ulica 4.

Prosvetni dan za Gorenjsko in ljublj. okolico v Št. Vidu nad Ljubljano

Spored:

- 4. julija: ob 18 promenadni koncert, ob 20 elavnostna proslava 70 letnice Blaž Potočnikove Čitalnice s pravilčno igro »Zlatorog«.
- 5. julija: ob 6 sv. maša zadušnica za umrle člane BPC in žalna svečanost na grobu Blaža Potočnika, ob 7 zbiranje pred cerkvijo, odhod k sprejemu na kolodvor, ob 8 sprejem na kolodvoru, manifestacijski obhod, ob 9 na igrišču sv. Stanislava cerkveni govor o 1050 letnici smrti sv. Metoda, sveta maša z ljudskim petjem, nato prosvetni tabor, a) ob 70 letnici Blaž Potočnikove Čitalnice, b) krščanska prosveta, po 11 sprejem gosp. bana in slavnostna otvoritev obrtne razstave v ljudski soli, ob 15 popoldanska služba božja, ob 15 in pol: ljudska zabava s koncertom na veseličnem prostoru pred ljudskim domom, tekmovanje narodnih noš, narodne igre (števanje, pleš pod lipo), srečolov, prosta zabava.

— Pri zaprtju, molitvah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne Franz Josef grenčice.

Slomškovi prazniki v Mariboru

Organizacija udeležbe.

Za udeležbo je bila potrebna organizacija in je odbor Slomškove družine storil, kar je bilo v njegovi moči. Vemo pa, da so mnogi odlagali na zadnji teden glede prijave udeležbe. Težko se jim je bilo preje prijavljati. Da bomo pa kljub temu zmogli urediti promet, smo pripravili vse potrebno, prosimo pa, da vsaj ta zadnji teden oni, ki so odlagali prijavo, uredijo takole:

Oni, ki se šele sedaj odločijo, naj se tudi prijavijo pri svojih župnih uradih, kateri naj te prijave pridružijo dosedanjim in jih sporočijo svoji domači postaji. Tudi boste domači postaji zelo ustregli, če kupite tamkaj potrebne legitimacije obrazec K 13, ki vam v zvezi z našo izkaznico omogoči polovično vožnjo. Železniška uprava nam gre vzorno na roke, vendar ne more ugibati, koliko bo ljudi šlo. Vsaj v četrtek dajte postajam te prijave, ločene od teh, ki smo jih mi že dali. Za prevoz udeležencev bo na tak način zadostno preskrbljeno.

Moški pridite v Maribor že dne 28. junija!

Najlepša točka celotnega programa bo gotovo polnočnica na Slomškovem trgu. Posebnost te polnočnice bo sprevid moških z bakljami in skupno sv. obhajilo. Tudi naše postritvalno ženstvo naj že po možnosti ta dan pride v Maribor, da bo pričla molitve slovenskih fantov in mož.

Otvoritvena sv. maša.

Dne 28. junija ob 8. bo otvoritvena sv. maša v stolnici. Ob tej priliki bo obenem tudi proslava Vidovega dne. Družstva se zberejo z zastavami pred škofjskim dvorcem ter spremljajo vladiko k službi božji. Zastopniki oblasti se udeležijo službe božje v običajnem redu. Na koncu sv. maše bo molitev v čast Sv. Duhu za dober uspeh Slomškovih praznikov.

Zborovanja.

O priliki Slomškovih praznikov v Mariboru se bomo poglobili tudi v Slomškovo nauko, da jih uresničimo v življenju. Zato se bodo vršila zborovanja in sicer dne 28. junija dopoldne ob 10. uri:

Za žene: E. Deisinger: Slomšek in slovenska mati. — P. Zivortnik: Vzgoja otrok po Slomškovi nauki. — Zborovanje je v dvorani Zadrugne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti 6.

Za dekleta: L. Horvatič: Pobožnost in nedolžnost srca, dva bisera slovenskega dekleta. — Drago Oberžan: Dekleta v Slomškovi šoli. — Zborovanje se vrši v dvorani šolskih sester v Strossmajerjevi ulici.

Za moše: Dr. J. Basaj: Slomšek, učitelj in zglede krščanske moštosti. — J. Stabej: Može, čuvarji Slomškovih izročil v slovenskem narodu. — Zborovanje se vrši v dvorani Apolo kina. Slomškov trg.

Za fante: Dr. J. Meško: Fant po Slomškovevemu srcu. — Dr. K. Cepuder: Vera, luč narodne omike. — Zborovanje se vrši v kazinski dvorani, I. nadstropje.

Za akademike in izobražence: Dr. J. Hohnjec: Slomšek, svetniški genij slovenskega ljudstva. — Dr. S. Gogala: Večnostno jedro Slomškovih vzgojnih načel. — Zborovanje se vrši v kazinski dvorani, I. nadstropje.

Za učitelstvo: Prof. Bogovič: Vzgojna moč Slomškove osebnosti. — Zborovanje se vrši v gledališki dvorani.

Za srednješolsko dijaštvo: Govor: Slomšek in njegova skrb za dijaštvo. Slomškov duh in sodobne idejne smeri med dijaštvom. — Zborovanje se vrši v Karlinovi dvorani.

Vsa ta zborovanja trajajo do 11. dopoldne. Manifestacijsko zborovanje slovenskih fantov-kolesarjev: Jože Košiček: Slomšek, naš svetniški vzor. — M. Geratič: Slomškovo izročilo sodobni slovenski mladini. — Pri tem manifestacijskem zborovanju bodo sodelovali mariborske godbe. Zbor je na Trgu svobode ob 7 zvečer.

Manifestacijski zaključni zbor Ciril-Methodovega jubilejnega leta.

Letos obhajamo vsi slovenski narodi Ciril-Methodovo jubilejno leto v spomin 1050 letnice smrti sv. Metoda. Za Slovence je zaključek tega jubileja slovesnost Slomškovih praznikov, kjer bo obenem za dne 28. junija ob 11.30 določeno manifestacijsko zborovanje v veliki dvorani Uniona. Zborovanja se udeležijo vsi, ki so bili na stanovskih zborovanjih, dalje vsi zastopniki oblasti, organizacije kakor tudi ostalo občinstvo. Spored manifestacijskega zborovanja je:

Dr. Fr. Kovačič: Slomšek — obnovitelj Ciril-Methodove ideje.

Škof dr. Ivan Jožef Tomažič zaključil Ciril-Methodovo jubilejno leto. — V začetku in na koncu zaigra godba himni.

Detaljni načrt za dne 28. junija zvečer.

Polnočni sprevid mora biti moški nastop naših mož in fantov. Zato je treba točnosti in reda. V sprevidu gredo samo moški. Vsak naj ima tudi bakljo. Glede bakelj je določeno, da naj jih Mariborčani kupijo že v predprodaji, da jih ne bodo ta večer kupovali šele na mestu samem in delali napoto drugim z dežele.

Zbiranje moških za sprevid se začne ob 10. ponoči, in sicer v Korščevi ter Majstrovih ulici. Tu se bodo tudi od 10. dalje dobile baklje. Baklja je velika, gori v vetrovnem vremenu kakor tudi v dežju. Stane 4 Din.

Reditelji bodo spravili udeležence v red tako, da bo sprevid krenil vsaj ob 11. Že preko Zrinjskega trga na Aleksandrovo cesto, dalje v Slovensko ulico, Tyrševu ulico do Krekovi na pokopališče, s pokopališča nazaj v Strossmajerjevo ulico, po Orožnovi ulici na Slomškov trg. Tu se bodo razdelili na eno stran tisti moški, ki gredo k skupnemu sv. obhajilu, na drugo stran ostali. Pri dohodu na Slomškov trg se baklje v primernih posodah ugasio, ostanek pa lahko vsak obdrži in nese domov. Med sv. mašo naj vsi moški pejo določene pesmi (glej izkaznico.) Važno: Sprevid je verskega značaja in naj se na glas moli na pokopališču. Na ulicah gre sprevid mirno in tiho. Ko je končano sv. obhajilo pri sv. maši, se začne obhajanje udeležencev. Na vsakih 200 udeležencev bo en duhovnik, ki bo obhajal. Moški stoje pri miru in tudi sv. obhajilo prejemajo stoje. Ko je sv. maša končana, se naj izvrši miren, dostojanstven razhod. Sprevid se vrši ob vsakem vremenu!

Detaljni načrt za dne 29. junija dopoldne. Zbirališče za dohod na Glavni trg:

Udeleženci, ki niso posebej označeni spodaj, se zberejo po dekanijah v Aškerčevi, Maistrovi, Razlagovi, Gosposvetki in Črtomirovi ulici ter v ulici Ob železnici do 8.30.

Točen spored bo objavljen pravočasno, ko bodo prispelle vse prijave.

Godbe se zberejo do 8. ure na Trgu svobode in se bodo razporedile po navodilih, ki jih dobijo tam.

Fantje se zberejo do 8. ure v Krekovi ulici od pokopališča do realke.

Zupani in cerkveni ključarji: do 8.45 na Slomškovem trgu pred pošto in v Orožnovi ulici. Dijaki na Slomškovem trgu pred gledališčem do 8.45.

Učitelji na Slomškovem trgu pri šoli na Miklošičevi ulici do 8.45.

Narodne noše do 8.45 v Prešernovi ulici med Aleksandrovo cesto in Razlagovo ulico.

Akademsko starešinstvo in akademiki na Slomškovem trgu zapadno Križeve kapele do 9. ure.

Duhovščina do 9. ure na Slomškovem trgu pred zakristijo.

Zastave se zberejo po dekanijah in pridejo tudi v skupinah na Glavni trg, kjer jim bo prostor odkazan.

Vsi udeleženci naj bodo čimprej na zbirališčih.

Dohod na Glavni trg

Po navodilih rediteljev. — Na Glavni trg ne bo mogel priti nikdo, ki ni v pripadajoči skupini.

Razpored na Glavnem trgu

bo točno naprej določen. Udeleženci naj se strogo držijo reda in se ravnajo po navodilih rediteljev. Na Glavnem trgu bo pripravljena pitna voda in bodo poslovala samarijanske postaje z najnujnejšimi pripomočki.

Pozdravljanje narodnih voditeljev naj bo dostojno in brez hrupa! Pozdravljajte le z mahanjem belih robcev!

Med sv. mašo prepevajete, kakor bo pel pevski zbor! — Pri kratkem slavnostnem govoru po sv. maši naj bo popoln mir!

Procesija mimo Slomškovega groba

se bo razvrstila po navodilih rediteljev. Posamezne skupine naj se v redu in hitro razvrstijo v procesijo. Procesija gre po Koroški cesti in Strossmajerjevi ulici. Pri Slomškovem grobu naj se posamezni ne ustavljajo!

S Slomškovega groba na Slomškov trg gre procesija po Krekovi, Tyrševi in Gosposki ulici skozi Ulico 10. oktobra. Razporeditev na Slomškovem trgu bodo izvršili reditelji: ravnajte se po njihovih navodilih!

Na Glavnem trgu in na Slomškovem trgu bodo postavljeni zvočniki, da bo vsakdo mogel vse dobro slišati.

Pogoji za polovično vožnjo. od 20. junija do 1. julija 1936.

Ministrstvo za promet je z odlokom M. S. št. 4556 z dne 13. marca 1936 dovolilo 50% popust udeležencem Slomškovih praznikov pod sledečimi pogoji:

1. Vsak udeleženec mora imeti Poziv-objavo, to je: izkaznico Slomškove družine v Mariboru.

2. S to izkaznico kupi na odhodni postaji celo vozno karto do Maribora. Poleg te izkaznice pa še železniško legitimacijo K 13 za 2 Din.

3. Brezplačen povratek je dovoljen vsem, ki bodo imeli na izkaznici potrdilo udeležbe od strani Slomškove družine ter na rumeni legitimaciji potrdilo mariborske železniške postaje.

Prosimo vse, da pravočasno poičijo udeležence, posebno, da morajo že vnaprej imeti našo izkaznico, ker sicer ne bodo dobili železniške legitimacije.

Žigovanje in potrdilo udeležbe.

Vsi udeleženci, ki se vozijo z vlakom za polovično vožnjo, morajo imeti sledeča potrdila:

1. Na rumeni izkaznici, ki so jo kupili na domači postaji pri odhodu, žig te postaje.

2. V Mariboru žig našega odbora v izkaznici.

3. Pri odhodu še potrdilo mariborske železniške postaje na rumeni izkaznici.

4. Vozna karta se kupi doma in se nikjer ne odda.

Prehrana za časa praznikov.

Odbor ne more že vnaprejšnji prehrane za vsakega posebej, pač pa je uredil, kar je bilo v danih razmerah mogoče:

1. skupine, ki so naročile hrano posebej, bodo dobile dodeljene posebne lokale.

2. Za dne 21. junija je glede prehrane urejeno v dogovoru s šolami. Kosilo je povsod enako in stane 3 Din. (Zakuhana juha, meso v juhi.) To kosilo naročajo šole naprej in dobijo nakaznico za gotov lokal, kjer nemoteno dobijo svoj prostor in prehrano. Reditelji bo poskrbelo, da bo red.

3. Za dne 28. in 29. junija pa smo se dogovorili z Zvezo gostilničarjev za sledeče cene:

Mladina prihaja v Maribor

Maribor, 20. junija.

Jutri, v nedeljo, odprva Slomškove čavnosti v Mariboru naša mladina. Nad 12.000 otrok se je prijavilo za to veličastno manifestacijo. Dasi je Maribor posebej pripravila šele za glavne slavnosti v dneh 27., 28. in 29. junija, se je mesto tudi za sprejem mladine odelo v svečano obleko. Z vseh poslopj vihrajo zastave, na glavnem trgu in po ulicah, po katerih se bo pomikal sprevid mladine, krasijo izložbe in okna s cvetjem, na Glavnem in na Slomškovem trgu postavljajo danes ogromne zvočnike, gradijo tribune, v Ljudskem vrtu je že

□ Poziv malim harmonikarjem. Mali harmonikarji »Harmonije« se pozivajo, da se danes ob 8 zjutraj korporativno zberejo na Rotovškem trgu pri Nabavljalni zadruhi v narodnih nošah, od koder odkorakajo s pohodom mladine na Glavni trg k Slomškovi proslavi.

□ Poziv fotografom. Slomškova družina poziva fotografe, naj predložijo v pisarni na Koroški cesti št. 1 slike priveditve na vpogled. Slike mladinske priveditve bi rabila Slomškova družina že danes ob 7 zvečer. Slomškova družina si pri odkupu pripravi pravico izbire.

□ Avtobusni promet na Mariborski otok se radi Slomškove proslave vrši danes, 21. t. m., in 29. t. m. s Trga Svobode preko Gregorčičeve, Strossmajerjeve ulice na Koroško cesto in v isti smeri nazaj.

□ Če pridete za Slomškove dni v Maribor, se prepričajte o nizkih cenah raznega manufakturnega blaga in ostankov v Grajski starinarni pri Frančiškanski cerkvi.

□ Slomškova dekl. meščanska šola. V tekočem šol. l. je imela šola 4 razrede in 5 paralel s 381 učenkami. Privatni izpit je polagala 1 učenka, 5 učenk ni bilo redovanih, šolsko leto je uspešno končalo 279 (73 odst.) in sicer 25 z odliko, 149 s prav dobrim in 105 z dobrim uspehom. Popravne izpite ima 77 učenk (20 odst.), padlo jih je 20 (5

vse pripravljeno za prvo predstavo veličastne igre na prostem »Naša apostola«. Mladina prihaja iz najoddaljenejših krajev lavantinske škofije že danes. Z dopoldanskimi in popoldanskimi vlaki se je pripeljalo na stotine otrok. Mladina prihaja v Slomškovo mesto, oživlja mestne ulice z živahnostjo otroškega nedolžnega veselja, daje jim radosten značaj izrednega dogodka. Slovenska mladina je prva, ki bo v imenu slovenskega naroda jutri podala izraz velikega pričakovanja ter bo prva počastila spomin na našega svetniškega posvetitelja in buditelja. Pozdravljena mladina!

odst.). Završni izpit je polagalo 62 učenk, zrelih je 57, 5 pa ponavlja v jeseni izpit iz posameznih predmetov. Splošen uspeh je prav dober.

□ Za slabotno deco in bolnike Robausov zdravilni prepečenec!

□ Matura na realni gimnaziji. Na realni gimnaziji se je vršil od 8. do 19. t. m. višji tečajni izpit. Prijavilo se je 42 pripravnikov (ic). Od teh je 32 priprav. izpit z uspehom dovršilo, 6 priprav. je bilo odklonjenih za 2 meseca, 2 za leto dni, eden pa je med izpitom zaradi bolezni odstopil. Izpit so uspešno dovršili: Klasič Marijan, Kranjčič Ernest, Vrečič Viljem, Koderman Breda, Peitler Vera, Pritchman Ana, Prus Olga, Hutter Franciška (vsi oproščeni ustezna izpita), Bratič Avgust, Ciguth Koloman, Falta Oton, Glaser Mate, Grobovšek Maks, Haring Ivan, Kalan Dušan, Mirk Borut, Pečovnik Radko, Požar Josip, Požeg Anton, Schober Erih, Škrobar Anton, Šumenjak Karl, Bregant Anica, Brencič Ida, Keiser Milka, Kosi Zdenka, Dabinovič Julij, Novak Engelbert, Reibenschuh Janez, Kompara Danilo, Pavlin Ivan in Žolnir Miroslav.

□ Mariborska specialiteta brez konkurence: Robausov suhor!

□ Mariborska mladina za mir. V četrtek se je vršil sestanek zastopnikov mariborskih društev za pripravo kongresa mladine za mir. Osnoval se je iniciativni odbor, v katerem bodo predstavniki

Kar blešči se perilo!

Prizanesljivo in temeljito je odpravilo Schichtovo terpentinovo milo tudi zadnjo nesnago iz tkanine — zdaj se lahko blešči v svetli čistoti.

Schichtovo terpentinovo milo

pere perilo bleščeče belo

...in za namakanje ženska hvala

Čista juha Din 1.— Zakuhana juha Din 1.50.

Plučka, želočna, golaževa ali kisla juha Din 2.—

Obedi: Din 5.—, 6.—, 7.— in 8.—. Pri Din 5.— in 6.— je govej meso z dvema prikuhama, pri Din 7.— in 8.— je pečenka.

Večerja: Din 4.—.

V slučaju, da bi kateri lokal kljub dogovoru izkoristil udeležence praznikov, prosimo, da se to takoj javi naši pisarni.

Pazite na žeparje!

Ob takih prilikah ne pridejo v Maribor samo pošteni ljudje, ki imajo dober namen, pridejo tudi ljudje, ki skušajo izmakniti, kjer bi se kaj dalo. Prosimo, da ste pozorni na te ljudi. Vse, kar ste izgubili, prijavite takoj v naših pisarnah; kar je kdo našel, naj odda takoj v naših pisarnah, da moremo dati ljudem, ki so izgubili, nazaj.

Dne 2. julija.

Zahvalna božja pot na Ptujsko goro, kamor je Slomšek nazadnje romal. Ta božja pot naj oživi spomin na te Slomškove praznike. Odhod iz Maribora z vlaki in avtomobili ter avtobusi. Na Ptujski gori ob 10. slovesna služba božja, ki jo opravi naš vladika.

Izkaznice in znake naročite takoj!

Ponovno prosimo, da imajo vsi župni uradi zadostno število izkaznic, da bodo mogli v zadnjem hipu ustreči ljudem, ki se bodo šele ta teden in zadnji dan odločili. V lavantinski škofiji so bolj slabo prijavljeni kraji iz Posavja in Savinjske doline. V ljubljanski škofiji so točne in dobre prijave iz Ljubljane, od drugod jih še pričakujemo. Prosimo pa takoj v začetku tedna, ker zadnje dneve ne bomo mogli ustreči.

Prenočišča.

Onim, ki so se prijavili za prenočišča, smo jih oskrbeli. Za drugo smo pripravili skupna prenočišča, bodo pa vse noč odprte tudi mariborske cerkve. Enako bo mogoče dobiti prostora tudi v vseh gostinskih lokalih, ker bodo vso noč od 28. do 29. odprti.

vseh sodelujočih društev, poleg njega pa še iz vršni odbor, kateremu predseduje Heria Haas, podpredsednik je Karlo Mežved, I. tajnik Viljem Androjna, II. Kovačič Andrina, blagajnik Domiter, odborniki Marino Kralj, Zmago Angleiter in Karel Reberšek.

□ Pletenine in drobnarijo po nizkih cenah — dobite pri Rihtarču v Rotovžu, Glavni trg.

□ Nov primarij. Asistent tukajšnjega kirurškega oddelka dr. Slavo Vrtnjak je napredoval iz VII. v VI. skupino in mu je bil obenem podeljen naslov primarija na istem službenem mestu. Odličnemu kirurgu iskreno čestitamo!

ZAVESE velika izbira novih vzorcev Koroška 8 Franju Novaku Vetrinjska 7

□ 15.923 birmancev. Birmovanje in kanonična vizitacija v lavantinski škofiji se je zaključila s sv. birmo v Zibiki v šmarni dekaniji. Skupno je prejelo zakrament sv. birmo letos 15.923 Lavantincev.

□ Mestni dekliski zavod »Vesnac v Mariboru ima internat, gospodinjstvo in žensko obrtno šolo. V internat se sprejemajo razen učenk omejenih šol tudi take, ki obiskujejo srednje šole izven zavoda. Gojenkam se nudi prijeten dom, skrbna vzgoja in vestna pomoč pri učenju. Prospekti se dobe pri ravnateljstvu zavoda.

□ Turistovski kruh. Glavna zaloga: Feiertag, Betnavska 43, telefon št. 28-24. Podružnice: Ulica 10. oktobra 5; Josip Skaza (prej Sirk), Glavni trg, v rotovžu; Podružnica: Nova vas. — Moj najbolji znani črni turist, rženi kruh je zelo okusen in ostane v največji vročini 8 do 10 dni svež in užiten.

□ Pozor, cenjene dame! Za časa Slomškovih dni se vam nudi prilika, da si date napraviti trajne kodre, vodno ondulacijo, 10 odst. popusta. Garancija 6 mesecev. Se priporoča salon Knez, Sodna ulica 9.

□ Dr. S. Kapralov, banov. zdravnik, Marija Snežna, za čas dopusta od 24. junija do 24. julija ne ordinira.

□ Sladki kmečki kruh dobite samo v pekarni Rakusa, prej Robaus, Koroška cesta.

□ Epilog bo pred sodiščem. Ugrabiteljska afera, ki se je začela v Brnu ter končala v Mariboru, bo imela svoj epilog pred kazenskim sodiščem. Mariborsko državno pravdnostno je izročilo tozadevne akte pristojnemu varožinskemu državnemu tožilstvu, ki bo uvedlo proti Franju Gregoriču kazensko postopanje.

Posebni vlaki 28. in 29. junija

Na podlagi dosedanjih prijav smo zaprosili za dne 28. in 29. junija za sledeča ojačenja in sledeče posebne vlake:

Dne 28. junija vozijo vsi popoldanski in večerni vlaki ojačeni.

Dne 28. junija so vsi redni vlaki ojačeni. Posebni vlak pa vozi popoldne okoli 4. ure iz Ljubljane in pride v treh urah v Maribor. Natančno uro odhoda iz Ljubljane objavimo v četrtkovem Slovensku.

Dne 29. junija zjutraj vozi na progi Ormož—Maribor posebni vlak, tako, da pride v Maribor okrog 8. ure.

Ostali vlaki so to jutro na vseh progah ojačeni. Ako bomo te dni prejeli še prijave, ki bi zahtevale posebne vlake iz drugih smeri, bomo tudi to objavili v četrtkovem Slovensku.

Na progi Konjice—Poljčane bo vozil dvojni vlak.

Vojna je Maribora. Posebni vlak na Ljubljano gre ob 17.50, posebni vlak Maribor—Ormož ob 17. št. III posebni vlak ob 18.30, posebni vlak na Celje ob 18.20. Vse ostale proge bodo ojačene zadostno. Poljčane—Konjice vozita dva vlaka. Drevograd—Slovenjgradec dobi večerno zvezo, da se lahko dotičniki, ki bi se iz Maribora peljali zvečer ob pol 7, lahko peljejo s tem dopolnilnim vlakom še v Slovenjgradec. S postaj Grobelno—Rogatec se bodo lahko vračali z rednim, pa tudi s posebnim ob 18.20 iz Maribora.

Železniška izkaznica.

Vsak udeleženec mora imeti tudi železniško izkaznico, da bo užival pravico polovične vožnje. Zaprtili smo, da bodo postaje imele dovolj teh izkaznic. Ker pa je treba pisati te izkaznice, pridite pravočasno na postajo, da jih boste mogli dobiti. Najbolje, da si jih oskrbite že v soboto, dne 27. junija.

Proslava Jos. Sritarja v Podsmreki — Vel. Laščah 4. in 5. julija

Vasica Podsmreka — 3 km od Vel. Lašč — vabi ves slovenski narod k proslavi stoletnice rojstva Josipa Sritarja, pesnika, pisatelja in predhodnega slovenskega književnosti. Ključ tebe, mladina, v kateri je Sritar gledal up in bodočnost naroda, vas pesnike, katere v svojih spisih bodri, kako bogatite slovensko književnost, pisatelje, ki se grejete ob prijetnem in gladkem pripovedovanju, ki ljubite narodov čisti sloj in jezik. V tako lepo opisano kmečko življenje pesnikovega rojstnega kraja boste prihiteli tudi vi, strogi kritiki, da se vsaj za nekaj trenutkov razvedre vaši strogi in resni obrazi. — In vsi, ki ljubite lepo knjigo, ki se ogrevate za pesnikovo ožjo slovensko domovino, ki je dala slovenskemu narodu prvega pisatelja Primoža Trubarja, Franceta Levstika, pesnika, pisatelja, jezikoslovca in politika, dr. Janeza Evangelista Kreka, neustrašnega borca in politika za Jugoslavijo.

Josip Sritar, naš rojak, zasluži, da se ga spominja ves slovenski narod, vsa država, mlado in staro, preprosto in čeno. Saj veje iz njegovih del čista, gorka ljubezen do domovine, zvestoba do naroda, globoko, toplo čuteče srce, sočutje in usmiljenje do trpečih, za katere pokazuje svet tako malo ljubezni.

Glej, slovenski narod, s koliko ljubeznijo se je Sritar oklepal svojega rojstnega kraja; prijazne dolinice, grički, gozdovi, njive in travniki, mimo tekoči potok, hribi z belimi cerkvicami, življenje domačinov, vse to podaja bralcem tako naravno, kot noben drug pesnik ali pisatelj. — Zato se narod slovenski oddolži delu velikega genija, udeleži se proslave, katere program objavljamo.

PROGRAM:

- Dne 4. julija ob 8 zvečer:
1. Godba otvori uvod v proslavo.
 2. Deklamacija: Turki na Slevici.
 3. Mladinski zbor iz Vel. Lašč zapoje: Mlade vojake, Predice, Kokljio.
 4. Govori g. banski inspektor Ivan Dolencec.
 5. Mladinski zbor iz Ribnice zapoje: Oba junaka in Zabjo svatbo.
 6. Recitacija iz Zorina, iz Spominov, Pikin Jožek.
 7. Dvoglasno petje s spremljevanjem klavirja: Izgubljeni sin.
 8. Isto: Spomladi v gozdu.
 9. Igra: Oderuh.
 10. Prizor: Na senožeči, Pikin Jožek.
 11. Mešani zbor iz Vel. Lašč zapoje: Pozimi iz šole, Večerno.
 12. Godba zaključuje večerno proslavo.

V nedeljo, dne 5. julija:

1. Ob štirih zjutraj budnica.
2. Sprejem gostov po prihodu vlakov in odhod v Podsmreko.
3. Služba božja ob 10.30 v Podsmreki.
4. Govor in odkritje spominske plošče.
5. Petje: Molitve za slovenski rod.
6. Govori zastopnikov društev in korporacij.
7. Deklamacija: Doma.
8. Bože pravde.

Po proslavi povratek v Vel. Lašče na veselico s peštrim sporedom.

Udeleženci, ki reflektirajo na stanovanje, naj se obrnejo na Odbor za proslavo v Vel. Laščah.

Vsi udeleženci imajo pravico do polovične vožnje. Odbor pa bo stori potrebne korake, da bi se ista znižala na četrtino in bo o uspehu naknadno v časopisih poročal.

HUBERTUS-milo res domače, slovensko milo!

Celje

Strelska družina v Celju priredi danes v nedeljo v korist Olimpijskega fonda sobno streljanje v Celjskem domu. Začetek ob 20.

Kdo bi vzel otroka za svojega. V celjski bolnišnici je 6 letni fantek Minar Cvetko iz Trnovelji pri Škofiji vasi. Fantek je zdrav in krepak ter je brez očeta, mati pa mora skrbeti še za več bratce in sestric. Kdor bi se usmilil uboge sirote, naj javi svoj naslov upravi bolnišnice v Celju.

Vpisovanje učenk v I. razred osnovne šole pri šolskih sestrah v Celju se vrši dne 21. in 22. junija od 8 do 12 ure.

Bolgarski akademiki pridejo. Danes, v nedeljo, ob 11.19 se pripelje iz Maribora v Celje 20 bolgarskih akademikov in akademikaric iz Sofije. Jutri, v ponedeljek bo ob 8 zvečer v mestnem teatru večer bolgarskih pjesov in pesni.

Usoden padec z voza. Posestnica Jec Julijana iz Korpuje pri Smarju je padla pri nalaganju sena z voza. Pri padcu si je zlomila tibnik.

Danes proslava zadružnega dne. Nabavljajna zadruška druž. uslužbenec, podružnica v Celju proslavi danes zadružni dan z obhajanjem otrok svojih članov.

Ptuj

Slovenski dome, dobro hišo, popoldanski list, prihaja v Ptuj s popoldanskim avtobusom in se p. n. naročnikom dostavlja takoj. Naročnina znaša 12 Din mesečno. Naroči se lahko pri podružnici uprave »Slovenec« v Ptuj, Panonska ul. 5.

Na državni moški obrtni šoli za pletarstvo v Ptuj so se 17. t. m. končali završni izpiti v navzočnosti ministrskega odposlanca g. inspektorja Presl-a. Prijavljenih je bilo šest kandidatov, ki so vsi izpiti naredili. So to prvi pletarski pomočniki z završnim izpitom.

Občinska seja. Redna občinska seja bo v četrtek, dne 25. t. m., v mestni posvetovalnici.

Jesenice

2000 delavskih in nad 200 uradniških prošenj. Zaradi vednega dotoka novih prošenj, zaradi intervencij, priporočil in povpraševanj za službene mesti pri Kranjski industrijski družbi, razglasa ravnateljstvo, da je delavski in nameščeniški stalež podjetja povsem izpolnjen. Prosimo javnost in posameznike, da ne vlagajo nobenih prošenj in da opustijo vsako priporočanje, ker podjetje nobenih tozadevnih intervencij ne bo moglo upoštevati, posebno pa da se opustijo posredovanja iz oddaljenih krajev, saj je v evidenčnem uradu KID že sedaj nad 2000 prošenj domačinov iz najbližje okolice, ki jih podjetje ne more zaposliti. — Delovni urad Kranjske industrijske družbe.

Razkrinkana vlomilska tolpa

Pred tednom dni smo poročali, da je orožništvo na Brezovici prijelo nekoga sumljivega človeka, ki se je ponoči peljal s kolesom skozi to vas ter je imel na kolesu velik zavoj obleke sumljivega izvora. Orožništvo je tega moža izročilo ljubljanski policiji. Aretiranec je bil 31 letni delavec Leopold Podobnik, stanujoč v Drenovem griču. Policija se je za moža nekoliko bolj natančno zanimala in izkazalo se je, da je bil član manjše, toda zato tembolj nevarne vlomilske in latinske tolpe. Na njegovem domu na Drenovem griču je policija zaplenila veliko obleke, čevljev in srebrnih ur, nekaj takega blaga pa je policija zaplenila tudi pri ljudeh, ki so od Podobnika tako blago kupovali. Končno je policija aretirala še 31 letnega Jakoba Cimžarja, doma iz Predoselj pri Kranju, ki je bil že večkrat izgnan iz Ljubljane. Nekaj časa je stanoval pri Podobniku, nazadnje pa je stanoval v jami v Linhartovi ulici. Policija je aretirala tudi Podobnikovo ženo Tončko in pa Cimžarjevo znancko Albino E., ki je sicer poročena, pa se je družila s Cimžarjem in s Podobnikom. Tudi Antonija Podobnikova je bila svojemu možu nezvesta ter se je rada družila s Cimžarjem.

Bolj zanimiva kakor to razmerje v tej latinski tolpi pa so razkritja o njihovih vlomih. Podobnik je dolgo časa tajil, Cimžar pa je bil bolj zgovoren. Tako je priznal, da sta v noči na 30. marec vlomila v Kušarjevo gostilno pri Dolgem mostu na Viču, odkoder sta odnesla dve obleki,

uro in srebrno cigaretno dozo v skupni vrednosti okoli 1000 Din. V noči na 31. maj je Cimžar vlomil v gostilno Janka Finžgarja v Tomačevem. Iz stanovanja je odnesel 1000 Din vredno novo sivo obleko in 200 Din vreden ponošen suknjič, iz gostilne same pa je odnesel več jestvin. Tudi to obleko je policija našla. Dalje sta vlomila v stanovanje g. Fridolina Lenarda, finančnega preglednika v p. v. St. Vidu. Odnesla sta dva suknjiča, vredna 500 in 200 Din, srebrno ur in 580 Din gotovine. Policija je zaplenila oba suknjiča, srebrna ura pa je v mestni zastavljalnici. V noči med 6. in 7. junijem sta vlomila v stanovanje v Podmliščakovi ulici 41, odkoder sta Franci in Cirilu bratužu odnesla mnogo obleke, plaščev in čevljev ter nekaj gotovine v skupni vrednosti nad 3000 Din škode. Policija je vso obleko našla in zaplenila ter jo vrnila lastnikom. Dalje sta vlomila Podobnik in Cimžar v neko vilo za Bežigradom, odkoder sta odnesla več blaga, kakor obleke, uro in razne malenkosti. Policija je to blago našla, ne ve pa, kaj bi bilo ukradeno, ker se tudi tatova sama ne spomnita.

Policija je zaplenila sploh mnogo blaga, ki je nedvomno bilo ukradeno, toda tatova ne veda, kje sta to ukradla. Tako je policija zaplenila lep zlat prstan z zelenkastim kamnom, zlato zaponko in mnogo obleke ter čevlje. Pri Podobniku je policija zaplenila tudi dobro ohranjeno kolo znamke Humbel-Special s tovarniško številko 123.869.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Volivci občine Senovo!

Po dolgem, težkem pričakovanju se vam vendar nudi prilika, da boste mogli svobodno odločiti, kdo naj vodi za bodoča tri leta našo novo ustanovljeno občino. Premislite dobro, komu boste pri volitvah zaupali svoj glas, ker le v vaših glasovih je tista moč, s katero lahko zrušite to, kar vas je težilo vsa leta. Predvsem vas opozarjamo, da ne boste nasledili raznim spletkam in lažem, ki jih že in jih še bodo širili naši nasprotniki, da vas odvrnejo od prave poti. Držite se trdno in poskrbite za to, da bodo vsi šli na volišče in oddali svoj glas za listo JRZ, katere nosilec je g. Jožef Radej, posestnik iz Dolskega.

Zakaj bomo volili listo JRZ z nosilcem g. Radejem?

1. Zato, da bomo s tem obsodili delovanje JNS v času diktature v državi in po občinah;
 2. zato, da bo prišla ljudska volja do polne veljave;
 3. zato, da se bo začelo občinsko gospodarstvo voditi po načelih največje varčnosti, kar se doslej na žalost ni;
 4. zato, da se bodo občinske ceste in pota popravljale tudi tam, kjer vozijo težki kmečki vozovi in ne samo tiste, kjer drsijo kočije in avtomobili;
 5. zato, ker so na tej listi zastopane vse okolice in vsi stanovi z najbolj poštenimi in značajnimi možmi!
- Volivci! Zavedajte se, da to ne bodo samo volitve, temveč pravi plebiscit, kjer boste imeli priliko glasovati za svobodo, pravico, poštenost. Ker odločno odklanjamo vsako diktaturo, fašizem in kar je s tem v zvezi, vas pozivamo, da oddaste volive svoje glasove za listo JRZ, da enkrat za vselej obracujemo z gospodo diktatorskih metod. Zato na dan 29. t. m. vsi na volišče, da izvojimo mnogo svobodi in pravici.

Jugoslovani v Franciji pošiljajo iskrene pozdrave po radio Strasbourg

Približno en mesec opazujemo že v Merlebachu naše preliube lastavice, ki z bliskovito hitrostjo svigajo nad nami. Pa si mislimo: O, ko bi mogel tako hitro leteti, ne bi poletal v zraku, ki je prenapolnjen z dimom in peskom nad Merlebachom in delavskimi kolonijami v okolici — pohitel bi v lepi, čisti zrak naše domovine, nasrkal bi se opojnega duha naših cvetočih travnikov, valujočega polja in zdravje dihoječih gozdov. Približno en mesec se že veselimo nedelje dne 28. junija, ko bodo naši glasovi pohiteli še hitreje kot lastavica čez gore in planjave, čez 1000 km daleč k našemu mlademu vladarju, k našim nadpustirjem, k našim ljubim staršem, bratom in sestram, k vsem našim sorojakom — po radio-oddejni postaji Strasbourg.

Po zaslugi in pod pokroviteljstvom našega ljubeznivega g. generalnega konzula dr. Iliča v Metz u Bolgarskemu pevsko društvo »Triglav« iz Merlebacha priredilo v Freymingu pevski koncert, ki ga bo prenašal radio Strasbourg dne 24. junija od 5 do 6 popoldne z naslednjim sporedom: 1. Pozdrav izseljeniškega duhovnika iz Merlebacha v domovino. 2. Pozdrav g. generalnega konzula dr. Iliča. 3. »Triglav«, poje: Jugoslovanski Slovenec, Srb, Hrvat za mešan zbor priredil g. Zorko Prelovec. 4. Pozdrav Gorenjski (I. Kramer). 5. Mladost ni (J. Leharna). 6. Jugoslovanska (Adamič). 7. Jugoslov. pevsko društvo »Zvon« iz Jeanne d'Arca poje: Rožmarin. 8. Jug. pev. dr. »Zvon« poje: Rožmarin. 9. »Triglav« poje: Zbava svatba (Vodopivec). 10. Na Gorenjskem je fitno (v spremstvu orkestra). 11. Jugosl. drž. himna: Bože pravde.

Ob tej priliki je prav, da v par stavkih opišemo zgodovino tega društva, ki vzbuja daleč na okrog v Franciji veliko zaupanje zaradi lepih nastopov. Ustanovljeno 8. IX. 1931, je priredilo v tem času že 51 javnih nastopov. S hvaležnostjo se družstvo spominja bivšega izseljeniškega duhovnika g. Hafnerja, ki je temu društvu preskrbel lep prostor v Jugosl. Domu, dalje bivšega izselj. duhovnika g. Skebeta, ki se je vedno zanimal za društvo in ob odhodu podaril celo zbirko svojih not temu društvu. Društvo je dobivalo čimdalje več ugleda; povabil in razne slavnosti — jugoslovanske, francoske in nemške se komaj otreša. Pri vseh jugosl. in francoskih državnih praznikih sodeluje redno. Največji zborov nastop je bil leta 1934 v Nancyju, kjer je po zaslugi našega dobrega prijatelja dr. VI. Radočevića iz Nancyja nastopil prvokrat v radiu Strasbourg. Dne 11. VIII. 1935 je v kraju Ipling izmed 13 zborov dobil prvo nagrado pod vodstvom g. dirigenta Diema, ki je več let z navdušenjem vodil zbor »Triglav«. Koncert 28. junija vodi novi dirigent — daleč na okrog znani g. Rohr iz Stiringa. V sedanjem zboru bo nastopilo 30 pevcev, ki so doma iz Kamnika in okolice dalje: Dob pri Domžalah, Vrhnika, Trbovlje, Loka pri Zidanem mostu, Rajhenburg, St. Lovrenc na Dolenjskem, Smarjeta pri Mokronogu, Ajdovec, Kočevje, Videm,

Bela cerkev, Sv. Jur ob Taboru in ob juž. železnici, Velenje, Središče ob Dravi, Logatec, Cerkljo na Gorškem, Kozarše pri Bovcu. Ako koncert ne bi ustrezal točno vašemu okusu — ne zamerite — grla delavcev vsak dan zaprašena z gostim dimom smodnika, premoža in peska.

Ker nam je odmerjena samo ena ura sporočamo tu najlepše pozdrave obema pevskima Zvezama, vsem pevskim zborom in se vsem, ki so nam kakorkoli že kaj pomagali, iskreno zahvaljujemo. Želimo, da bi tisto uro, ko bodo naše misli pohitele k vam — tudi vi bili v duhu združeni z nami.

Mnogo lepe zabave vam želi Stanko iz Merlebacha.

Smrtna nesreča 18 letnega fanta

V sredo popoldne so Pograjevci pod Javorjem pri Šmartnem pri Litiji kosili. Okrog 16 ure so v senci počivali, pri tem pa sta se 2 psa spopadla. Domači 18 letni sin Pavel Kuhelj je hotel psa spraviti narazen, pa je zamahnil s puško po kužeti, pri udarcu je zgrešil, udaril ob kamen, tako da se je puška sprožila in ves naboj šiber je šel nesrečnemu fantu skozi trebuh ter mu raztrgal črevesje. Takoj so s kolesom poslali v Litijo po zdravnika, medtem ga je župnik g. Tomaž Javornik sprevidel, Zdravnik dr. Orel je z avtom bil takoj na Javorniku, kjer je fant za silo obvezal ter ga takoj prepeljal v ljubljansko bolnišnico, kjer so ga zdravniki operirali, operacija pa žal ni uspela, ker je bilo črevesje preveč raztrgano in je fant kmalu popoldne umrl. Pokopali so ga v petek na ljubljanskem pokopališču. — Tragično pri tem slučaju je to, da bi moral Pavle prevzeti očetovo posestvo. Bil je najmlajši iz Pograjevce družine, ki se ji je narodilo 16 otrok, od katerih pa živi le še 6 sester, ki so vse poročene, medtem ko so trije bratje padli oziroma umrli v vojni. — Pokojni Pavel je bil marljiv, tih in skromen fant. S Pograjevce družino sočustvuje vsa okolica.

Požar

Pri posestniku Anto- cerlu v Gradiških Lazih na petek 19. junija na nepojasnjeno način v podstrežju novozgrajene hiše izbruhnil požar, ki je vpepeli celotno podstrežje, na katerem je imel spravljenega precej žita in murve. Gasilec iz Jablanca se je posrečilo, da so preprečili razširjenje požara. Škoda ima Poglajen nad 10.000 Din, ki pa ni krita z zavarovalnico. — Kako je požar izbruhnil, raziskujejo litjski orožniki.

Obleka pogrešanega Viktorja Marna najdena

Jubljana, 20. junija.

Kakor je na kmetih, zlasti tam, kjer imajo čebele, navada, da gospodarji v dobi rojev spe v čebelnjakih, tako je tudi Lojze Marn, ki mu je čebelnjak ugajal tudi kot samec, spal v čebelnjaku, kjer si je postavil skromno posteljo. Te dni je oče pospravjal po čebelnjaku in našel iz njega razno navlako. Pregledoval je tudi panje. V nekem praznem panju pa je predvčeršnjim popoldne našel večji zavoj. Potegnili ga je iz panja. Bila je obleka pogrešanega sina Viktorja, in sicer suknjič rjave barve in hlače. Oboje pa je bilo povezano s kravato, kakršno je nosil Viktor kritično noč.

Oče France Marn je o najdbi obvestil orožnike, ki so se napotili v Šmartno na Marnov dom in preletali čebelnjak, če bi mogoče našli še kake druge stvari. Včeraj je komandir g. Ivan Sušnik poslal obleko s kravato na državno tožilstvo kot 6. corpus delicti. Dodal je kratko poročilo, kako je bila obleka skrita v čebelnjaku. Na obleki ni najti absolutno nikakih krvavih madežev.

Št. Jernej na Dolenjskem

Smrtno se je ponesrečil posestnik Franko iz Kratnega. Splezal je na česno, pa mu je spodrenilo na spolzki veji, da je omahnil na tla in bil na mestu mrtev. Pokojnik je bil invalid in je imel umetno spodnjo čeljust. Zapušča ženo in malega sinčka.

Kapela v našem Lurdu je skoraj dovršena in bo v kratkem blagoslovljena. Po splošni sodbi faranov pa je to naše priljubljeno božjepotno svetišče z novo zgradbo mnogo izgubilo na svojem prvotnem romantičnem značaju, ker je bila vse stvar izvedena po zelo neokusnem in ponesrečenem načrtu.

Česnje so letos precej dobro obrodile, le škoda, da so zaradi dolgotrajnega deževja razpokale in zelo gnjeje. — V splošnem kaže letošna sadna letina srednje dobro. — Po vinogradih je trta v najlepšem cvetju in razširja prijetne vonjave. — Bog daj lepo vreme, pa bo v jeseni izvrstne pijače v izobilju!

Rajhenburg

Zadnja pot mame Tratnikove. V ponedeljek, 15. junija, je bil na Rečici ob Savinji pogreb blage mame Frančiške Tratnik. Umrla je v soboto 1/8 v Rajhenburgu pri svojem sinu Jožetu, konzistorijalnemu svetniku. Zelja rajne je bila, da truplo počiva v domači zemlji poleg moža. V ponedeljek zjutraj ob 6 je opravil za njo mrtvaško opravilo v baziliki g. dekan I. Medvedšek in se od rajne v kratkih besedah poslovil. Na avtobus v trg jo je spremljalo 6 duhovnikov, g. dekan, sin Jožef, dva o. trapista, g. Kalan in g. kaplan Križan poleg mnogih faranov. Na Rečico so jo spremljali: sin Jožef, konzistorijalni svetnik, sin France, akademski slikar in hčerka Jožefa z nečakinjo, župnik Kalan in kaplan Križan s tremi farani. Prišedši na Rečico ob 11 je čakala ogromna množica naroda z g. svetnikom Požarjem, njegovim kaplanom I. Toplakom, župnikom Slandrom iz Gor. grada, g. vikarjem Pribičičem iz Maribora, župnikom Stiglicem in patri iz Nazarja. Dolg spoved se je vil z materjo, ki je zadnjakrat prišla v rojstno farno cerkev. Rekvijem je opravil za njo domači župnik g. svetnik Požar poleg 4 tihih sv. maš. Na pokopališču se je ob odprtem grobu od nje poslovil g. župnik Kalan z vrste segajočo besedo kot od žene, vdove in plemenite, značajne matere, ki je dala devetim otrokom pravo smer za težko pot — pot v večnost. — Zato naj živa večno plačilo. Rajnica je bila navdušena Slomškariča, saj je znala do malega vse Slomškove pesmi, katere je na domačem koru v farni cerkvi popevala in še v Rajhenburgu nas večkrat razveseljevala s temi krasnimi popevkami. — Rajhenburškimi družinam, ki so materi prinesle vence za zadnjo pot: L. Švajger, D. Zemljak, M. Zmavo, L. Kržišnik, I. Sturm in Zdešar in vsem drugim, ki ste prišli mamo obiskat in pomilili očenaša za pokojnjeno dušo in se je sploh spominjali tako ali tako, pa izrekajo vsi Tratnikovi svojo prisrčno zahvalo! Bog Vam povrni vsem!

Zagorje

Prijave za Maribor. Izkaznice za Slomškovo proslavo v Maribor se dobe v župnišču. Šel davčne uprave v Litiji gospod Vajdetič se je mudil skoro 14 dni v Zagorju radi poplave katastra za Zagorje. Ogledal si je razna stanovanja, ki bodo na novo ocenjena. Upamo, da bodo krivične cenitve popravljene v zadovoljstvo vseh Zagorjanov.

Skupina rudarjev JSZ v Zagorju sklicuje za danes dopolne javen shod za rudarsko in vse ostalo delavstvo zagorske doline. Poročal bo tov. Lombardo, tajnik JSZ, o splošnem stanju in o vseh aktualnih vprašanjih rudarskega in ostalega delavstva. Drugi bo govoril tov. Jurač iz Celja; vzgoja delavstva in delavske mladine. Naj bo dvorana do zadnjega kotička napolnjena.

Kamnik

Pisarna tajništva okrajnega odbora JRZ odprta — in se bodo stranke sprejemale vsak torek od 10 do 12 dopoldne. Pisarna je v pritrilem prostoru društva »Kamnik«, kjer je društvena knjižnica Prosv. društva na Glavnem trgu. Tajništvo vam bo v vsakem oziru na razpolago z dobrimi in stvarnimi nasveti.

Kamniška mestna godba priredi v nedeljo od 11. do 12. ure dopolne svoj četrti promenade koncert na Glavnem trgu.

Naznanila

Liubljana

- 1 Dr. Milan Vidmar proslava v sredo 24. junija ob 20 na tehnični visoki šoli v popoldno znanstveni temi »Svetovi«. Vabljeni vsi!
- 1 Trnovski oder naznanja vsem članom, da bo redni letni občni zbor v ponedeljek 22. junija ob 8 zvečer v Zadrženem domu v Murnovi ulici 14.
- 1 Ljubljanski Zvon ima prihodni petek ob 8 zvečer v Mestnem domu občni zbor. Ustanovniki in podporniki najviljudneje vabljeno!
- 1 Redni občni zbor društva Jęgljib bo 1. julija t. l. v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano. Ob 9 skupna sv. maša za umrle družne člane v zavodni kapeli. Ob 10 začetek občnega zbora v dvorani. Po zaključnem občnem zboru skupen obred udeležencev v veliki obrednici. Popoldne izleti v skupinah, zvečer desetletnica maturo. Ako bi občni zbor v smislu § 5 točke 2 ne bil sklepčen ob napovedanem času, se čez pol ure vrši na istem kraju in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa veljavno ob vsaki udeležbi.
- 1 Novo službo imajo lekarne: danes: mr. Sušnik, Marčija trg 5; mr. Kurak, Gosposvetska cesta 10; mr. Bohinec dod., Rimska cesta 31. — Jutri: mr. Leustek-Resnjova cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Kemolar, Vič.
- 1 Fantovski krožek na Kodljevem bo imel jutri ob 20.30 v Salezijanskem mladinskem domu svoj redni sestanek.
- 1 Kino Kodljevo igra danes ob 5 in pol 9 »Brezdomca« (Sans famille) in »Lahnega viteza« z Vlastom Burianom. Danes ob 8 »Brezdomca« po zaizani vstopnini.

Ljubljansko gledališče

OPERA: Začetek ob 20. Nedelja, 21. junija. *Aprapos, kaj dela Andula?* Isvan. Globoko znižane cene od 21 din navzdol. Ponedeljek, 22. junija: *Kavaler z rožo*, Red A. Torek, 23. junija: *Vesela vdova*, Red C. Sreda, 24. junija: *Carmen*, Red Sreda.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 21. junija: 8.00 Kozarške pesni 8.45 Čas, poročila, spored 9.00 Dolinar: Venček slovenskih narodnih pesni (plošče) 9.15 Prvi Slomškov dan: Reportaža in prenos službe božje za šolsko mladino iz Maribora 11.00 Preljubno veselje, o kje si doma! in druge Slomškove pesmi poje ženski sekstet 11.30 Otroška ura (vodil dek. Slavica Venajeva) 12.00 Čas, spored, obvestila 12.15 Kar želite, to dohite (Radijski orkester igra po željah naročnikov) 13.15 Kar imamo, se vam damo! (plošče) po željah in odložitve prekinjena od 14-17 17.00 Kmetijska ura: O sušnicah in sušenju sadja (g. nadzornik Martin Humek) 17.30 Koncert pevskiva čzba Glasbene Matice v Mariboru. Dirigent ravnatelj Marijan Kozina. Vmesne samospoje poje ga. prof. Vida Vedralova. Pri klavirju prof. Vasilij Mirk 19.00 Čas, poročila, spred. obvestila 19.30 Nacionalna ura: Zgodovina starega Bečaja (Hadnadzev iz St. Bečaja) 20.00 Operni snovi in fantazije: poje Robert Primožič. Spremlja pri klavirju g. prof. Marjan Lipovec 21.00 Radijski orkester 22.00 Čas, vreme, poročila, spored 22.15 Valčekova ura (plošče).

Drugi programi

NEDELJA, 21. junija, Belgrad I: 20.00 Prenos koncerta pevskih društev iz Starega Bečaja 22.00 Radijski orkester 23.00 Prenos iz kavarne — Belgrad II: 14.00 Belgrad v obeh tujih pisateljev (Sumarevič) — Zagreb: 20.00 Violina 20.30 Vesel večer 22.15 Radijski orkester — Dunaj: 17.45 Straussova opereta »Notopir« 20.00 Straussov koncert 22.30 Opereta »Tide valček« — Budimpešta: 20.00 Beethovenova opera »Fidelio« — Trst-Milan: 20.35 Simfonični koncert — Rim-Bar: 20.45 Glorijanova glasbena novela »Kralj« in Kozaljčeva opera »Madjarska predica« — Praga: 19.30 Beethovenova opera — Rusalka — Berlin: 20.00 Tetina napovedovalcev — Kölnsburg: 20.10 Sitar Dunaj — 1. talianska-Frankfurt: 20.00 orkester iz zbor — Köln: 21.00 Narodna glasba —

Božji bojevnik v Mehiki

Socialno delovanje patra Mihaela Pro, ki je bil pred 9 leti ustreljen

V založbi Herder v Freiburgu je izšla knjiga, ki opisuje življenje božjega bojevnika jezuitskega patra Mihaela Pro, ki je bil od mehiških oblastnikov ustreljen dne 23. novembra 1927. Sedaj je že v teku proces, da se veliki mučenik razglaša za svetnika. Iz omenjene knjige posnemamo o tem velikem možu te-le podrobnosti:

»Pater Pro je vsem postal vse! Ni pa znal le kazati navzgor in pridigati o večnih blagih. Ne, dobro je poznal človekovo srce. Najprvo je moral ljudem postaviti na mizo kruha, utešiti laško in obrisati solze, preden je smel govoriti o vzvišenosti in tolažilnih svete vere.

V začetku svojega delovanja v Mehiki je že skrbel za 18 družin. Preskrboval jim je živila in obleko, plačeval jim najemščino za stanovanje ali pa dela vse obenem. Le tako moremo razumeti, če je dirjal sem ter tja kakor vihar, da je mogel oskrbeti vse svoje varovance. Svoji prijateljem je pisal: »Moj mošnjiček je navadno tako prazen, kakor božji kotiček v srcu našega gospoda Callesa. Zaradi tega pa se človek ne sme takoj razburjati, zakaj tihi, ki iz nebes skrbi za nas, je tudi še sedaj velikega srca za nas.«

Zdelo se je, da se mu vse posreči, češarkoli se loti. »Z rokami morem doseči vse, kakor berno o svetnikih. Pa ne imejte me morda za kaj takega. Sam ne morem reči, kako se to dogaja, ali odkod in kdaj prihaja. Vsekakor pa kakega dne kar pride 50 kil sladkorja. Drugič kdaj zaboj peciva, kave, čokolade, riža — celo vina ne manjka. Božja previdnost res očelovsko skrbi za nas. Včasih se praskam za ušesi in preiščujem, kdo bo sedaj prva žrtev mojega beračenja, pa naenkrat opazim, da je moja shramba zvrhano polna.«

Bogati so mu radi dajali. Bogati so bili z reveži ena družina. Tega se niso še nikdar tako jasno zavedali, kakor v tistih dneh preganjanja, ki je veljalo vsem. Vendar pa je moral včasih pater precej različno povedati, da je njegova denarnica s shrambo vred prazna. Kako imenitno je znal kaj takega namigniti, dokazuje odstavek iz njegovega pisma:

»Nekega dne mi je neka gospodična podarila ročno torbico, ki je bila videti kaj lična. Mislim namreč torbico, ne gospodično. Komaj sem imel torbico pet minut v roki, ko sem srečal lepo oblečeno znano damo. Lepo oblečeno so tukaj menda skoraj vse dame. Kaj pa imate tukaj — me takoj poprašja. Damsko torbico, vredno 25 piastrov. Ker pa ste vi, naj bo izjemoma za vas 50 piastrov. Za toliko jo lahko imate. Denar pa pošljite tej in tej družini.«

Res, kdor zna tako šegavo prositi, temu ni mogoče odreči. Saj sam v svojem pismu k tej dogodbi dostavlja: »Nihče se ne more ustavljati, kogar človek takole nabode.« Ali se vam ne zdi, kakor bi se pater Pro pri teh besedah sam smejal? V 16 mesecih svojega delovanja v Mehiki je oskrboval 98 družin. To mu gotovo ni bilo lahko in je bil v svoji stiski večkrat prisiljen, da je kar s silo postopal, kar pa je nazadnje vse šaljivo končal.

Nekega dne je ves poiri prišel v sobo svojega sobrata, sedel na stol in četril ure nepremično tam sedel. Naenkrat pa je praskal: »Ali poznate to in to gospo?« — »Seveda jo poznam, hudo premožna je.« — »Slišal sem, da je menda tudi zelo dobrega srca. Danes me morate niti predstaviti!« Ko je potem sedel v njeni hiši, je skrbno opazoval vse stvari v njeni hiši, tudi take, za

kateri bi se kdo drugi ne bil prav nič zmenil. Kmalu se je zaljubil v lepo stensko uro. Nepristano jo je ljubeče gledal. Gospodinja je opazila, da pater občuduje stensko uro: »Ali vam ugaja, gospod pater?« — »Ura je res prava moštrovina!« — »Da, zato jo pa imam tudi zelo rada.« — »Vendar pa, gospa, jo boste radi dali, če bi jo potreboval, da bi jo prodal za svoje reveže.« — »Kaj pa mislite, pater, ura je moje poročno darilo Sicer pa ni vredna več kakor kakih 20 dolarjev. Ne bi se rada ločila od nje.« — »Dvajset dolarjev, pravite, da je vredna? Pobojajva sel Vi smete uro obdržati, če mi za njo plačate 50 dolarjev. Dajte mi roko!« Dobil je 50 dolarjev in drugo jutro je že hodil po ulicah predmestja, ves obložen z obleko in živili ter stopal v ravne hišice.

Kadar mu je kdo daroval vrečo živil, jo je takoj zadel na rame in jo nesel po cesti, ves vesel in zadovoljen. Če so za njim tekali počestni pobalini in kričali, ali če so se mu bogato oblečene dame smejale — vse to ga ni motilo. Ko pa je bil daleč zunaj mesta, kjer so kočje revežev, je tam liho potrkal na siromašna vrata. Ko jih je odprl, da je sprejel vesel otroški smeh. Naglo je odvrgl vrečo na tla in začel z otroki rajati okoli vreče.

Nekeč je tudi nekdaj dvojce puranov. Koť skrben gospodar je takoj vedel, kaj mora

storiti. »Najbolje je, če jih takoj vzamem s seboj, ker ne vem, kaj bo jutri. Kdo ve, ali me bodo purani do jutri še počakali?« Vzel je purane pod pazduho in odšel, ponosen kakor junak, ki je dobil veliko bitko. Ni se zmenil, da so ga drugi gledali in zijali za njim.

Nekeč je stopil na avtobus, obložen s 6 kokoši in enim petelinom. Živali je imel vse skupaj spravljene v vreči. Ljudje so od vsch strani začuden gledali lepega gospoda, ki je nosil vrečo na rami. Ko pa je avtobus potegnil, so se kokoši vznemirile in začele strašno kokodajskati. Popolniki so začeli zabavljati ter se odmikali od takega popotnika. Toda pater Pro je bil mojster. Ni dolgo trajalo, pa se je že z vsemi sprjaznil. Celo najbolj čemrni obrazi so se mu smehljali. Njegovemu prizadevanju, da se niti najnižjih del ni strašil, se je imela marsikaka družina zahvaliti, da je mogla obstati.

Toda, za kako ceno je ta mladi in izobraženi gospod vse to delal? Nekega dne jo to zaupal svojemu bratranču p. del Valle, kateremu je takole rekel:

»Sedaj imam dovolj žita... Če pa hočem po pravici povedati, me je to žito veljalo marsikako rdečico strmu. Ne moreš si misliti, kako me je sram, ko beračim in vedno samo beračim... Hvala Bogu, pa tihi, za katerega vse to delam, ni skop. On naj bo hvaljen na vse veke!«

Kralj z Jutrovega v Londonu

V London je prišel na obisk bogati jutrovski vladar Hamed Ibn Khafija, ki vlada na otoku v Perzijskem zalivu. Ta otok slovi po svojem bogastvu. Na njem so namreč orjaška najdišča najbolj slovečih biserov. Od teh pa ima vladar vsako leto poldrugi milijon funtov dohodkov. Otok je pod angleškim pokroviteljstvom. Kralj tega otoka je sedaj prišel v London, da pozdravi angleškega kralja Edvarda VIII. Zraven se bo morda pogajal tudi zaradi izkoriščanja nafte, katero so v velikih množinah našli na njegovem otoku. Otok so Angleži tudi precej utrdili ter na njem napravili veliko letalsko oporišče. Torej vzroka dovolj, da tak bogat mož pride v London

»SLOVENEČ« pred 60 leti:

V torek 22. junija 1876.

Iz Dunaja. Shod avstrijskega cesarja in ruskega cara ima biti v grajščini Reichsladi na Češkem. Priprave se že delajo in po njih sklepah — misli ruski car dalj časa tam bivati.

Cesko. »Pol. Corr.« poroča, da cesar za župana praškega mesta izvoljenega češkega pisatelja in glavnega vrednika »Politike«, dr. Zeithammera, ni potrdil. V ustaškem taboru je vsled tega veliko vriskanje.

Vnanje države.

Na Srbskem se je naenkrat vse drugače zasukalo. Nepronehoma se spravljajo topovi in streljivo na meje. Ruski general Cernajev je v »Ruskem miru« objavil, da je ves navdušen za Srbijo in se hoče za njo boriti. Rishčev tajni načrt, pridobiti Bosno na mirnem potu s pomočjo Angleške, je popolnoma spodletel. S Crnogorijo je Srbija v dobrem sporazumenju, knez Milan je poslal Nikici milovalno pismo zaradi izgube najmlajše hčerke, ktera mu je te dni umrla.

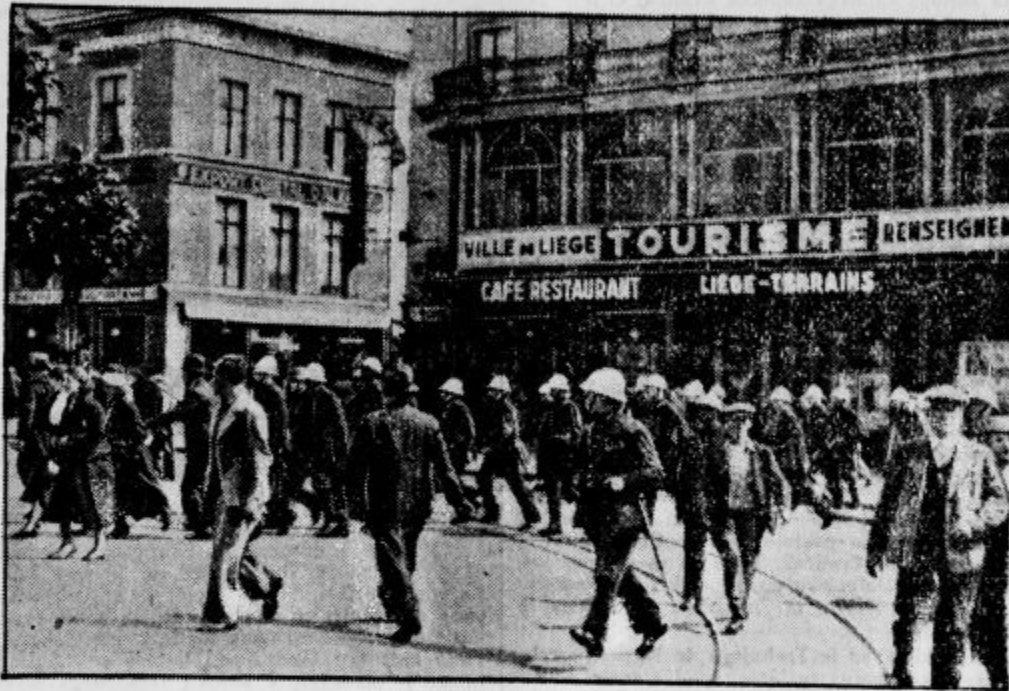
Domače novice.

(Mesni zbor ljubljanski je imel v torek popoldne sejo, na ktere dnevnem redu je bilo premenjenje mestnih ulic in trgov, ter preševljenje hiš... Naše liberalne gospode grizejo nektera imena, kakor »šentjakovski, frančiškanski, stolni, knžanski trg« in sploh imena krajev in ulic, ki prihajajo od patronov tistih cerkv, ki ob teh trgih stojé. Zato so sklenili tem trgov in ulicam dati bolj liberalna imena, ki ne spominjajo na svetnike in cerkve. »Kapucinski vrh« (»Zvezda«) so premenili že davno v »Narodni trg«. Prašaj pa ljubljance po »narodnem trgu«, stavim, da bo peldeseči, ki ga boš prašal, komaj vedel za-nj. Ista taka je v »novim trg«, ktere ga so zvali »Turjakov trg«. Ali čez peldeseč let mu prebivalstvo ne bo drugače reklo, nego »novi trg«, za »Turjakov trg bo malokdo vedel. Naj tedaj zdej premenijo »šentjakovski trg« v »Valvasorjev trg«, ali dajo mu kako drugo ime, ljudstvo ga bo imenovalo vedno le tako, kakor zdej. Slednjič pa še vprašanje: čemu to? Ali bo potem bolje v Ljubljani, ko bodo imeli trgi in ulice druge imena?

kopal v kopelji iz najbolj mehke volne. Glava, roke in noge — zraven pa še del drugega telesa — leži kar na vodi. Monika ti samo še blazin za glavo, pa bi lahko mirno zaspal med svojim opoldanskim počitkom, dokler bi me valovi ne prinesli k bregu. Ko bi se pa z mokrim prstom le malce potaknil svojega jezika, bi pa začelo strašno peči. Vse telo je pokrito z najfinejšimi solnami kristalčki, ki povzročajo, da koža začne močno srbeči. Zato se moraš po taki kopeli temeljito oprati še v navadni vodi, če hočeš, da te mine srbečica. V Mrtvem morju torej nikakor ne moreš utoniti!«

Ameriški humor. »Tvoj mož ima že zopet obleko, kakor vidim.« »Nikakor ne, jaz imam novega moža.«

Smiri v Belgiji. Ob stavki, katero so povzročili socialistični organizatorji, so bile velike demonstracije, katere je morala razganjati policija. Na sliki vidimo demonstracije v mestu Louvain

Imenitni plavalci in plavalke

Dandanes marsikdo misli, da je plavanje moderen šport, ki se je razvil šele, odkar so začeli javno negovati telesno vzgojo mladine. Vendar je resnica, da je človek že odnekaj ne-le znal plavati zaradi potrebe, ampak je tudi že v sivi davnini plavanje gojil kot šport. Poznamo nešteto izumov, ki naj bi človeku omogočili, da bi se lažje gibal v vodi. Iznašili so obleke, napolnjene z zrakom, tako obute: ter pasove iz pluvovine. Pa tudi za hitrejše plavanje so si ljudje vsakder močno prizadevali. Od najbolj divjaških plemen so se učili, kako tamkaj plavajo, da bi se kulturni belci od divjakov učili. Nekeč so uvedli celo rakavice, ki so imele med prsti tanko kožico, da bi plavalec tem lažje plaval.

V trinem plavanju so se že davno mnogi poskušali. Angleški kapitan Webbs je bil prvi, ki je leta 1875 preplaval Rokavski preliv. Takrat je bil star 27 let ter je 67 in pol km široko morje med Anglijo in Francijo preplaval v 21 urah in 45 min. Za njim jih je že mnogo poskušalo posnemati njegov zgled, a malo je bilo tako srečnih, da bi ga bili dosegli ali celo presegli. Saj pa tudi ni šala celih 20 ur biti v mrzli vodi. Nihče ne bi zdržal tega, ko bi se plavalci na to posebej ne pripravili. Kdor hoče preplavati Rokavski preliv, si mora poprej vse telo dobro namazati in utreti s finimi olji, ki potem dolgo časa drže človeško telesno gorkoto, da se telo preveč naglo ne shladi. Med plavljenjem lahko zaide v oči morská voda, ki bi mogla povzročiti popolno oslepelost, četudi le samo za nekaj časa. Zato si morajo nadeči take naočnike, ki se trdno prilegajo očem, da ne zaide vanje slana voda. Toda pri vsej opremi človek 20 ur ne bi mogel ostati v vodi, če ne bi mogel jesti. Zato mu je treba v čolnih vozilih za njim hrano, katero mu podajajo v vodo. Razume se, da mora biti taka hrana le redka ali pa celo kar tekoča.

Imeniton plavalec je bil gotovo starogrški zaljubljeni junak Leander, ki je vsak dan preplaval Helespont, ki loči Azijo od Evrope, da je mogel obiskati svojo nevesto Hero. Ta stara grška pripovedka je slavnega angleškega pesnika Byrona tako navdušila, da je Leandra šel posnemati ter je, dasi je bil na eni nogi hrom, res preplaval Helespont.

Slonček je začel hoditi v šolo. V berlinskem živalskem vrtu imajo mlada slončka »Orje«, ka terega so sedaj začeli njegvi čuvaji dresirati. Slončkova mati stoji zraven, gleda ta pouk ter se vmes »pudra«, seveda le s prahom, ki ga dobi na tleh.

Maks Schmeling, po rodu Nemeč, ki je v noči od petka na soboto v Newyorku v boksu porazil zamorskega boksarja Joe Louisa

Poraženi zamorski boksar Joe Louis, ki je o njem vse pričakovalo, da bo postal svetovni prvak, pa ga je ne pričakovano premagal Schmeling

Elektrifikacija Dolenjske

Novi daljnovodi iz 7 milijonskega posojila

Ljubljana, 20. junija.

Elektrifikacijska akcija banovine se vrši po načelu, ki opravičuje vse velike izdatke v te namene. Banovina namreč ne gradi omrežja zato, da bo iz investiranega kapitala doseglja čim večje dobičke, kakor to velja pri investicijah privatnega kapitala, ampak je namen, ki ga zasleduje pri tem, da z elektrifikacijo gospodarsko dvigne elektrificirane kraje. Del dohodkov od svojih elektrarn in prispevke banovinskega proračuna pa porablja za elektrifikacijo pasivnih krajev, ki bi se iz svojih sredstev ali s pomočjo privatnih elektrarn v bližnji bodočnosti ne mogli elektrificirati. Tako je posebno na Dolenjskem in v Beli Krajini elektrifikacija nujno potrebna, saj je predpogoj za graditev vodovodov in s tem gospodarski in zdravstveni dvig sicer ne posebno bogate Dolenjske.

Velike investicije

Za elektrifikacijo Dolenjske v smereh Grosuplje, Trebnje, Sevnica, Radeče in Trebnje, Novo mesto, Krško, Brežice, za elektrifikacijo Bele Krajine, litjskega okruga in Suhe Krajine bi bilo treba okrog 20 milijonov dinarjev. Jasno je, da se taka elektrifikacija more izpeljati le v krajevnih in časovnih omejitvah. Težki gospodarski časi so zavrnili elektrifikacijo Dolenjske že pred leti, tako da se stara želja, ki so jo izrekli številne deputacije pred leti, ni mogla zadovoljivo izpolniti. Tudi vedno bolj naraščajoči tujski promet v krškem okraju je silil na čim hitrejšo elektrifikacijo, kljub temu pa se je rešitev vlekla od leta 1930, čeprav je bilo v principu sklenjeno, da bo banovina čimprej elektrificirala Dolenjsko.

Pomanjkanje sredstev

Banovinske elektrarne niso imele lastnega kapitala za nove investicije, saj s svojimi dohodki krijejo v glavnem le tekoče stroške in amortizacijo že velikih investiranih virov. Rešitev za Dolenjsko je bila v tem, da se najde veliko posojilo za elektrifikacijo Dolenjske. Že v juniju leta 1934 so predstavniki dolenjskih občin sklenili zaprositi pri treh v poštev prihajajočih zavodih za posojilo za elektrifikacijo. To so bili: Državna hipotekarna banka, Osrednji urad za zavarovanje hipotek in Pokojninski zavod v Ljubljani. Drž. hipotekarna banka je odgovorila, da se posojila za podeželske občine proti njenim pravilom, čeprav vemo dobro, da je njena praksa v južnih delih države nekoliko drugačna. Zaprsole so nato za posojilo mestne in trške občine iz Dolenjskega, ki pa niso dobile odgovora. Tudi Osrednji urad še ni dal odgovora. Pač pa je Pokojninski zavod v letu 1935 pod sedanjim upravo dovolil 7 milijonsko posojilo dolenjskim občinam pod pogojem, da se porabi denar le za elektrifikacijo Dolenjske in da garantirajo za posojilo vse prizadete občine.

Za elektrifikacijsko akcijo se zanimajo vse dolenjske občine od Iga mimo Velike Loke do Brežic in Dobove. Večina občin je tudi že pristala na pogoje Pokojninskega zavoda, le Novo mesto se še ni odločilo. Tudi tam bodo v kratkem pristopili k skupni akciji, saj so za sedaj zelo elabo preskrbljeni z elektriko iz male krajevne elektrarne, ki zaradi nedostatkov ovira gospodarski razvoj mesta in okolice. Prepričani smo, da bo prišlo do sporazuma, ki bo omogočil tudi priključek Novega mesta na banovinsko električno omrežje.

Vse je pripravljeno

Načrti za elektrifikacijo Dolenjske od Grosuplje do Trebnjega in po Mirni dolini do Sevnice kakor tudi od Trebnjega do Novega mesta mimo St. Petra in St. Jerneja do Kostanjevice in od tam na Krško in Brežice, so bili izdelani že v letu 1933-34. V letu 1936 sta bili izmerjeni še progi Sevnica-Radeče in Sevnica-Krško. Tudi komisiji ogledi za gradbo vodov od Grosuplje do Trebnjega in odvod v Novo mesto in do Brežic, kakor tudi iz Trebnjega do Sevnice, Radeč in Krškega so bili z uspehom izvršeni in imajo banovinske elektrarne vsa potrebna oblastvena dovoljenja. Že v zgodnji spomladi letošnjega leta so banovinske elektrarne začele z gradbenimi deli na teh vodih.

Daljnovod št. Janž-Sevnica

Ker rabi gradbeno podjetje pri gradbi železnice proge Sentjanž-Sevnica mnogo električnega toka za vrtnalno in druge stroje in ker banovinske daljnovodi od Grosuplje do Sentjanža še niso dograjeni, je banovina sklenila z rudnikom v Sentjanžu dogovor za medsebojno pomoč. Tako dobavlja sedaj rudnik v Sentjanžu električno energijo za potrebe podjetja Dukič potom banovinskih elektrarn. Ker pa bi bilo škoda graditi od Sentjanža do tunelov na progi provizorične vode, so banovinske elektrarne že definitivno zgradile v letošnji pomladi daljnovod iz Sentjanža do Sevnice za napetost 20.000 voltov. Daljnovod sedaj še ni priključen na Črnuče in obratuje začasno pod napetostjo 3000 voltov iz sentjanškega rudnika. Že 29. maja je na ta daljnovod bila definitivno priključena tudi Sevnica, ki prav tako začasno dobiva tok iz Sentjanža. Sevnica je doslej imela električno zadrugo, ki je zgradila lokalno omrežje in prejela električni tok iz Jakilove žage na Mirni pri Boštajnu. Skromna elektrarna seveda ni mogla zadostiti potrebam Sevnice, ker je bil na razpolago le tok za razsvetljavo. Banovinske elektrarne so s posebno pogodbo prevzele obstoječe omrežje v Sevnici, in od 29. maja je v Sevnici tok na razpolago tudi v

obrtne namene. V zadnjih dneh sta bili priključeni na banovinske daljnovode tudi električna zadruga v Boštajnu in Radni, ki sta obe dobivali tok iz elektrarne na Mirni. Banovinske elektrarne so sklenile tudi pogodbo za dobavo toka s sestrami av. Vincencija Pavlanskega za njihovo posestvo v Radečah. Od Boštajna bo šel daljnovod proti Hotelezu in Marjinem dvoru, kjer se gradi transformatorska postaja. Nanjo bodo priključeni še kraji iz občine Loka pri Zidanem mostu in deli občine Radeče.

Elektrifikacija in zasebna podjetja

Ob tem ne smemo prezreti zanimivega dejstva. Potem, ko so banovinske elektrarne dobile oblastveno dovoljenje za graditev daljnovoda, so se med prebivalstvom razširile govorice, da nudi Fala v okolici Radeč električni tok pod ugodnejšimi pogoji. Res, čudno je, da Fala 10 let, odkar ima zgrajen daljnovod do Zidanega mosta, ni hotela kljub večkratnim prošnjam iz Radeč izvršiti elektrifikacije teh krajev, češ da je zanjo taka elektrifikacija nerentabilna. Sedaj pa se je premislila in hoče elektrificirati kraje, za katere je že dana možnost najugodnejšega priključka na banovinsko omrežje. Nasprotno pa se za elektrifikacijo krajev, ki se danes še ne morejo priključiti na banovin. omrežje, ne zanima zadoosti in tudi pri dobavnih pogojih ni tako popustljiva, kakor je v okolici Radeč.

GRADITEV KRAJEVNEGA OMREŽJA

V občini Sentjanž grade elektrarne sedaj lokalno omrežje. Da je to tako hitro uspelo, je posebno zaslug agilnega župnika Črnilca, ki je organiziral zbiranje prispevkov tako srečno, da je okolica Sentjanža pokrila vse na njo pripadajoči prispevek brez težav in bo v desetih dneh v tem delu občine zasvetila električna. Ker je prispevek za priključitev že skoraj ves plačan, bo cena toka sama temeljna cena 3.25 din za kwh. — Sklenjeni so tudi elektrifikacijski dogovori s občinama Mokronog in St. Rupert, v katerih bo jeseni že zasvetila električna. Tu bo cena električnega toka za kwh pod 6 din, kljub temu, da bo v tej ceni že všteta banovinska in državna trošarina in krajevni elektrifikacijski prispevek. Tudi Trebnje in Mirna bosta priključeni še letos na banovinsko omrežje, pred zimo pa tudi še Krško in Videm.

DALJNOVODI

V gradnji so seveda sedaj tudi važni daljnovodi. Tako daljnovod iz Sevnice do Radeč za 20 tisoč voltov, letošnje gradnje elektrarne vod za 20.000 voltov iz Grosuplje proti Trebnjem in iz Sentjanža proti Trebnjem, kjer se bosta ob daljnovoda združila. Ko bo jeseni dograjen daljnovod iz Grosuplje čez Trebnje do Sentjanža, bodo vsi nanovo zgrajeni daljnovodi povezani med seboj in s transformatorsko postajo v Grosupljem priključeni s postajo na Črnučah. Tako bo za vse potrebe elektrificirane Dolenjske dovolj električne energije ali iz Velenja ali pa iz Završnice in deloma iz Sentjanža.

Tudi daljnovod iz Trebnjega do Novega mesta bi mogel biti zgrajen še letos, vendar zavisi to od Novega mesta samega. Nadaljevanje daljnovoda do Brežic, Kostanjevice in Sentjerneja bo zgrajeno najkasneje v zgodnji spomladi l. 1937, s čemer bo večina krajev v krškem, novomeškem in brežiškem okraju priključena na banovinsko omrežje.

GOSPODARSKI POMEN

Če upoštevamo, da so bili doslej najlepše elektrificirani krški okraj, Bela krajina in šmarski okraj, potem pomenja elektrifikacijska akcija banovine izreden korak naprej. V krškem okraju je bilo le 3.5% prebivalstva deležnih dobrot elektrike. V brežiškem okraju je bil odstotek nekoliko višji, namreč 8.5%, v Novem mestu z okolico pa je bilo tudi le 12%. Kaj bo vse elektrifikacija omogočila, si moremo misliti, če upoštevamo, da je v radovljiškem okraju že elektrificiralo svoje hiše 91% prebivalstva, v kranjskem okraju pa 83%.

Ni dvoma, da bo šele v prihodnjih letih občutila Dolenjska sadove elektrifikacije, ki je zahtevala precejšnje žrtve. Je pa jasno, da so razmere na Dolenjskem kar kričale po elektrifikaciji, saj Dolenjska brez elektrike v bodočnosti ne bi mogla nikamor naprej niti na gospodarskem, niti na zdravstvenem polju.

Dela na cesti Maribor-Št. Ilj. Izpisana je licitacija za rekonstrukcijo drž. ceste Maribor-Pesnica od km 138.040 do 141.752 za 16. julij 1936. Proračunska vsota znaša 1.114.533.75 Din.

Revizija davčnega sistema. Iz Belgrada poročajo, da so na merodajnih mestih začeli proučevati poenostavljenost našega davčnega sistema. Smisel tega je izenačenje davčnih bremen za vse davčne obvezance. Gospodarskim krogom bo dana možnost, da jim ne bo treba kriti starih svojih dohodkov. Taka reforma bi prinesla olajšanje gospodarstvu, pa tudi državnim davčni interesi ne bi pri tem nič troel.

Belgrajski sejem bo morda že letos oktobra v Belgradu. Sejem bo trajal 8 dni. Uprava sejma razpolaga z materialnimi sredstvi v znesku 6 milijonov dinarjev.

Za naše hmeljarstvo

Ustanovitev hmeljarskega nadzornišva v Celju. V Celju je že pod bivšo mariborsko oblastjo obstajalo hmeljarsko nadzornišvo. Ko so bile uklinjene oblastne samouprave, je prenehala tudi funkcija hmeljarskega nadzornika v Celju in namesto samostojnih kmetijskih uradov so bili imenovani za vsak okraj kmetijski referenti. V vrstah naših hmeljarjev je bila pa ves čas od ukinitve oblastnih samouprav do danes največja in najvažnejša zahteva ponovna ustanovitev hmeljarskega nadzornišva v Celju. Vsa zadnja leta trajajoč boj za to ustanovo je sedaj končan. Sedanja ban dravske banovine je upošteval upravičene želje in zahteva naši hmeljarjev in imenoval dosedanjega kmetijskega referenta v Celju g. dipl. inž. Janka Dolinarja za banovinskega hmeljarskega nadzornika s sedežem v Celju. Naloga novega nadzornika je, skrbeti predvsem za pospeševanje hmeljarstva in nadzorovanje hmeljske trgovine. Zadnje sezono je bil sicer imenovan tržni nadzornik, katere funkcija je pa trajala samo v času hmeljske seje, to je kake tri mesece. G. banu dr. Marku Natlačnu gre za ustanovitev hmeljarskega nadzornišva največja zahvala in priznanje vseh hmeljarjev, saj je uresničil to, kar so drugi samo obljubovali in odlašali. Dosedanji kmetijski referent v Celju je pa dobil s imenovanjem za hmeljarskega nadzornika največje priznanje za svoje dolgoletno nesebično in požrtvovalno delo za pospeševanje hmeljarstva in mu k temu odlikovanju iskreno čestitamo. — Za kmetijskega referenta za pospeševanje ostalih panog kmetijstva v celjskem okraju je bil pa imenovan absolvent srednje kmetijske šole v Križevcih g. Kocovan Franc.

Anketa o vseh perečih vprašanih hmeljarstva se je vršila v petek dopoldne na okrajnem naletstvu v Celju pod predsedstvom okr. načelnika g. dr. Ivana Zobca. K anketi so bili vabljeni zastopniki hmeljske produkcije in glavni trgovci izvozniki. Na anketi se je pretresalo vprašanje preureditve signiranja hmelja po tozadnevem pravilniku, vprašanje izvajanja hmeljskih uzanc, zlasti poslovanje razsodišč. Razpravljalo se je tudi vprašanje, kako zatrati razne izrodkе v hmeljski trgovini in obvarovati producenta pred izkoriščanjem s strani tekačev in prekupčevalcev. Končno se je razpravljalo tudi o potrebnih ukrepih glede odločbe Narodne banke o nabavi potrebnih potrdil za izvoz hmelja. Z obeh strani, tako s strani produkcije kakor tudi trgovine je bila izražena želja, da se že končno uredi toliko pereče vprašanje hmeljske trgovine.

Kontrola uvoza

Z ozirom na zadnje predpise o kontroli uvoza navajamo teket prošnje Narodni banki za posebno dovoljenje uvoza iz nektrinskih držav. Ta teket je naslednji:

Narodni banki kraljevine Jugoslavije (devizni oddelek II), Beograd.

V zvezi z odlokom g. finančnega ministra št. 24.019 z dne 12. junija 1936 mi je čast zaprositi Narodno banko, da mi izvoli dati pooblastilo za uvoz (tu je treba naznačiti točno vrsto, blaga po nazivih uradne carinske tarife s pozivom na številko carinske tarife, pod katero se blago vodi, in ki je naveden v odloku finančnega ministra, in tu je treba označiti državo, iz katere se blago uvažuje) in plačilo (naznačiti, na kakšen način se želi plačati, v devizo, v kliringu itd. po pooblaščenem zavodu za poslovanje z devizami in valutami zneska) vrednost blaga, katero želi uvoziti in v kakšni valuti) tvrditi (ime in sedež inozemskega prodajalca). S spoštovanjem...

Formularji in spiski se morejo dobiti pri podružnicah Narodne banke. Tam se še danes morejo dobiti formularji za prošnje in spiski za prijavo uvoza v letu 1935 in v prvi polovici (od 1. jan. do 25. junija), ki se morajo izpolnjeni predložiti pri prvi prošnji Narodni banki.

Važno je tudi, da se kontrola uvoza nanaša tudi na pošne pakete.

Odlok zlata iz Francije

Najnovejši izkaz Francoske banke kaže za 12. junij v primeri s 5. junijem zmanjšanje zlatega zaklada za 950.3 na 54.562.1 milij. frankov, istočasno pa so se tudi naložbe banke v inozemstvu zmanjšale za 116.5 na 474.6 milij. frankov. Zaradi nove kreditne politike, ki mora v prvi vrsti skrbeti za ugodne tečaje drž. papirjev, so se ponovno vršila posojila banke za 1.985.87 na 20.441.07 milij. fr.

Zaradi povečanja posojil se je povečal tudi obtok bankovcev za 150.5 na 85.112.8 milij. frankov. Depoziti zasebnega gospodarstva pri banki so se zmanjšali za 118.5 na 6.280.5 milijonov.

Slika Francoske banke od konca leta 1935 pa do sedaj je naslednja v milij. frankov:

	27. dec. 1935	13. jun. 1936
zlato	66.296.1	54.562.1
inoz. naložbe	9.95	474.6
posojila men.	680.8	20.441.1
bankovci	81.150.2	85.112.8
žiro	7.807.3	6.280.5

Zlati zaklad se je torej od začetka leta dalje zmanjšal za 11.734 milij., posojila so narasla za 10.760.3, istočasno so se zmanjšale naložbe gospodarstva pri banki za 1.586.8 milij. Obtok bankovcev je narasel za 3.962.6 milij. Skupno kritje obtoka in obveznosti po vidu je znašalo dne 27. decembra 1935 71.5%, pa se je do 12. junija zmanjšalo na 58.79%.

Razstava češenj v Litiji

Litjski okoliš je znan daleč na okrog, da se tu goje razne vrste priznanih češenj, to so zgodnje in pozne, tako zvane hrustavke. Že pred vojno so tukajšnji trgovci izvažali la češnje »hrustavke« na Dunaj, kamor so šle cele vagonске pošiljke in je naš kmetovalec-sadjar v takratnih razmerah za češnje prejel prav lepe denarje. Po vojni pa je izvoz na Dunaj popolnoma izostal, češnje so šle elabo v denar in tako je pričela gojitev prvovrstnih češnjevih sort v našem okolišu pešati. V zadnjem času pa so prav marljivo na delu naše sadjarske podružnice, v prvi vrsti litjska z šoleklim upraviteljem g. Drago Rostoharjem, priznanim sadjarskim strokovnjakom na čelu, da v naše kraje našim marljivim kmetom priskočijo ne samo s svetom, ampak tudi dejansko na pomoč, da pridejo naši sadjarji do res prvovrstnih sort češenj, da jih posebno po Primskovem, trebeljevski, moravški ter krenski občini zasade, kjer je za gojitev češnje posebno ugodna lega.

Da se pa enkrat ugotove vse različne sorte češenj, ki rastejo in dozorevajo v naših krajih, prideje v dneh 28. in 29. junija 1936 v litjski soli združene sadjarske in kmetijske podružnice s podporo okr. kmetijskega odbora prvo češnjevo razstavo.

Sadjarji-kmetje iz vseh okoliških občin naj zato pri svojih poverjenikih ali pri kmetijskem referentu prihajajo udeležbo pri razstavi, vzorce češenj pa naj dostavijo 27. junija, v soboto, v litjsko solo.

Trgovce in ljubitelje češenj, posebno Ljubljance, pa vabimo, da se te razstave udeležo, da se na licu mesta prepričajo, kakšne češnje se pri nas po nizki ceni dobe. Izkoristite nedeljsko znizano vozno tar pridite v Litijo.

V ponedeljek, dne 29. junija pa bo ob 3 pop. v ljudski šoli zborovanje sadjarjev ter se bodo ob tej priliki razdelile tudi nagrade za najlepše razstavljeno sadje.

Zelimo razstavi češenj obilo uspeha pod geslom: sadjarji — gojite prvovrstne češnje, katere boete prav lahko vnovčili, poleg tega pa vam tudi češnjevs les nekaj vrše, domačemu občinstvu pa: kupujte in uživajte ceneno domače sadje!

★

Obdavčenje nabavljajlnih in konzumnih zadrug. Zaradi raznih javnih olajšav konzumne mu zadrugištvu poročajo iz Belgrada, da so začeli v finančnem ministrtvu proučevah vprašanje obdavčenja nabavljajlnih in konzumnih zadrug. Obdavčenje zadrug bi se začelo že v prihodnjem letu.

Končane poravnave: Ceplak Antonija, trgovca v Hrastrniku št. 170; Letnik Ivan, trgovec v Trbovljah št. 26 in Fedran Anton, trgovec v Mozirju.

Potrjena poravnava: Florjančič Henrik, mizar ter Florjančič Marija, posestnica v Vižmarjih št. 6.

Odlog plačil je dovolilo kmetijsko ministrtvo Hranilnici in posojilnici za Kandijo in okolico, r. z. z. n. z. za 6 let od 8. junija dalje, obrestni mera je 2% bruto za dolgove nastale do 23. februaria 1934.

Dobave: Dravska delavnica v Ljubljani, Kobariška 43, sprejema do dne 24. junija t. l. ponudbe za dobavo 26.180 m³ jesenovih plohov. — Dne 22. junija t. l. bo v intendaturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani oertalna licitacija za dobavo 1809 m³ drv.

Borza

Dne 20. junija 1936.

Denar

Ta teden je znašel promet na ljubljanski borzi 7.537 milij. Din.

Curih. Belgrad 7, Pariz 20.27, London 15.415, Newyork 307.375, Bruselj 59, Milan 24.25, Madrid 42, Amsterdam 208.20, Berlin 124, Stockholm 79.50 Oslo 77.45, Kopenhagen 68.80, Praga 12.77, Varšava 57.90, Budimpešta 60.50, Atene 2.90, Carigrad 2.65, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.796, Buenos Aires 0.8525.

Litija

Poroka. V litjski župni cerkvi je poročil g. župnik Vinko Lovšin g. Pavla Koprivnikarja, domačina iz Stangarski Poljan, žel. rač. uradnika v Djevdjelji, z gđno Evico Flis, hčerko litjskega posestnika in okrajnega tajnika. Obilo sreče! **Presemena posestva.** Od litjske okrajne posojilnice je kupil kino-poslopje v Gradcu pri Litiji litjski trgovec g. Janko Končar za 121.000 dinarjev. Okrajna posojilnica pa je to poslopje pred kratkim kupila na javni dražbi za 101.000 dinarjev. G. Končar bo v najkrajšem času pričel s kino-predstavami. Dosedanji lastnik g. Dragar prevzame v Kragujevcu vodstvo novega kinopodjetja.

Tujsko prometna pridobitev. Litija je v seznamu tujsko-prometnih krajev-letovišč, toda letoviščarjev doslej iz različnih razlogov ni bilo, ker Litija ni tujeem mogla nuditi potrebnih udobnosti glede kopaljšča, stanovanj in druge zabave. Letos pa je podjetni restavratore g. Pleničar po najnovejših nemških načrtih poleg svojega restavracijskega vrta zgradil najmodernejšo kegljišče, ki se je Litijanom in sosedom Šmarčanom že tako priljubilo, da je vsaki večer zasedeno. Njegovemu vzgljedu sta sledila gostilničarja g. Vojko Šrihar pri Pošti ter g. Maks Lajovic pri »Fortuni«, ki sta na moderan način preuredila svoja stara kegljišča. Razume se, da se je za vsako kegljišče posebej ustanovil kegljaški klub, tako da redizira na pošti kegljaški klub športnega društva, pri Lajovicu kegljaški klub »Čankarc«, pri »Urkic« pa prvi litjski kegljaški klub g. Vajdetičem kot predsednikom. Pri primernem treningu se obeta Litija atrakcija triboja med temi navedenimi klubi. Ker se pa naše dame pri kegljaškem športu ne morejo tako učinkovito udeleževati, da bi dosegle kak videv uspeh nad svojimi zakonskimi drugimi, so se vrgle sedaj prav vneto na bridge-igro ter se snuje menda kar 5 takih klubov, ki se bodo med seboj razlikovali po petičnosti in raznolikosti stanu članic. — Pri vsem tem izobilju klubov pa prav siromasno životari naših hahovski klub, pač znak časa. Zato pa je te dni prejel gostilničar Lap Stane vagon vina okrog 12 tisoč litrov iz negotinske okolice, ki ga toči čez ulico po 5 do 6 Din, da pa odpomore pomanjkanju tujskih sob, je svojo hišo dvignil za eno nadstropje in razširil za 10 metrov. Uredil bo moderne tujске sobe s tekočo toplo in mrzlo vodo. Za razliko od drugih birtov peče Lap osebno »evaparičec« in »rajnjiček«.

Slovenska Krajina

M. Sobota. Naš priljubljeni ravnatelj v Martinišču g. dr. Kelenc Tomaž nas s 1. julijem zapusti. Pet let je bil med nami in lahko trdimo, da si je pridobil srca vseh, tako inteligence, kakor preprostih ženic. Bil je domač z vsakim siromakom, diajakom v zavodu pa je bil res kakor oče. Poučeval je ta leta tudi verouk na gimnaziji in dijaštvo se ga je brez razlike oklenilo kot svojega največjega prijatelja in vzgojitelja. Prestavljen je v Split, kjer bo tudi ravnatelj v novem škofiškem zavodu. Mi sicer gospodu čestitamo za tako odlikovanje, vendar nam je žal za in mu ključemo: Nasvidenje. — Nasledniku — domačinu pa: »Dobrodošli«.

Slovenska krajina — Prekmurje? Mislimo mi domačini, da je to naša zadeva, kako bomo svojo krajino imenovali. Ime Prekmurje najdemo pred prevratom in po njem, to je res, vendar tudi ime Slovenska krajina (okroglina) najdemo pred prevratom in po njem. Torej s tem nič ne dokažemo. Tudi a tem ne, če je ime Prekmurje znano pri ministretvih. Sicer je res, da je izpeljanka iz Slovene-krajinne težka, vendar sem čital tudi pred nekaj dnevi v »Slovenec« za prebivalce Slovenskih goric »Slovenjgoričanci«, ravno tako menda zveni tudi »Slovenjkrainci«. Kako naj se naša krajina imenuje, pa naj odločijo domačini sami. Pa se naj oba naziva ohranita! Nekei univerzitetni profesor pa ni tako trdno prepričan o nazivu Prekmurje in piše, da morda ima g. dr. Slavik prav, morda pa tudi ne. Sicer smo pa mi Slovenci in puštimo Kranjce, Stajerce, Kočevarje. Povejmo, kje smo doma in to naj bo vsakemu dovolj, naj nas potem naziva kakor hoče. Nekam navno se mi zdi pisati o »Slovenookroglincih« itd. Prav tako bi se nam zdelo, če bi govorili o »Prekdravcih, Prek-savcih, Prekculpecih« itd. Puštimo to debato in dajmo Prekmurcem raje kruha in dela, da ne bo Slovenska krajina navezana na tujino.

Lepote naše zemlje

Slovenske krvi stebri - od Sv. Krvi do Osojskega jezera

Ob kratkem smo v »Slovenca« že omenili izlet po Koroškem, ki ga je za letošnje binkošne praznike priredila avtobusna potovalna in izletna pisarna M. Okorn v Ljubljani. Zgornja Koroška je danes že popolnoma velenjena v nemški krog in domačini nič več ne vedo, kakšna kri je v njih, le nepristranski zgodovinarji še pišejo, da je bil ta rod nekaj slovenski in v pokrajini je še vse polno dokazov, ki neizpodbitno potrjujejo resničnost te trditve. Toda to je bilo že pred stoletji, danes so ti kraji za nas samo še svarač opomin, kako trdoživo se zojuje obroč slovenske naseljenosti in v kakšni nevarnosti je narod ob robih, če je stoletja na miločet in nemilost prepuščen pristiku tuje kulture in če ni stalno v živi zvezi s svojim središčem, oziroma, če se središče da zapeljati v malenkostne dnevne spore in prepire in tako izgubi dragoceni čas in smisel za narodno

očetih, da so romali k Sv. Krvi. Vas je skozi stoletja ohranila svoje lice, le okrog cerkve, kjer se steka ves tujski promet, se je modernizirala. Pa tudi tu kaže svoj pristni gorski obraz. Vsi hoteli in vile so zidani v zgornje-koroškem, oziroma že v tirolskem slogu. Prav tako domače in preprosto je opremljena njihova notranjost. Vas ima danes elektriko in vodovod, asfaltirano glavno cesto, pa živi, kakor da se je vse to nič ne tiče. Tudi v času največjega tujskega prometa vlada povsod neki neprisljnen red in mir. Nič razbrzdanih, nič divjega pohlepa za denarjem, tudi nič oglušujočega ropota, kar se vse tako rado vsiljivo kopiči v drugih takih krajih. Nad vsem vlada brez napisov in brez posebne pažnje neka visoka moralna. Domačini imajo svoj vase zaprt krog, na katerega tujci nimajo nobenega vpliva. Ohranili so svojjo domačo vero, domačo pesem in nošo in jih

na vsakem grobu pomoči žuljavo roko v blagoslovljeno vodo in vrže nekaj kapljice po grobu in se s kratkim vzdihom za večni pokoj poslovi od rajnega, da gre k drugemu grobu. Najbolj so obiskani grobovi petih gorskih vodnikov, ki jih je

Pogled na Osojsko jezero z zgodovinskim samostanom in s cerkvijo.

letošnje pomlad zasul plaz, ko so prekopavali cesto pod Vel. Klekom. Gore dajejo temu ljudstvu kruh, terjajo pa od njega tudi težkih žrtev. Morda je tudi zato značaj tega ljudstva tako resen in pa umerjen. Tu ni nič razposajenosti, nič veselja, iz vsakega koraka ljudstva diha globoko pojmovanje življenja in smrti. Tujci, ki se izprehajajo po vasi, avtomobili, ki brne po klančih in trobijo okrog oglov, ropot radijskih zvočnikov, ki odmevajo iz hotelskih obednic — vse to se motovili nekje na površju, spada k utrudljivi borbi za ta vsakdanji kruh, ne pa k življenju. Življenje je v bučanju orgel, v pesmi zvonov, v oblakih, ki se vozijo nad dolino, v divjih hudournikih, ki trgajo njive, v poletnih nevihtah in zimskih metežih, v otrocih, ki strme nad tem tujsko-prometnim svetom, ki je vse bolj prazen kakor pa svet njihove domače hiše, v starekih, ki sopejo v breg, v skodelicah z blagoslovljeno vodo na grobovih, v dvo-krilnih, na drobno izrezljanih zlatih oltarjih, v okajeni kapelici vernih duš, ki je prizidana cerkvi, v nevidni veri, ki vse to družji in daje smisel življenju in smrti. Iz tega živi ljudstvo, tujcem pa prodaja samo izbrano hrano in udobna stanovanja. Komur to ni dovolj, naj si prenese gorski zrak in gore v dolino. Tako se goji tujski promet, ne da bi narod sam prišel v promet.

Pokopališče je tudi najbolj nepristranska pričča rodu in njegovega izvora. Na skromnih nagrob-

Na pokopališču pri Sv. Krvi. Na grobovih vidiš skodelice za blagoslovljeno vodo.

nih spomenikih je vse polno napisov s tako lepimi imeni, da se ti kar milo stori, ko opaziš, da je zraven pristavljeno: geboren ... gestorben ... Razni Michelitsch, Petritsch, Gollobitsch, Rupitsch, te spominjajo na stare slovenske Miheliče, Petriče in Golobiče, ki pa so že umrli. Pa tudi med živimi je še vse polno takih imen, ki pa se vsa, seveda, pišejo po nemškem pravopisu. Napak pa bi bilo očitati prebivalcem narodno odpadništvo, ker njim zvane s pisavo vred domače in jih nič ne motijo v njihovi nemški, oziroma avstrijski usmerjenosti, saj se tako imenujejo in pišejo že celi rodovi. Le izobraženejši, ki poznajo zvenik jezika in ki jim zagrozenost še ni ubila nepristranske sodbe, vedo, da nekaj ljudije takih imen niso bili Nemci. Toda to je bilo že zdavnaj.

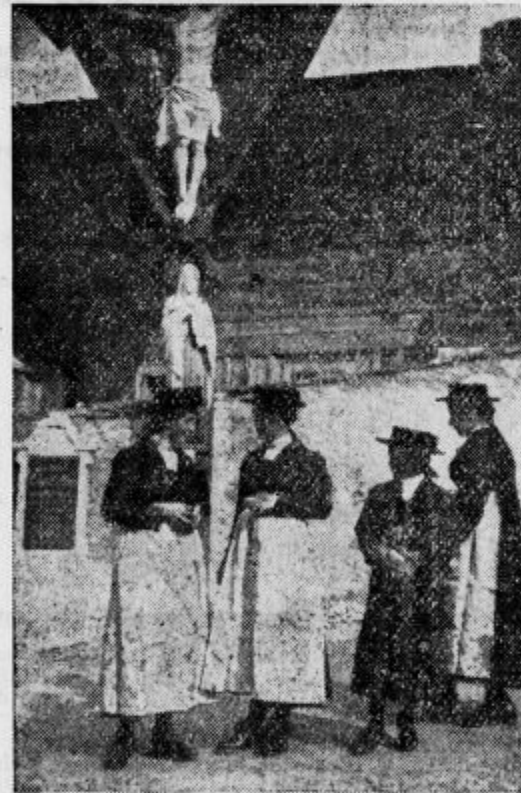
Tudi okolica, v kolikor je pod neposrednim vplivom ljudstva samega, očitno razodeva, da je tu Slovenec prvi zastavil plug in prvi mahnil s sekuro. Posamezni deli polja, gozdov in planin imajo tako lepa slovenska imena, kakor polje in gozdovi, ki obrobajo vasi v »dravski banovini«. In to so najbolj domača imena, ki se podedujejo iz rodu v rod in jih izprememba državnih meja prav nič ne izpremenja. Imena parcel, kakor »Belebič, »Strmica«, »Postranc«, pač dovolj jasno pričajo, kakšnega rodu je bil prvi obdelovalec tega polja, pa naj se v katastrski mapi imenujejo kakorkoli. Tudi ledenik »Pasterze« je mrzel spomin na »Pastirico«. Tudi imena vasi po dolini, Bistritz (ne Feistritz), Podlipno, Sagritz in še veliko drugih dovolj jasno govorijo o porektu svojih prvotnih

Najvišja vas v naših gorah: Sveta Kri, kjer kipi vitki stolp cerkve v nebo ko vršaci hribov v ozadju.

celoto. Izlet sicer ni bil nikako znanstveno potovanje narodolovcev, ampak prijeten prazničen izlet ljudi, ki gredo radi nekoliko po svetu, toda popolnoma razumljivo je, da se zlasti Slovenec v takih krajih ne bo zanimal samo za drzno izpeljane in dolge vijuge gorske ceste, za srebrnopenašte vodopade, za mecesovne gozdove, za orožnika, ki stoji sredi vasi in nemirno išče po spominu, kaj predpisuje »Dienstreglement« ob srečanju inozemkega avtobusa in v zadnjem hipu pozdravi po načinu svoje vojske. Slovenec bo pogledal tudi vas in njene ljudi, povprašal bo po domačem imenu tega in onega dela polja, zanimal se bo za dno ljudstva, da bo razumel površino.

Valu germanizacije so se najdalje ustavljale globoke gorske doline, ki so bile do zadnjega od-

Pogovor pred sv. mašo. Noše so izrazito koroške.

rezane od dnevnega prometa in so živele same svoje globoko življenje. V takih dolinah se je čudovito ohranila stara narodna pristnost, ki se je danes že poslužuje tujsko-prometna propaganda. Ena izmed takih dolin — kakor naš bohinjki kot — je dolina reke Molina, današnja Mölltal. Se danes je od zadnje vasi v tej dolini, Sv. Križ, 40 kilometrov do prve železniške postaje, zato je komaj vedela za ves ostali svet. Samo proti jugu je skromno odprta, da more cesta notri in reka ven, sicer pa jo od vseh strani varujejo visoke gore, na severozahodno stran se je posedal Veliki Klek s svojo belo družbo, ki je nekaj sprejemal in skrival čarovnice na njihovih vrazjih poletih, danes pa zaradi svoje veličastnosti preživlja pol doline. Pod njim pa v varnem zavetju čepi majhna vas Sv. Kri. Med nami se živijo možje, ki so že v zahajajočih letih, ki včasih kaj povedo o svojih

modne in npravne muhe tujcev, ki pridejo in gredo, nič ne begajo. Ti v vasi puste samo nekaj denarja, njihovih nazorov in navad pa vas ne sprejema, ker ima svoje in jih ne tehta s tujimi. Samo toliko so se sklonili do tujca, da vedo, kaj bo v takem kraju zahteval, zato je vse na moč čedno in lepo, zato pa sme biti tudi drago, da večstih kar pogledaš, ko vsoto preračunaš v dinarje. Med domačini, ki pridejo sem na oddih, vidiš modo vseh smeri in vseh modnih eredišč, domačinke pa so oblečene kakor njihove matere, ki se bližajo že sedemdesetim in osemdesetim: temno krilo, svetel svilen predpasnik, ki se na soncu izpreminja v vseh mavričnih barvah, bluza z visokim, tesno zapetim ovratnikom, na glavi pa črn klobuk ročnega izdelka, od katerih najbolj praznični dosežejo vrednost 900 Din. Od klobuka visita po hrbtu dva dolga, temna trakova. To je vasa ženska noša, ki jo nosijo vse, od majhnih deklic do starih ženic. Moški nimajo posebne mode, kakor menda nikjer ne, le pod vratom si namesto kravate zavezujejo pisane rute v velik vozle.

Dokler ni bila do vasi in naprej visoko gori pod Veliki Klek do višine 2362 m izpeljana sedanja gorska cesta, je vas vznemirjala hitlerjevska propaganda, ki je našla tudi ta pozabljeni kot. Zunaj v svetu je začelo teči moderno življenje, ki ga vas ni mogla dohajati in je zastajala in se pogrezala v revščino. Edini zaslužek je bil les in živina, toda če je do prve postaje 40 km, je vse to medtem že izgubilo doberšen del vrednosti. S to cesto pa je vas zopet zaživela sama v sebi in hitlerjevska propaganda je kar čez noč splahnela. Tujski promet je oživil vso dolino, tudi zadnjo vas, Sv. Kri. Na binkošno nedeljo, ko so bile na Velikem Kleku smučarske tekme, se je na velikem prostoru ob koncu avtomobilske ceste na Franz-Josefs-Höhe, tik ob ledeniku, še pred prvim pričetkom tekm zbralo toliko avtomobilov, da je prometno vodstvo sporočilo prometnemu vodstvu v vasi, da sme na tri avtomobile, ki se vrnejo dol, pustiti samo enega gori. Tak promet seveda ni brez gospodarskega vpliva na vas, ki danes prav dobro živi, zato so vaščani zopet postali »Heilighlütler«, najprej vaščani svoje vasi nato Korošci, nato Avstrijci in če jim v vprašanji še ne daš miru, tudi Nemci, ki pa brž pristavijo, da niso tisti Nemci, ki žive v »Rajhu«. Sicer pa so tega prebrata krivi precej Nemci sami, ki so prišli sem kot drugi tujci, pa so se prevleč

Hotel „VILA LUCIJA“

ALEKSANDROVO (OTOK KRK)

Last slovenske družbe

Udobne parketirane sobe, električna razsvetljava in signalni, restavracijska terasa nad morjem. Privozovna hrana in pižama. Stanovanje in hrana vključno z avtomobilsko takse od Din 50,- do Din 59,-. Prospekti pri Putniku. Informacije daje brezplačno direktorja hotela.

DIREKTOR JAN FIALA

ošabno obnašali, kot gospodarji, ne kot gostje, kar pa v ponosnem gorjancu vzbudi odpor.

Najmočnejša vez vasi je lepa gotška cerkev s starinskimi slikami in veličastnimi orglami, ki so ovekovečene že v zvočnem filmu in pokopališču, ki se razprostira okrog cerkve. Tu se vsako nedeljo zbere vsa župnija, z vseh bregov pridejo zagoreli gorjanci in se sramežljivo skrivajo pred tujci, ki s fotografskimi aparati z vseh strani streljajo na nje. Po maši se tudi razdeli kar sredi vasi pošta, ki se je med tednom nabrala za oddaljene vasi, ki so raztresene po pobočjih, kjer je vsaka domačija samo svoja vas. Na pokopališču pa so zbrani rodovi, tisti, ki so se utrujeni preselili sem na božjo njivo, in še živeči rod, ki rad zahaja na kraj svoje zadnje domačije, da se pogovori s svojimi rajnkimi, ki kljub telesni smrti še vedno spadajo v vaško občestvo. In vsakemu grobu stoji skodelica, kamor ženice iz cerkvenih škropilnikov nosijo blagoslovljeno vodo, zaliva pa jo dežnica. Vsak, ki pride na pokopališče, obišče grobove vseh sorodnikov, prijateljev in znancev,

Hotel „Madeira“

Vrboska (na otoku Hvaru) Dalmacija. Daleč na okrog je znana ta kraj ne samo radi krasnih plaž, velikih borovih gozdov in modernega hotela, temveč radi svoje pozicije, kjer absolutno ni komarjev tako, da lahko gostje nemoteno uživajo večerni mir zabave. Pension Din 50,- do Din 60,- dnevno.

prebivalcev. Ako potuješ po teh dolinah, se ti zdi, da si na današnjih slovenskih tleh, nekaj desetletij nazaj, kjer je bila vsaka Bistrica Feistritz, vsaka Cirknica Zerkniz in vsak Slovenec v nevarnosti, da postane Nemeec.

Ob Osojskem jezeru stoji stoletni samostan mutca osojskega. Danes je to Ossischer See in o mutcu osojskem nihče nič več ne ve. Tu življenje ni več tako resno in globoko. Tujski promet že razjeda nekdanjo pristnost prebivalstva. Narodnih noš, narodnih običajev in svoje stare tradicije ne žive več iz lastne polnosti, kakor slovenski Ziljani, ampak vse to namenoma goje kot eno izmed tujsko-prometnih privlačnosti. Po obednicah mondenkih hotelov se zbirajo bogati Dunajčani in opazujejo domačine, ki ob takih prilikah oblečejo narodno nošo, in se pozimi najbrž po Dunaju bahajo, da so od blizu videli narod koroškega deželnega glavarstva. Hotelirji radi najamejo do-

Berači pred cerkvijo Gospe Sveta.

mače fanta, da pridejo gostom razkazovat »narodne običaje« in ko se gostje ogrejejo za »narod«, dajo tudi za pivo. Tako so v nekem takem hotelu trije fantje pokazali tujcem menda vse domače plesne, kar se jih je še ohranilo na Koroškem in ki so jih nekaj plesali iz veselja, ne pa po naročilu, pod lipo tam kje sredi vasi. Danes pa se prodajajo za vrč piva. Eden izmed njih je vlekel veliko jazz-harmoniko, druga dva pa sta plesala nekak »Schuhplattler« ali kaj, gostje pa so gledali in imeli nad tem svoje veselje. Na lepem pa se godcu zasmeje iz harmonika melodija, ki je pri nas posvečena sv. Lenartu, »ki ima majčkeno fano, pa dosti deklet«. Imeli smo v naši družini nadarjenega šloveka, ki je v neki meji utrgal gabrovo vejico in na gabrove liste boječe začel spremljati harmoniko. Ko pa se je oglašal sv. Lenart, se je opogumil in pritisnil, tudi povsko nadarjeni so poprijeli. Plesalca, namenoma v koroški narodni noši, sta skakala in se tolkla po kolenih in petah, po obednici pa je odmevalo »pa n'koli več, pa n'koli več, ne grem od Lenarta preč«. Orkester je bil prava podoba slovenskega položaja v svetu: Nemeec »šepav samo koroški, ki je bil morda v prvem rodu nazaj še Slovenec, razteguje razkošno harmoniko, Slovenec pa gloda — gabrov list.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom je mast CLAVEN. - Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča M. Hrnjak, lekarnar, Sisak

Varnostno potvorbo

Zaščitni znak

Skrivnostna moč Jezusove smrti na križu se je zdelo mogočnemu osvajalcu Napoleonu I. tako čudovita, da je videl v njej največji dokaz, da je Jezus res Bog. »Zdaj,« je vzkliknil, »sem na Sveti Heleni! Kje so dvorjani moje nesreče? Ali misli kdo name? Kje so moji prijatelji? Resnično, vas dvoje, troje, imam še, ki mi drugujete v moji nesreči. Se trenutke — in moje telo se bo vrnilo v zemljo in bo hrana črvov... Kolikšen prepad zija med mojo veliko revo in večnim kraljestvom Kristusa, ki pridigujejo o njem, ki ga ljudje ljubijo, molijo, ki je živ na vsem svetu! Ali je to smrt? Ali ni to resnično življenje? Taka smrt je zares smrt Bogal« (Nicolas.)

CRIKVENICA

Vodilno kopališče v Hrvatskem Primorju. Največja peščena plaža. 30 hotelov in pensionov. Popolni pension vključno s taksami od Din 50,- do Din 120,-. Zahtevajte prospekte od uprave kopališča, Crikvenica.

Hotel Rest. MIRAMARE	Hotel Rest. THERAPIA
DOM DE SEIDL	Hotel Rest. ESPLANADE
Hotel Rest. SLAVIA	Hotel Rest. EDEN
Hotel Rest. CRNKOVIČ	Pension VILA RUŽICA
Hotel Rest. VILA DANICA	Hotel Rest. WIEN
Hotel Rest. CRIKVENICA	Hotel Rest. LIBURNIA
Hotel Rest. IVANČIČ	Hotel Rest. JULIJANA
Pension ADRIA	Rest. »Vrta« GURAJON
Rest. »Vrta« EUROPA - BELLE-VUE - VINOOL	
Rest. »Vrta« ZELENGAJ - TRIGAV - MORAVA - HRVAT - ILIRIJA - SOKOL - SLOVENAC - DALMATINSKI PODRUM - KAVARNA CORSO	
- Mnogo lepo opremljenih sob v privatnih stanovanjih.

Spomladi:

HOTEL THERAPIA
HOTEL MIRAMARE

Konrad Gologranc

MESTNI STA V BENIK V CELJU, Mariborska 30 prevzema in izvršuje vsakovrstne privatne, javne in industrijske zgradbe solidno in poceni. Sodnijsko zapiseženi cenice. Daje tehnične nasvete in pojasnila

NIZKE CENE
4-voles, otroških igračnih, invalidskih vozikov, prevoznih trikotljev, šivnih strojev. Cenik franko.

„TRIBUNA“ F. BATZEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 26
Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta 26

MLADI SLOVENEK

Lojze Beltram:

Dve siroti

Jaz ne vem zakaj
včasih Mari plaka —
Bog ve, morda tuhta
kaj vse naju čaka.

Če hudo se joče,
je v naročje vzamem
in kot brat sestrico
prav gorko objamem.

Pravljice in bajke
ji pripovedujem.
Kakor, da sem očita —
ravico pestujem.

Ko jo potolažim,
tibo, tibo čakam,
da sladko zaspana —
potlej sam zaplakam...

Jožek in telefonska žica

Jožek je bil s mamo na obisku pri teti v mestu. Tam je izvedel marsikaj novega. Najbolj ga je zanimal hišni zvonec. Samo na gumb si pritisnil in že je zazvonilo v stanovanju. Ogleдал si ga je od vseh strani in vtaknil nos v vsako podrobnost. Sklenil je, da mora tudi doma napeljati hišni zvonec. Povedal je svojim bratoma Janezku in Matevžku. Kajpak sta bila oba navdušena. Dogovorili so se, da napeljejo žico iz hiše v hlev. Matavžek je celo predlagal, naj bi jo napeljali še v senik. Jožek pa je to odločno odklonil. Le kaj bi s zvoncec v seniku, prosim vas? V hlevu seveda, tam je bil potreben. Materi ne bi bilo treba potlej hoditi na dvorišče in na vsa usta klicati blapev h kosilu. Kar pozvonila bi jim in prišli bi. To bo mati vesela, kako pametni so njeni otroci.

Šli so na delo. Nič lažjega, kakor napeljati 25 metrov žice iz hiše v hlev. Tolikšna je bila namreč razdalja med obema poslojema. Toda, kje dobiti žico? Prebrskali so vse kotičke in znesli skupaj, kar je bilo je kolikor podobno žici. Dolžina žice je naraščala. Toda še vedno je je manjkalo tri metre, borih tristo centimetrov.

Kaj sedaj? Jožek pa je tič in je kmalu našel izhod iz zagata:

»Vzemimo žico od telefonske napeljava, ki veže našo hišo z vasjo!«

Kako deluje telefon in da mu je žica neobhodno potrebna, tega nihče izmed treh fantičev ni vedel. Samo da nihče ni bil vedel, to jim je bila glavna skrb. Saj so potrebovali samo tri metre. Telefonskemu vodu se še poznalo ne bi, saj je kilometre dolg.

Jožek je splezal na telefonski drog in odrezal tri metre žice. Hvala Bogu, žica za hišni zvonec je bila nazadnje vendarle 25 metrov dolga. Zvečer je zvonec že deloval.

Ponoči se je Jožek zbudil. Mati je stala pri telefonu in nestrpno klicala poštni urad. Toda zveze ni mogla dobiti. Nihče se ni oglasil. Stara mati je nevarno zbolela in zdravnik bi moral priti takoj. Telefon pa je molčal. Mati je bila grozno razburjena in ni mogla razumeti, zakaj vprav ponoči telefon ne deluje.

Jožek se je potuhnil, zakaj vedel je, da je samo on kriv. Toda nič mu ni pomagalo, da se je skrli pod odejo. Mati je sklicala vse tri pokone: Jožka, Janezka in Matevžka. Morali so v vas po zdravnika. Toplo so se ogrnili, vzeli lešerbo in se odpravili na pot.

Mati jih je spremila do vrat. V svitu lešerbe so je prikazala raztrgana telefonska žica. Mati jo je opazila in začudeno zmajala z glavo:

»Steer res tuli vihar okoli hiše, toda da bi raztrgal žico baš v zavetju hiše... Moral je biti kak hudobnež!«

Jožka je nekaj stisnilo okoli srca in zavest krivde mu ni dala miru, dokler ni materi jokajoč priznal:

»Saj ni bil hudobnež... Jaz... sem jo... odrezal.«

In je povedal vse po resnici in pravici. Mati se je morala kljub žalosti nasmehniti in ni rekla nič drugega, kakor:

»Je že dobro, Jožek. Lepo je od tebe, da si odkritorečen. Boš odšel vsaj vedel, čemu je telefonska žica. Ker ste jo pa raztrgali, popravite svojo krivdo in hitite po zdravnika, da ne bo prepozno!«

Hiteli so skozi noč, kar so jim dale noge. Vihar je divjal v tej noči, ko se je zima sprevržala v pomlad, s tako silo, da niso mogli med seboj spregovoriti niti besedice. Komaj dobrih deset korakov od hiše jim je vihar upihnil lešerbo. Objela jih je trda tema. Nobene zvezde na nebu, nobene luči v neprodni noči. Strah jim je stiskal grla in tekli so, da je blato pljusalo do kolen. Samo globoke cestne kotanje, ki so jih zazrezala kolesa težkih voz, so jim kazale pot. In kakor slaba vest jih je vso pot spremljal telefonski vod, ki so ga v svoji neumnosti in nevednosti raztrgali. Zdelo se jim je, kakor da jim venomer grozeče kliče: »Prepozno... prepozno... prepozno...!«

Hvala Bogu! V daljavi se je zasvetila slabotna lučka. Vedno več jih je bilo. Napeli so zadnje sile in brez sipe pridrveli v vas.

Ni bilo še prepozno. Zdravnik je še pravočasno prišel in stara mati je čez nekaj tednov ozdravela. Toda nikoli niso pozabili one strašne noči, ko so spoznali, da lahko tudi najmanjši košček telefonske žice pomeni — življenje!

Zajčki

Mi smo zajčki dudeldajčki.
Križem-križem naokrog —
tek, tek, tek — ves dan skakljamo.
Dom je naš zeleni log.

V vsak kotiček, v vsak grmiček
radovedno kakor muce
gobček vtaknemo in s tačko
pobezamo: buc, buc, buc!

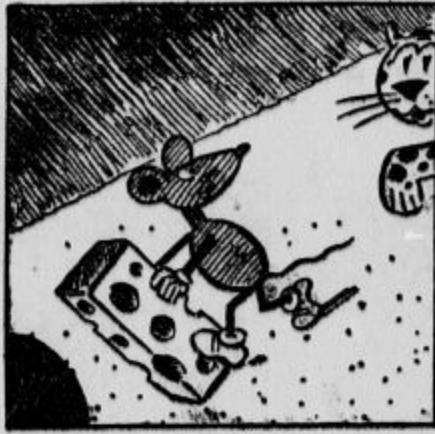
Dolga so ušesa naša,
urne naše noge.
Če se lovec v log prikaže —
hopi pokazemo pete.

ČE JE OČKA ZDRAVNIK

Majdi pade punčka na tla in si odhije nogo.
Služkinja hoče Majdo tolažiti, Majda pa jo zavrne:
»To ni nič hudega! Saj je očka zdravnik!«

Muc in miška

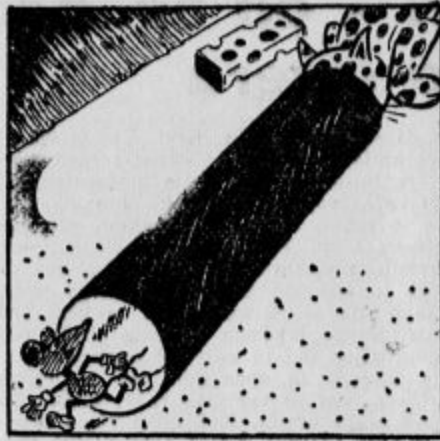

Miška sladkonecda
v srambo se splazila je,
v vsak kotiček, v vsako luknjo
gobček svoj vtaknila je.

Na polici je nazadnje
našla sira velik kos
in še vanj vtaknila hitro
vohajoč svoj drobn nos.

A tedaj — — —

Otroci, uganite, kaj se je v tem hipu zgodilo in napišite (v verzih ali prozi) kakšen smeh in zabaven konec za tretjo sliko, ki jo bomo objavili prihodnje nedelje.

»Tale sirček«, je dejala,
»tale sirček bo pa moj!«
Muc tedaj jo je zasačil:
»Hej, tatica grda, stoj!«

Miška sirček je spustila
in skočila v dolgo cev;
muc za njo kot blisk je planil,
da bi živo jo ujel.

Dve rešitvi bosta izrečani za nagrado, vse druge posrečene rešitve pa bomo priobčili.

Rešitve pošiljate najkasneje do četrtka, 25. junija, na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

Sultan in berač

Pred leti je vladal v Bogamovu mogočen sultan. V istem času je živel v najumazanejši četrti mesta zelo revnen mož, Šopel po imenu. Druščino sta mu v najlepši slogi in zvesti bratovščini delali bridkost in sirob. Životaril je in se pehal iz dneva v dan za bormim koščkom kruha, toda predla mu je zmeraj trša. Revež je ni več vedel, ne kod ne kam.

Ko je nekega lepega dne premišljeval svojo revščino, mu je kakor blisk šinila v glavo srečna misel. V svoji radosti je pozabil, da sam samceč čepi za oglom umazanega svinjaka, in je začel prigovarjati in dopovedovati samemu sebi kar ne glas:

»Damen bodi, dragi moj Šopel, in stori, kar nameravaš. Saj si vendar že tolikokrat slišal, kako zelo bogat in tudi plemenit mož je naš sultan. Ker k njemu poidi in gotovo ne boš prazen odšel.«

Rečeno, storjeno. Ne da bi komu znil besedice, se je neutegoma podal v sultanovo palačo. Na njegovo krkanje je odprl vrata služabnik, čigar obleka je bila bogato vezana z zlatom in srebrom. Ko je zagledal pred seboj razcapanega berača, je začudeno vzkljnil:

»Kaj pa, za božjo voljo, ti tukaj iščeš?«

Šopel se je globoko priklonil in ponižno odgovoril:

»Moja ušesa so polna hvale, ki jo sleherni dan slišim o veličini in dobroti našega premoštnega vladarja. Prišel sem torej, da bi predel na kolena pred njegovim veličanstvom in se na lastne oči prepričal, če je vse to res.«

Služabnik ga je sumljivo premočil od nog do glave, nazadnje pa ga je vendarle spustil noter.

Sprva ga je vodil čez dvorišče. Ubogemu Šopelu se je kar megililo pred očmi, ko je gledal vso čudovito lepoto živobarvnih cvetlic in čudovitega grmičevja, njegovo uho pa bi skoro eladko zadremalo ob uspravajočem žuborenju bistrih studencev in potokov. Z dvorišča sta vstopila v sprejemno dvorano, lesketajočo se v raznobarnih ostenkih dragocenih kamnov in zlata. Služabnik je vedel Šopelu, naj počaka, dokler se ne vrne. Odšel je v sosedno dvorano in se čez nekaj trenutkov vrnil.

Šopela je odvedel v še lepšo dvorano, kjer je sedel sam sultan s svojimi dvanajstimi svetovalci. Šopel je padel na kolena in se trikrat globoko priklonil, bijoč s čelom ob tla. Spoštljivo je zamrmral v svoje hrke trikratni: Salem!

Svetovalci so z nepopisnim začudenjem gledali njegove raztrgane cape, kajti take obleke še svoj živ dan niso videli. Najstarejši svetovalec, ki je nekoč po sultanovem naročilu moral v mesto in zato tudi vedel, da se v take cunje oblačijo berači, ga je z neizrečno zaničljivim pogledom vprašal, kaj hoče.

Šopel se je ponovno globoko priklonil do tal in najspoštljivejše izjeljal, da bi rad videl nje-

govo veličanstvo in mu dokazal svojo najglobljo udanost.

»Tega zdaj ne moreš! ga je ostro zavrnil najstarejši svetovalec. »Njegovo veličanstvo bo zdaj milostno blagovolilo kositi in zato moraš počakati, dokler njegova vzvišena visokost ne bo sita blagodejnih nebeških dišav, ki se dvigajo z dragocenih jedi.«

Šopel je spoznal, da njegovega veličanstva pri tako važnem državnem opravku res ne sme motiti, in se je globoko klanjajoč umaknil v sprejemno dvorano.

V devetih nebesih plavajoč od tolike ljubeznivosti, da mu bo, beraču zanikrnemu, dovoljeno gledati obraz njegovega veličanstva, bi skoro zadremal, da ga niso zbudili služabniki, ki so na velikih srebrnih pladnjih in zlatih krožnikih pričeli nositi v sultanovo obednico najslajša jedila, ki jih je človeško oko kdaj videlo.

Ubogi Šopel še nikoli v svojem življenju ni vohal tako slastnih vonjev. Ni čuda, da je visoko dvignil svoj šiljasti nos in ves blažen vdihaval sladki vonj.

Služabniki so videli in povedali sultanu. Njegovo veličanstvo se je zaradi te nezasišane predrznosti neznanco razsrdilo. Globoko užaljeno v svoji vzvišenosti je zarohnelo:

»Ta star lopov mi je ukradel ves vonj mojih jedi! Vse si me danes stul. Meso nima nobenega okusa. Tega predrzneža je treba strogo kaznovati!«

Dvanajstero svetovalcev se je globoko zamislilo in nazadnje takole modro ukrenilo: Lopov je storil veliko krivico svojemu vladarju. Zato naj se takoj izžene iz palače, da ne bi še druge jedi izgubile svojega vonja in okusa.

(Konec prih.)

Kdo?

Kdo otrokom najmekkeje
postelico zna postlati,
kdo jih ziblje, kdo jim poje
kadar se ne da jim spati?
Mati.

Kdo obleko jim najlepše
zna zašiti in oprati,
kdo pa zanje največ mora
pretrpeti, prejokati?
Mati.

Mamica je — sreča,
dokler je še živa,
dokler črna zemlja
je še ne pokriva.

»Toda v knjigi stoji: g-a-l-e-j-a-k je Jurček uporno vtrajal pri svojem.

Teta Meta je pogledala v knjigo in je morala priznati, da je res tam tako napisano. Toda beseda ji ni delala bogve kakšnih preglavice. Kratek in odločno je ugotovila:

»Galeja — to je tiskovna napaka. Tisti, ki je knjigo tiskal, se je zmotil. Pravilno bi se moralo glasiti: galerija!«

Aha, galerija! To besedo je Jurček seveda razumel. Galerijo si je že lahko predstavljaj. Ko sta bila nekoč z očetom v mestu, sta šla tudi v gledališče in sedela na galeriji. Najbrž so torej tudi v Famagusti imeli gledališče in v njem galerijo.

Jurček je bral dalje. Zgodba je postajala neznanstvo smešna. Jurček se je moral venomer smejati neumnosti meščanov v Famagusti. To bi že bilo, da so ljudje neprestano vstopali in izstopali iz galerije, toda povest je govorila tudi o ljudeh, ki so v galeriji sedeli in veslali. Kako je mogoče v galeriji veslati? Najbrž so sedeli na pregraji in se med odmorom zabavali s tem, da so mahali z rokami, kakor da bi veslali. Popolnoma zmešana pa je postala zgodba, ko je galerija nekega lepega dne zaplula v morje in enostavno odplula v neznanost.

Jurček je šel spet k teti Meti. Teta Meta pa se je pošteno razsrdila. Vsekakor je po plavajoča galerija — se je odrezala. Tudi take stvari so na svetu. In Jurček naj jo že vendar enkrat pusti na miru s takimi neumnostmi.

Jurčku ni preostalo drugega, kakor da je žalostnega srca zaprl knjigo, ki je ni razumel.

Tudi z drugimi knjigami ni bilo nič bolje. Ko je Jurček vprašal teto Meto, kje leži južno morje, mu je teta ušeno razložila, da leži nekje med Španijo in Italijo. Južno pa da se zato imenuje, da se lahko loči od Severnega morja. Vsekakor pa je neumnost govoriti, da žive tam ljudje in in

Mlada njiva

Ples v poljani

Ob jutranji zari
ptički ubrano zapeli so,
metuljčki plesati začeli so,
rože so dvignile glavice
sredi zelene travice.

Da je prišel večer,
ptički, metuljčki so se poslovili
in se vrnili v svoje domove.
Rože so žalostno glave sklonile
in se solzile...

Eka Lauter, učenka IV. razr. v Ljubljani.

Naša mačka drobnatačka

Naša mačka drobnatačka
v kuhinji sedi,
sladko dremaje, liho prede,
miške si želi.

Miška res iz črne luknje
smukne v božji dan.
Muca se na skok pripravila,
pa je vse zamen.

Miška ji pete pokaže,
hopi spet v luknjo skoči.
Žalostna je muca naša,
bradke solze toči...

Trudica Keršbaumer in Dorica Pibovec, Celje.

Za židano voljo

V Bučki je bil semenj. Tam so pripeljali tudi cigani svoja kljuseta naprodaj. Kmet ogleduje ciganovega konja. Cigan se je hotel postaviti z iskrim konjcem, pa posvari kmeta: »Oče, nikar ne hodite preblizu, da vas konj ne brcne.« Kmet pa dvakrat debelo pljuna, se popraska pod kučmo in odvrne: »Ej šment, brcnil bi menda že, ampak kdo mu bo nogo vzdignil, bi rad vedel.«

Kadar Francek ne more spati...

Francek ne more spati, pa mu je grozno dolgčas. Trikrat je že poklical mamo iz najslajšega spanja. Ko jo pokliče četrtič, ga mama nejevoljno vpraša:

»No, kaj pa hočeš?«

»Oh, mama, tukajle me tako srbič! Ji potohi Francek.«

»Če te srbi, se popraskaj! ga zavrne mama. Nekaj časa je vse tibo. A komaj mama spet zatise oči in hoče zaspati, se Francek znova oglasi:

»Mamica!«

»Tak, daj mi no že mir! se razjezi mama. »Kaj bi pa spet rad?«

»Zdaj me pa nič več ne srbič! se odreže Francek.«

Nevarna riba.

Najnevarnejša riba ni morski som, kot se marsikdo misli. V južnem morju živi riba, ki je nenavadno divja in nevarna. Imenujejo jo Barakuda. V svojem žrelu ima nič manj kot 4 vrste zobovja. Sprejme zobovje je koničasto in je podobno majhnim bodalom, zadnje zobovje pa je podobno žagi. Kogar ta strašna riba sgrabi, je v nekaj minutah zmlet. Ta riba pa ni samo krvoločna, ampak tudi strupena. Mornarji, katere je samo ugriznila, se niso mogli več rešiti; umrli so v strašnih bolečinah zaradi zastrupljenja.

Tonček in vzgojiteljica

Tonček opozuje vzgojiteljico, ki stoji pred ogledalom in si s šminčko barva obraz.

»Gospodična,« jo čez nekaj časa vpraša, »gospodična, ali je res, da rdeča lica pomenijo zdravje?«

»Res, res,« pritrji vzgojiteljica.

»Potem ste pa vi na desnem licu bolj zdravi kot na levem!« se odreže Tonček.

V šoli

Učitelj: »Tonček, imenuj mi sedem divjih živali, ki živijo v Afriki.«
Tonček: »Štirje levji in trije tigri, gospod učitelj.«

rastejo palme, saj prebivajo tam beli ljudje, kakor smo mi. Najbrž je vsa zgodba gladko izmišljena. — In Jurček tudi te knjige ni prebral do konca.

Odprl je tretjo knjigo »Turki na Slovenskem«. Nekaj časa je šlo gladko in je vse razumel. Tedaj je naletel na besedo »handžar«. Jurček je spet šel ven in vprašal teto Meto. Teta se je globoko zamislila in nazadnje tako-le modro povedala:

»To je pomota. Handžar nič ne pomeni. To je spačeno ime in bi se moralo glasiti Hanžek. Saj je našemu hlapecu, ki je s Hrvaškega doma, tudi tako ime.«

Jurčku pa je ni šlo v glavo, da bi Turki vihteli Hanžeke nad glavo in z njimi sekali ubogim kristjanom glave. Toda teti Meti se ni upal ugovarjati. Odložil je tudi tretjo knjigo in nikakor ni mogel razumeti, kako da pametni ljudje pišejo knjige, v katerih klobasajo takšne neumnosti.

Šele čez dolega leta, ko je že strgal precej hlač na gimnazijskih klopeh, je Jurček zvedel, da je Ciper otok, ki leži v Sredozemskem morju, da so galeje bile v starem veku ladje na vesla, da je Južno morje tam nekje blizu Avstralije in da je handžar zakrivljeni turški meč.

FRANCEK IN FOTOGRAFSKI APARAT.

Očka je dobil nov fotografski aparat. Poklicel je Franceka in mu rekel:

»Francek, zdaj je bom pa fotografiral!«

In je fotografiral Franceka na najrazličnejši način: ko sedi na lesenem konju, ko kadi velikanško pipo, ko bere časopis, ko telefonira itd.

Francek se je pustil potrpelivo fotografirati od vseh strani, nazadnje pa se je oglasil:

»Očka, zdaj me pa fotografiraj še tako, da bom jedel čokolado!«

DRUŽINA

Stare spoštuj, mlade poučuj,
hišo oskrbuj, jese se varuj!
(Izrek iz L. 1000)

Duh zemlje in vihar iz neba

Dolgo traja pobinkoštna doba. Krščanstvo bi se moglo v tej dobi neizmerno veliko naučiti, naučiti kar je najvišjega na zemlji; binkoštnega duha, ki je tako zelo nasproten utrujenosti sveta sedanje dobe.

Z močjo viharja je prišel sv. Duh nad utrujene duše apostolov. Tudi te, ki so bili zvesti svemu Gospodu, je prevzela malodušnost po nesrečnem velikem petku. A ko jih je zgrabil vihar binkoštna milosti, so se spremenili v hrabre, v Boga zaupajoče junake.

Dandanašnji svet se maje in razpada. Duše nešteti modernih ljudi so v stiski in nimajo nobene domovine več, nimajo tal, kamor bi se zasidrle. Ali se moremo čuditi, če so nestalnost, omahljivost, utrujenost, stud, prenaščenost, mučna nezadovoljnost spremljevalci današnjega človeštva? Človek si je hotel narediti nadomestek za Boga. Toda — za Boga nimamo nobenega nadomestka. Brez Boga, brez duha od zgoraj imamo le oprezujočo in grozno bedo, skrb in uboštvu, greh, nemir, vojno, razkrajajoče, neutrušeno iskanje sreče.

Vendar, kaj bi jadtikovali! Tudi današnja doba vsebuje binkoštnega duha, ki ustvarja čudeže za obnovitev in poživljenje v dušah. Ozmimo se le na versko gibanje v otroškem svetu, ki je o njem dejal nekdo: »Z žilavo delavnostjo se je posrečilo doseči mogočno armado majhnih molilcev in darovalcev, ki po določenem načrtu in z iskrenostjo in pozitivnostjo, kakršnih so zmogni samo otroci, izrekajo svoje molitve in polagajo žrtve in darove na oltar Kristusa Kralja. Sleherni, ki z nadnaravnim pogledom motri ta prizor, mora sprevetiti, da bo radil tega bobnaočega ognja otroških molitev in žrtv odbita fronta hudobnega duha in bo na prvem mestu fronta Kristusa. Naše neokretne pozornike očj morejo le s težavo zasledovati to nadnaravno gibanje.«

K otroku spada mati. Mati — kakšno žalostno poglavje v teh naših dneh! »Navček pozvanja«. A poslušajmo besede, ki nasprotujejo pozvanju navčka, besede, ki so zares binkoštno in ki jih je napisala neka naša mati: »Zadnjič smo brali v vašem listu o tujkah, ki so se vtihotapile v naš jezik. Slišali smo tudi o »tujkah«, o družinah, ki malikujejo tuje duha. Vendar so tudi zmeraj družine, ki jim besedi »matie« in »otrocie« nista tuj besedi. Vprav, ko sem z neko ženo šla domov od šmarnc, mi je povedala, da se tako iskreno veselijo svojega otročiča, ki ji ga bo spet zaupal ljubi Bog. Ima pa še deklice, ljubke, pridne deklice, v starosti štiri let, dve let in enega leta. Neka druga junška žena ima pa pet otrok, izmed katerih je najstarejši šele v prvem razredu in neka druga, filha, duševna žena ima četrto otrok iste starosti.

Pa še dve ženi poznam, ki imata pa tudi večje otroke in ki sta jako delavni, vztrajni in se z dušo in telesom žrtvujeta samo svojim družini. In pri nas je sedem otrok in te žene, ki plišem o njih, so skoraj same uradniške žene in so si skoraj vse te družine postavile svoje hišice. Pri nas imamo še domače rože, nič tujih, iz daljnih dežel; cvetovi

teh naših rož so nebeski, so vse, kar nam je najljubše: ti cvetovi so naši otroci.

Poznam še hrabro ženo, ki ji je v novembru leta 1934 umrl mož in je v maju leta 1935 dobila k svojim štirim otrokom še enega fantka, ki ji je zdaj v najlepši in najljubše veselje. — Neka oseba, ki ima šest otrok in ima bolno srce in krčne žile, se je zaobljubila na božjo pot, ko je videla, da ji je tako hudo in je ozdravela. Neka mlada žena, ki je bila tedaj zmeraj v smrtni nevarnosti, mi je dejala v drugo: »Veste, zaupati je treba; zaobljubila sem se na Brezje.« Ze tolikokrat sem črpala novih moči iz besed naših katoliških listov, kadar koli so me v hudih dneh potrlje skrbi in težave. Moj sin je bil že dvakrat v smrtni nevarnosti. Bog mi ga je zmeraj iznova podaril, hvala mu! Da bi bila le vredna te milosti! Bog ve, kakšne namene ima še z mojim sinom! Bila sem na Brezjah z njim in sva se oba zahvalila Mariji Pomagaj. Tudi za to smo me matere tako hvaljevale Bogu: da imamo toliko lepih romarskih cerkva, kjer iščemo utehe za vse bridkosti in kjer darujemo Bogu svoje otroke in družine in se zahvaljujemo zanje.«

O strahotnem padanju rojstev v Avstriji, oziroma na Dunaju

«Slovenec» z dne 10. t. m., št. 131., je prinesel poročilo o francoskih rojstnih podatkih za l. 1935, v katerem omenja, da je bilo lani na Francoskem 38.000 otrok manj rojenih, kakor l. 1934, ter dostavlja, da umrje na Francoskem na leto 20.000 ljudi več, kakor pa se jih rodi. Naj omenim tu, da so podatki glede padanja rojstev v Avstriji, oziroma na Dunaju, še veliko bolj pretresljivi. Na Dunaju izhaja duhovniški list Korrespondenz d. P. Q. N., ki je prinesel v letošnji 5. št. na str. 71. tole poročilo: Nekli dunajski duhovnik je povedal: Na Dunaju poznam hišo, v kateri prebiva 27 strank, pa sta v vsaj hiši samo dva otroka. Drugi duhovnik pa je dodal: Ravno te dni sem govoril z učiteljico, voditeljico neke dunajske šole, pa mi je povedala, da je še štiri leta na tej šoli v službi, pa da so ji povedali otroci v teh letih samo dvakrat, da so dobili doma kakega novega brata ali sestrico, četudi trdi večina staršev, da so katoliški. Na koncu pa dodaje spis še pripombo, da so morali zapreti v šolskem letu 1935—1936 8 dunajskih šol, ker ni bilo za nje otrok, v več razredih pa je le po malo otrok. Dandanes ni več Francija, v kateri se narodi najmanj otrok na leto, nemške dežele so padle v tem oziru veliko nižje. Dunaj je mesto, v katerem se narodi v vsej Evropi na leto najmanj otrok. Nekli avstrijski list za neko župnijo je omenil, da se v mesecu januarju letos ni rodil v župniji noben otrok, umrlo pa je 16 ljudi.

NAŠ DELAVEC

Urejena borba delavstva

Čim večja je delavska strokovna ustrojba, tem močnejši je odpor in moč delavstva. Le s pomočjo strokovne uredbi si delavstvo lahko pribori boljše vsakdanji kruh in zadostno zaščito za življenje. Brez te svoje lastne obrambne moči je delavstvo brez odpornosti in vsa njegova vprašanja bodo ostala le na papirju in le v besedah. Delavska vprašanja ni več zgolj vprašanje javne dobrodelnosti, ampak je vprašanje borbe. Delavec ne prosi in ne sme prositi miloščine, ampak zahteva, kar mu je družba dolžna dati za njegovo delo. Kapitalizem se prav dobro zaveda, kakšne pravice ima delavstvo, morda se jih zaveda mnogo bolj kakor pa delavstvo samo. Zato gre tudi borba kapitalizma v tem pravcu, da pridobi v družabnem življenju čim večji vpliv. In ta vpliv tudi ima! Saj se vsa javnost peča s socialnim vprašanjem iz najrazličnejših strani, seveda samo s tiste ne, iz katere bi bilo treba vzeti rešitev bede delavstva. Če bi se delavstvo moglo in znalo odkleniti svoje strokovne združbe, bi postalo samozavestno in bi se potem v polni meri zavedalo svoje moči. Da do tega ne pride, je treba obračati javno mnenje čisto na druge stvari, da bi delavstvo ne moglo dobiti v človeški družbi kakega večjega vpliva.

Uprte misli vplivajo na delo, toda ohranijo se v življenju samo, če se posamezniki žrtvujejo zanje. Pri delavski strokovni združbi se mora misel poglobljati dejansko v delu, v vsakdanji borbi za izboljšanje delavčevega položaja in v nesebičnem žrtvovanju vsakega posameznika za celoto. S tem se ustvari tako nujno potrebno duhovno skupnost. Brez te skupnosti bi bil vsak delavski kat. pokret nemoč, ker bi bil brez tiste borbenosti in udarne sile, ki z železno nujnostjo pritegne nase še nezdržene tovariše in ki vcepja spoštovanje tuji do nasprotnikov. Pri nas v Sloveniji imamo več delavskih strokovnih združb, ki se zelo ločijo druga od druge. Slovenaki narod je katoliški narod! Zato bi morala imeti naša kat. delavska združba največ združenih delavcev, posebnost zato, ker pri nas naredkarstvo zelo napreduje in delavci izhajajo večinoma s kmetov. Kar je pri nas združenih, je bore malo. Kje so vzroki za to in kakšni so, tukaj ne bomo razpravljali. Ugotavljamo samo, da se pri našem strokovnem delu vse preveč izgublja za malenkosti, ki razmah našega dela silno ovirajo.

Ker se očita Zvezi združenih delavcev, ki je bila ustanovljena lani, marsikaj, nekje celo komunizem, smo naprošeni, da slovenski kat. javnosti povemo na tem mestu, kaj je ZZZ, kakšen je njen program, njeno delo in nje namen. V neki svoji okrožnici se predstavlja takole: Zveza združenih delavcev predstavlja slov. katoliški delavski stanovski pokret, ki temelji tudi dejansko na načelih papeških družabnih okrožnic. Snovnost in denarstvo sta izrinila delavca iz človeškega občestva. Saj dandanes delavcu delo njegovih rok ne donaja toliko, da bi se mogel dostojno preživljati. ZZZ je zato predvsem strokovna ustrojba, da se lahko v okviru obstoječih družabnih zakonov bori za pravice delavstva. In vsemu delavstvu, ki propada ne samo gospodarsko in telesno, temveč tudi duševno, je treba dati tudi duhovno oporo, da v svojem boju ne omaga in ne otrpne. Ta je drugi najvažnejši del načrta, ki si ga je postavila za svoj smoter ZZZ. V vseh strokovnih zadevah je podrejena svojem članstvu, v načelnih-duhovnih stvareh pa brezpogojno škofu. — »Rerum Novarum« in »Quadragesimo Anno« sta temelja in vzrok, zakaj so delavci začeli zidati zgradbo Zveze ZD, in kam so jo postavili. Temelja ništa slaba in trhla, zato bo pa ta stavba, h kateri so vsi slovenski kat. delavci naprošeni, da prispevajo svoj delež, da položijo opeko na skupno zgradbo in da pristopijo v njen krog in s tem pomagajo graditi nezlomljivo, klen in zmagovit katoliški delavski stanovski pokret. Ta pokret naj zajame vse delovne množice, pomaga naj nam, da bomo široke plasti resnično mogli zajeti. Naša strokovna borba bo za pravice delavstva mnogo učinkovitejša, mnogo izdatnejša, ko se bo pod okrilje in zastavo Zveze združenih delavcev, ki nosi napis »Bog in Pravica« zbrala četa trdnih in jeklenih slovenskih delavcev, prežetih z isto mislijo svetovnega katoliškega nazora.

Sedanji čas hiti z velikanskimi koraki v bodočnost, v kateri se že kažejo nove družabne in gospodarske oblike. Zato zahteva ta čas od nas vseh, posebno pa od združb, popolno jasnost. Jasnost v načelih, jasnost v delu, jasnost v javnem udeleževanju nas bo rešila, da ne bomo ostali sami in da se nam bo pridružilo celotno slovensko delovno ljudstvo.

Kako dosežejo denarniki dobiček in moč

Denarstvo je obrnilo vso človekovo duhovnost v sebičnost, v iskanje dobička in moči. Zato si je človek poiskal tuži take družabne, pravne in gospodarske oblike, ki odgovarjajo smotru: dobiček in moč.

Take gospodarske oblike so zlasti delniške družbe in družbe z omejeno zavezo (poročtvom). Štiri glavne označbe imajo take družbe: 1. uničenje nasprotnikov, 2. osebna neodgovornost, 3. majhno poročstvo in 4. neomejen dobiček.

Ko odstranijo nasprotnike, lahko navijajo cene poljubno in večajo dobiček. Ker imajo glavnicu, obrat izpopolnijo, kar zopet nese velik dobiček. Kdo dobi ta dobiček? Na zunaj so to neznane osebe. Vemo, da so to delničarji in družabniki. A za osebe ne vemo. Skrite so in zato navidezno, v očeh ljudi, neodgovorne. Take osebe hodijo med nami kot častivredni, spoštovani možje, v resnici so pa pijavke!

Dokler je dobiček, je dobro. Čim večji je, tem bolje, tem večji so dobički. Če je izguba, tedaj izgube te delnice in malenkostne zneske za poročstvo. Vse te delnice in poročstvene obveze so bile že desetkrat plačane. Izguba pa je najmanj še enkrat večja, kot so delnice. Kdo nosi to izgubo? Mali ljudje, ki pri dobičkih niso bili prav nič udeleženi. Kdo bo plačal izgube denarnih zavodov? Zopet tisti, ki niso imeli prav nič pri dobičkih. Pa bo morda kdo rekel: druge banke trpe izgubo. Banke in velepodjetja ne živijo od izgube. Banke ne drže vsega denarja v blagajnah. Posojajo ga podjetjem. Podjetja morajo plačati obresti in vsaj nekaj dolga. Ker podjetje zaradi tega »ni donosno« in ker deležev nečje zmanjšati, zato zmanjšajo delavske plače. Torej je delavec vedno tepen pri vsakem denarnem »krahu« ali polomu. Tisti pa, ki je prejel dobiček, pa je čist, je lep, je neznan.

Delniške družbe in družbe z omejeno poročtvom so zlo. Zlo zato, ker uničuje zdravo tekmovanje, zato ker grabijo neomejene dobičke, zato, ker ne nudijo zadostne varnosti in zato, ker so krivci neznanosti, Delnica, kapital je zanosil družbe in ta ni kazniv, zanj ni postavljen. Te vrste gospodarskih združb so pa tudi zlo zato, ker pohujšujejo vse gospodarsko življenje. Možnost velikih dobičkov za majhno tveganost je bila in je zapeljiva in je objela vse današnje gospodarsko življenje.

Zato pa je vse premalo zahtev po večjem nadzorstvu nad takimi družbami in bankami. V znanju vsega gospodarstva je, da se vse gospodarstvo, vodstvo in nadzorstvo izroči celoti s polno odgovornostjo. V tem je rešitev in ozdravljenje vsega gospodarskega in družabnega življenja.

Važnost zdravniških preiskav vajencev

V naši državi imamo okrog 60.000 vajencev, t. j. 11 odst. vseh zavarovancev pri delavskem zavarovanju. Samo v Ljubljani imamo preko 2000 vajencev, ki so prijavljeni v zavarovanje in ki posečajo obrtne nadaljevalne šole. Vprašanje vajeniške zaščite pri nas odločujoči činitelji posvečajo vse premalo pažnje, ki bi bila potrebna, da se: zdravje, delovni pogoji, obisk strokovnih nadaljevalnih šol, nagrade za delo itd. zaščitijo v zadostni meri. Izredno važno je n. pr. vprašanje zdravniškega pregleda vajenca, preden se napravi učna pogodba med delodajalcem in vajencem. Marsikje posedaj opravljajo te pregledne šolski zdravniki. Potrebno bi bilo, da vse pregledne prevzamejo zdravniki delavskega zavarovanja, ker itak nadaljnjo skrb za zdravljenje vajenca, če ta zbolí, prevzame delavsko zavarovanje. Zdravniške preiskave vajencev so važne predvsem zato, da se vajenec odloči za pravi poklic, kajti ravno nepravilna izbira poklica je veliko krivca, da vajenci telesno shirajo, še preden vs se rokodelstva izučili. Ker vajenci pozneje od mojstrov in delodajalcev čestokrat niso deležni pravega ravnanja, se velikokrat zgodi, da vajenec — ko se izučí — ne more znati tega, kar bi se lahko naučil, če bi ne imel za gospodarja izkoriščevalca. Pametno bi bilo, da bi se uvedla na določen čas, na tri mesece ali na pol leta, obvezna preiskava vseh vajencev, da bi

se tako preprečile med vajenci ralne bolezni in hiranje obrtnege naraščaja.

Tu prinašamo razpredelnico, koliko je bilo zdravniško preiskanih vajencev in vajenk pred vstopom v obrt ali v trgovino na področju dravske banovine, in sicer od leta 1929. do 1935. (Podatki OUZD v Ljubljani.)

Leta	Moški		Ženske		skupaj	
	spoa.	nosp.	spoa.	nosp.		
1929	2.610	66	827	12	839	
1930	3.383	76	1.038	15	1.053	
1931	2.524	47	717	13	730	
1932	2.007	36	747	8	755	
1933	1.887	32	689	4	693	
1934	2.398	39	966	14	980	
1935	2.505	45	854	7	861	
Skup.	17.314	341	17.655	5.838	73	5.911

V Ameriki mislijo celo na 30 urnik

Severna Amerika, t. j. USA, ima še vedno, kljub delavnosti, 12.000.000 brezposelnih delavcev. Ta ogromna množica brezposelnih je za Zedinjene države najtežavnejše vprašanje, kako ga dobro rešiti. — Voditelji najmočnejše delavske strokovne združbe (American Federation of Labor) se zavedajo, da vprašanje brezposelnosti ne bo rešeno še v naslednjih 4 letih, ko bodo leta 1940 ponovne predsedniške volitve.

Predsednik Roosevelt hoče napraviti na kongres velik pritisk, da bi vpeljali splošno 30 urno delo pri vseh podjetjih, in sicer brez izjeme. To bo prva zahteva predsednika Roosevelta od kongresa, seveda, če bo pri novembarskih volitvah ponovno izvoljen. Vodstvo delavske strok. združbe je prepričano, da bo, če se bo vpeljalo 30 urno delo na teden, s tem dobilo najmanj 5.000.000 brezposelnih delavcev dela in zaslužka. 30 urni delovnik vsi zagovarjajo, edini pa si niso glede plač. Če bodo ostale plače iste, to je take, kot so danes za 44 oziroma 48 urno tedensko delo, bodo cene potrebnih silno poskočile. — Da bi se dal pametno uvesti 30 urni tednik, proučujejo strokovnjaki sedaj vse možnosti, da bodo zbrali potrebno gradivo za Roosevelta.

Drobne

Belgijska vlada je zaradi splošne stavke, ki je izbruhnila pretekli teden, napovedala, da bo izdala obsežne družabne obnove v korist delavstva. Načrt je tale: 1. Obvezno brezposelno zavarovanje. 2. Zvišanje brezposelnih podpor za 50 odst. 3. Znižanje bolezenske dobe za pokojnine pri starostnem zavarovanju. 4. Določitev delovnega tedna, ki bo manjši od 48 ur. 5. Zvišanje kupne moči širokih plasti naroda. 6. Plačani letni dopust za vse delavstvo.

»Jugosl. Lloyd« poroča, da je Trboveljska premožkoparna družba Jarovla 600.000 dinarjev za živez rudarjem v Trbovljah, kateri so danes brez vseh sredstev.

Mezdana gibanja delavcev lesne stroke. V Doljem Miholcu (savska ban.) so se vršila te dni pogajanja med zastopniki »Gospodarske sloge« ter vasi Kučanci, Šljivoševci, Rakitovci in med zastopniki tvrdke S. H. Guttman za zvišanje plač gozdnim delavcem v gozdovih »Kabalna« in »Brestec«. Pogajanja so se vodila za obdelavo, izvoz in nakladanje lesa v žel. vozove. Pogajanja do danes še niso uspela. Posreduje zagrebška Delavska zbornica.

500 delavcev, ki so bili zaposleni pri podjetju Bosna Bois d. d. v gozdovih pri Banjaluki, je odpovedalo skupnostno pogodbo, ki je bila sklenjena za 1 leto. Delavci zahtevajo zvišanje plač za 15%. — gabrov list.

Brezplačno

pošljemo interesantno brošuro o uspešnem zdravljenju žolčnih kamnov.

Apoteka Sv. Ivana, Zagreb, Kaptol 17.

MODNE NOVOSTI

Za mladino — športne oblike

Prav po novih predpisih in zaeno uporabno prirojena je dekliška obleka na levi iz križastega bombažastega blaga. Pod krilo, ki ima gube spređaj in zadaj v sredi in pod životom, ki se tesno prilega, oblečeš bluzo iz belega prajnega blaga.

ki ima krake rokavčke in moški ovratnik. Pas je iz temnega usnja. Potrebujes (za dekliško postavo) 230 centimetrov križastega in 215 centimetrov belega blaga, oba v širini 80 cm. — Na desni je poletna, dekliška obleka iz črtaste umetne svile. Tudi ta obleka je športno prirojena. Bluzasti del ima špičaste vstike in prav takšni so pod pasom, kamor je prišito krilo, ki ima globoke gube. Obleka je okrašena z belim batistom in ima temne, usnjat pas. Potrebujes 450 cm svile, ki je široka 76 cm.

gače storjeno in je treba drugače ravnati z njim. Progastice blagovc, ko organdi in stledeni bafist, moraš vedno še vlažne likati. Likalnik ne sme biti za svilo in umetno svilo prevroč, a tudi ne kladen, da ne dobi rjastih marog.

Preden operiš barvaste blagove, moraš dognati, ali je barva trpežna. Zato vtakneš konček blaga v mrzlo vodo in ga v beli krpi močno ožmeš. Če barva ni trpežna, se poznaže barvaste lise. Če torej kača ovratnica, kak pas ali kako pisano blago »krvavi«, moraš dobro premišliti, s kakšnim pralnim pripomočkom je listo treba oprati. Barvaste blagove smeš prati samo z mrzlo vodo in jih tudi ne smeš likati, če so preveč vlažni, ker toplopla in vlaga razkrajata barve. Sušiti je treba tako blago le v rutah ali brisalnah. Če bi blago razobesili, bi se barva razlezla in se razmazala. —

Čipke so v pranju še posebno občutljive. Ne smemo jih menciati, ker bi se nitke obrabile in bi bile čipke kar obnošene, dasi nove. Nežne čipke pripneš na robovih z velikimi vbodi na kos mehkega blaga in jih s tem blagom vred operiš. Če smo imeli te čipke za ovratnik ali okras obleke, jih je treba z mlom in vodo oprati. Tiste čipke, ki so že dolgo ležale, kje v omari in ki se bojimo zanje, da bodo v pranju razpadle, namočimo za 12 ur v glicerinu ali olju, da so niti spet prožne. Do pranju jih demo v brisačo, da se osušijo. Likemo jih najprej po drugem blagu, potem pa brez blaga in sicer v drugo na narobni strani, da vzorec na lico bolj izstopi.

Čipke in svilo napravimo trde z želatino, n e s škrobom. Za pol litra vrele vode vzamemo 1 listek želatine, ki jo moremo seveda še razredčiti, če se nam zdi potrebno.

Čipke, ki so prav narahlo in natanko narajene, pripneš pri likanju z žeblički, ki n e zarjavijo. Tako moremo nežne oblike poedinih vzorcev bolj poudariti. Čipke morajo biti, ko jih raztezamo, še mokre. Če so suhe, se raztrgajo, zato jih pri likanju zmeraj še močimo. Le, če so čipke iz umetne svile, ravnamo z njimi vprav obratno: razpneemo jih, ko so suhe in jih nato sprofi močimo. To pa zato, ker bi bile niti, če bi bile mokre, preveč nategnjene in bi se pri sušenju skrčile in raztrgale.

Za kuho

Češnjevi rezanci. Vzameš četrlj kg moke in jo pomešaš z 1 jajcem, z rumenjakom, dodaš nekaj soli, 2 žlici mleka, 4 dgk zdrobljenega presnega masla. Iz tega napraviš testo, ki naj počiva pol ure. Nato ga razvališ in razrežeš na za mezinice široke in 5 cm dolge rezance in jih razprostreš po deski, da se osušijo. — Medtem vzameš pol kg češeni, jim odstraniš koščice in jih posladkaš in odstaviš. Tri četrti ure pred jedjo daš rezance v osoljeno vrelo vodo, kamor daš žlico masla. Nato rezance odcediš. Potem namažeš ponev s presnim maslom in devaž vanjo: plast rezancev, plast češenj, spet rezance itd. Vsako plast češenj potreseš z drobinami, ki so oprazene na presnem maslu. Zadnjo plast morajo tvoriti rezanci, potreseni z drobinami in pomazani z maslom. Nato v srednje vroči pečici pečesh rezance 25 minut in jih daš s kozico vred na mizo.

Nov krompir s sirom. Krompir ostrgaš, ga skuhaš, dobro osušaš, na debelo potreseš s kravjim sirom in poliješ z razbeljenim presnim maslom.

Naš domači zdravnik

R. S.-M. Srčna vnetje, ki je nastalo pri vaši hčerki pred dvema letoma ob sklepnem revmatizmu in se je ob letu ponovilo v hujši meri z različnimi zapletimi ter še traja, me živo spominja nekaterih primerov ter težjih ukrljivih boleznih, ki sem jih sam opazoval in žel ob njih malo uspehov in še manj slave. Če so vam dostopni zdravniki na koncu »s svojo latinščino«, spravite svojo bolnico, če ope prevoz mogoče brez neposredne varnosti, na kliniko. Ne pričakujte čudežev, da bo vaša hčerka tramo pomagano pač pa bo s tem pomirjen vaše materinsko srce z zavestjo, da je bilo storjeno vse, kar je bilo v vaši moči. Tudi to je veliko vredno.

Ista. Srčna bolezen pri vas je po zdravnikovem mnenju živčne narave. Ta upogovitev se misli brez ozira na bolehanje vaše hčerke zelo verjetno, ko se domišljam bednega življenja novodobnih mater in zakonskih žen. Morda je moja domneva napačna glede vas, ker ne poznam vaših družinskih okoliščin, a na splošno držim v večini primerov takšnih moleni. Zato menim, da treba začeti zdravljenje vaše srčne bolezni ne pri revmatizmu, tudi ne samo pri živcih, ampak globlje, pri korenih življenja samega.

J. M.-L. Očede sladkorne bolezni da vlada v zdravstvu popolna zmeda? Osebnih zdravnik doma vas drži pri prehrani skorajda brez ogljikovih vodonov (po naše sladkornik, ker se iz njih tvori sladkor v telesni presnovi), a dovoljuje vam mesnine in toličče v poljubni meri, drugi strokovnjak v tujem mestu vam je dovolil precej žilnega zrnja in celo kruha, a odsvetoval mesnine, tretji vam je nasvetoval rastlinsko hrano z močninami in celo sladkornim, a prepovedal predvsem toličče, manj strogo meso. V svoji zbežanosti me sprašujete, česa ali koga se držite? Odgovor: pamet! Vedite, da je tudi v zdravstvu veliko preveč »mode«, prehranosti v to ali ono smer, vsake prehranosti pa se kaj hitro izrabli. Vodi vo bo di življenjska izkušnja. V drugi polovici svetovne vojne je zavoljo stradanja močno uplahnila sladkorna bolezen. Hranite se, kar se da piščo, tako piščo, da ne izgubljate na živi teži, mrtno težo (podkožno mast in notranje salo) pa kar odložite. Deva mbo lažje prestopati, hranite se s priprostim, maloizdelanimi »kmetiskimi« jedmi, vsak leden se »postite« vsaj en dan kar se da strogo ali pa si napravite nemesto poslega ali sedni ali zelezovni dan. Skrbite tudi za dovoljno gibanje. Kdor ne dela, naj ne je!

A. D.-P. Krčevite bolečine, tiščanje in celo slabosti po vsaki težji jedi pomenijo vendar resno žilodolno bolezen, ki se seveda ne da odpraviti z »raznimi« odvajalnimi sredstvi. Brez temeljitega zdravniškega pregleda ali tudi nekaj časa trajajočega opazovanja je nemogoče pametno zdravljenje, zakar bo treba točno določene prehrane in morda tudi kaj zdravil. Če se vse to ne da napraviti v domačem kraju, spravite bolnika v kakšno večjo bolnico, ki ima poseben oddetek za notranje bolezni.

M. Z.-L. Migljanje in solzenje oči prihaja morda od prenapornega gledanja. Tak prevelik napor se da čuliti po dolgoletnem delu brez zadostnega počitka, pri nedovoljni razsvetljavi ali največkrat pri kakšni očesni napaki. Kateri izmed

vzrokov pride pri vas v poštev sam ali v zvezi z drugimi, ne spada v presojo meni, ki vas nič ne poznam.

Ista. Živčna bolezen če je ali ni ozdravljiva? Ko bi jaz le nekoliko mogel slutiti, kater imate izmed loških! Če nimate sredstev za zasebno zdravljenje, obrnite se na ambulatorni mesne občine ali ambulatorni živčnega oddelka splošne bolnice (z izkazilom nepremožnosti).

F. J.-Z. Luskavica je stna bolezen, ker se silno rada ponavlja in redkokdaj trajno ozdravi. Navadno se bolnik naveliča hoje k zdravnikom in stroškov za zdravlja in omejuje na malo in kadanje, nakar se tudi bolezen pomiri, da ne nadleguje preveč. Ker nimate več sredstev za zdravlja, želite navodil za zdravljenje z domačimi pripomočki. Opustite za več mesecev vso mesni hrano (tudi juho in vsakršno živalsko mast), omejte se glede toličče (ki naj bo ali maslo ali rastlinska) kar se le da, da jeste vse jedi nezabekljene, varujte se tudi soli, jejte vse, kar je mogoče, nesohejite. Zaradi lažje presoje glede toličče vam omenjam, da vsebuje en liter dobrega mleka loško toličče, kolikor jo sploh smete na dan užiti, posnetega mleka, menatih jedi, sočivja, zelenjav, sadja in tudi sladkorna jela, kolikor vam gre. Zdeli na poletje se bo dalo ob tako puščobni hrani že kako shajati in tudi delati, saj delovno moč dobivamo iz močnin in sladkornik. Za odpravljanje nadležnih izpuščajev uporabljajte poleg mila in tople vode tudi mažo ki si jo napravite iz olja in petroleja, vsakega pol, tej mešanici dodajte nekoliko (1/20-1/20) bezovega ali drugega lesnega katrana. Poskusite se tudi sončiti, a zelo oprežno, po 5 in najdlje 10 minut na dan.

Ista. Domača kožna zdravila? Nedavno jih je bilo nekaj omenjenih. Lubad čemža (ali čremse), bot. prunus padus), bresta (bot. ulmuf campestris) ali korenike šasa (bot. carex arenaria), stebka razhudnika (ali grenkoslada bot. solomon dulcamara), listje velike koprive (bot. urtica dioica), rosnica (ali virant, bot. fumarica officinalis), mačeha (bot. viola tricolor) in prvenec (ali perla, bot. asperula dorata) dajejo čaje, ki imajo ugoden učinek na kožne izpuščaje. Za luskavico bi priporočil najbolj prve tri. Za notranjo in zunanjo rabo (spranje oziroma obkladke) pridejo še v poštev oman (ali veliki koren (bot. inula helenium), kurja čreva (ali zvezdnica, bot. stellaria media) in repinec (bot. latta officinalis). Našel sem vam približno vse, kar je uporabnega in domačega, precej čuga dobite gotovo v svojem kraju. Naberite si in posušite, vsako zdravilo rabite kake tri tedne, potem počakajte vsaj dva ali tri tedne, preden je ponovite ali pričnete z drugim. Sporočite mi proti koncu leta, kaj se vam je najbolje obneslo pri luskavici.

N. M.-Z. Lahkoživita ne podpiramo že iz stvarnih, t. j. zdravstvenih razlogov, ker zdravje je resna življenjska zadeva. Lahkomiselno živeti in zdrav ostati je trajno nemogoče, življenje samo kaznuje kršilce življenjskega reda po neizprosni življenjskem zakonu. Vsa novodobna »odkritja« znanstveniz umis in »tehnične pridobitve« so prazne igračke spričo krufe stvarnosti: kdor se igra z oigmem, se opepel! Naj vas prva opekline zmoti, da opustite nesmiselno izgračkanje.

Pravni nasveti

Pritožba proti zavrnitvi prošnje za državljanstvo. — J. M. Lj. Prosil ste za naše državljanstvo, vendar je bila prošnja zavrnjena. Vprašate, zakaj je bila prošnja zavrnjena in če je dopustna pritožba. — Taji državljani lahko prošnje za naše državljanstvo, če so dani zahtevani predpogoji: prosilec mora biti star vsaj 21 let, biti mora dobrega vedenja in dokazati, da vzdržuje sam sebe in rodbino. Če je italijanski državjan slovenske ali hrvaške narodnosti, mora prebivati vsaj tri leta v občini na našem ozemlju, sicer se zahteva 10 letno nepretrgano bivanje v naši kraljevini. Take prošnje rešuje po svobodni oceni notranji minister in proti taki rešitvi ni pritožbe. Če pa prosilec skozi 30 let nepretrgano živi v naši kraljevini, ne da bi v zadnjih 10 letih izpolnjeval obveznosti proti posedajni domovini, ima pravico, pridobiti naše državljanstvo. Take prošnje rešuje ban, v slučaju pritožbe, notranji minister in je tudi proti rešitvi ministrstva dopustna pritožba na državni svet.

Spor radi vzgoje nezakonskega otroka. A. P. G. — Po šestletnem znanju ste nameravali poročiti nezakonsko mater svojega otroka, kateri živi pri materi in za katerega plačujete materi alimente. Vendar va ona noče poročiti in živi kar tako z gospodarjem, pri katerem služi in ima tudi z njim otroka. Vprašate, kako bi dobili v svojo oskrbo svojega otroka, da ne bi dalje morali materi plačevati alimente. — Dokler mati hoče in ji je moči, da sama vzgaja svojega nezakonskega otroka primerno bodočemu življenju, ga ji oče ne sme odvzeti. Ako pa je otrokov blagor in nevarnosti vsled materine vzgoje, je oče dolžan ločiti otroka od matere in ga vzeti k sebi, ali ga spraviti kam drugam varno in dostojno. V vsakem slučaju mora oče zaglagati oskrbne stroške. O takim sporu radi vzgoje odloča varstveno sodišče po zaslišanju prizadetih strank in izvršenih poizvedbah.

Jamstvo mizarja. — T. S. St. V. Za neko stavbo ste pred petimi leti dobavili mizarška dela in po pisni pogodbi jamčili za vsa dela eno leto. Kar se je tokom leta pokazalo slabega, to ste tudi vse popravili. Sedaj po petih letih zahteva stranka od vas, da popravite pri vratih, kjer se je pokazal črv. Vprašate, če ste dolžni po črvi prizadete dele izmenjati in nositi posledice vsega popravila (pleskanja), da bo vse zopet v prvotnem stanju. — Vaše jamstvo je po preteku enega leta ponehalo. Po našem mnenju ste dolžni povrniti stranki škodo, ki se je sedaj pokazala, le tedaj, če bo mogla dokazati, da ste ji dobavili črv les. Pri morebitni pravdi bodo pač zaslišani izvedenci o tem, če je les poškodovan po črvi, ki je mogel živeti pet let skrit v lesu ali ne.

Nenaročena zavarovalna policia. — P. K. Zavarovani ste pri neki zavarovalnici in vedno plačujete premije. Pred enim letom ste opazili, da vam je zavarovalnica zaračunala tudi še premijo za policio, katere niste naročili niti prejeli. — Dvomimo, da bi zavarovalnica izdala vam novo policio, ne da bi vi podpisali ustrezajoče ponudbe. Vprašajte v uradu zavarovalnice, zakaj računajo še premije od nove policie in vam bodo morali to pojasniti. Če to pojasnilo ne bo zadovoljivo, se boste morali posve-

lovati ali na sodišču ali z odvetnikom, če kaže vložiti tožbo. Brez zanesljivih podatkov je točen nasvet nemogoč.

»Ali je mogoče doseči pravico«. — A. P. P. M. Težko je odvetniku zastopati stranko, ki misli, da pozna zakone! Vse okolnosti, ki jih navajate kot važne in ki se pri razpravi niso poštevale, so postranskega značaja in ne odločajo v stvari sami. V vaši pravdi je bilo rešiti le pravno vprašanje: ali so koristniki služnostne pravice poti po vašem svetu dolžni, da prispevajo k popravilu vrat, ki ste jih na tej poti postavili ali ne. Ker je zahtevana odškodnina za popravilo vrat bila pod 500 Din, se je v tej stvari postopalo po malotnem postopku. Zato je proti prvostopni sodbi priziv takorekno izključen. Prizivno sodišče je moralo priziv zavrniti, ker ni bila pdana taka ničnost v formalnem pogledu, ki bi opravičila razveljavljenje prve sodbe. V stvarno razmotirvanje se prizivno sodišče sploh ni smelo opustiti. Če trdite, da so priče po krivem pričale, predlagajte pri državnem tožniku, da se jih radi tega preganjajo; če bodo te priče radi krivega pričanja obsojene, boste mogli predlagati obnovo postopanja v pravdi radi odškodnine za vrata. Sicer vam svetujemo, da kar potrpite s »krivico«, ki morda le ni krivica.

Izguba državljanstva. F. K. G. Državljanstvo naše kraljevine se izgubi: z odpuštom, z odsotnostjo, z omožitvijo, s pozakonitvijo, z odpovedjo in z odvzemom. Naš državljan, ki stanuje stalno izven ozemlja kraljevine, a po dovršenem 21. letu življenja v dobi 30 let ni izpolnjeval nikakršnih obveznosti proti domovini, priselane bili naš državljan. Če se kdo vse svoje duševne in telesne moči v svojih najboljših letih žrtvoval tujini, bi bilo krivično naložiti breme vzdrževanja takih ljudi na starost domači občini. Vsled 30 letne odsotnosti izgubi tedaj državljanstvo in z njim vred njegova žena in otroci. Izguba državljanstva vsled odsotnosti se pa da preprečiti s tem, da se naš državljan v tujini pobriga po svoji domovinski občini, odnosno po zastopniku kraljevine v tujini, da mu na njegovo zahtevo preskrbita potrdila bana, da ni zaostal v izpolnjevanju obveznosti proti domovini. Če se za to ne briga, ga ima domovna občina izbrisati iz občinskega registra državljanov. V roku 15 dni, ko izve izbrisani državljan za ta izbris, se lahko proti temu pritoži in mora dokazati, da je izpolnjeval obveznosti proti domovini ter se potem zopet vpiše v register državljanov, s čemur se mu vrne državljanstvo.

Poroštvo matere preide na njene dediče. Z. M. B. Zena, ki je imela terjate na posestvu svojega moža v znesku 30.000 din, je umrla in zapustila tri otroke. Pri zapuščinski obravnavi je bila zapuščina matere prisojena otrokom. Takrat ni mož pokojne ničesar omenil, da mu je žena bila porokinja za njegovo posojilo. Mož se za plačilo dolga ni brigal, ne plačuje obresti od posojila, tako da je posojilnica opozorila skrbnika nedoletnih otrok, da plačajo obresti od posojila. Vprašate, ako so otroci res dolžni plačati dolg svojega očeta. — Pokojna žena je jamčila kot porokinja s celim svojim premoženje za dolg moža. Kot dediči materinega premoženja jamčijo njeni otroci za poroštvo dolg svojega očeta, ki mu je bila porok mati. Kar bodo otroci plačali od tega dolga, imajo pravico zahtevati nazaj od očeta. Četudi je oče šel po svetu neznan kam, vam svetujemo, da kot skrbnik otrok tožite očeta, čim plačate posojilnici in za to vsote vključite na očetovem posestvu.

Zastavljen gramofon. F. H. D. Stranka, ki ste jo imeli na stanovanju, vam je ostala dolžna na gajemjnini in vam je zato zastavila gramofon, čes, d'bo v 14 dneh plačala dolg. Ko dolga tudi po več mesecih ni plačala, ste zastavljeni gramofon podarili prijatelju, ta ga je pa dal popraviti in plačal na

popravilo 200 din. Vo enem letu se je najemnik zglašil, poravnal svoj dolg in zahteva povračilo gramofona. Vprašate, ako ima sploh pravico zahtevati nazaj gramofon. — Ko vam najemnik ni ob dogovorjenem roku plačal zaostale najemnine, ni s tem vam pripadel zastavljeni gramofon. Tudi, ako bi se vnaprej domenila, da zapade gramofon, je tak dogovor ničen, ker je protiven naravi zastavne pogodbe. Vasa dolžnost je bila, da zastavljeni gramofon dobro shranite in ga vrnete najemniku, čim plača dolg. Ker mu sedaj gramofona v takim stanju, kot je bil zastavljen, ne morete vrniti, ste dolžni najemniku poravnati škodo: plačati morate v denarju vrednost zastavljenega gramofona.

Zastaranje manufakturnega računa. I. J. L. Terjatve za dobavo stvari v trgovskem obratu zastarijo v treh letih. Prekine se pa zastaranje, če dolžnik pred potekom zastaralne dobe ali izrečno ali molče prizna svoj dolg. Ako ste dobili zadnji opomin 1. avgusta 1933 in ste tedaj trgovcu izjavili, da računa ne morete plačati, ker ste brez službe, ste s tem svoj dolg priznali in je bilo zastaranje prekinjeno. Ako ne dobite novega opomina, oziroma tožbe do 1. avgusta 1936, boste lahko na kasneje vloženo tožbo ugovarjali zastaranje te terjatve.

Odvetniški račun. P. B. C. Ako se s nasprotno stranko poravnali in ni bilo glede stroškov posebnega dogovora, je dolžna vsaka stranka trpeti svoje pravdne in zastopniške stroške. Ako je vaš zastopnik dal sodišču odmeriti svoje stroške, ste dolžni te plačati po sodni odmeri, sicer vas vaš zastopnik lahko toži na plačilo svojega honorarja. S tem tvegate le nove stroške. Ako mislite, da vas je vaš zastopnik slabo zastopal in mu zato nečete plačati stroškov, bi v taki pravdi le tedaj uspehi, ako bi se vam posrečilo dokazati, da ni odvetnik uporabil potrebe marljivosti, ki je potrebna za pravilno zastopanje. V praksi so zelo redki primeri, da se to v pravdi danes dokaže. Ako je po sodni odmeri odvetnik na vaše prošnje popustil nekaj na stroških in vam dal rok za plačilo, je pač smatirati, da vam je dal ta popust le pogojno, ako mu plačate v danem roku. Ako ste rok zamudili, morate pač plačati celo vsoto.

Hočete dober, naraven mallnovec?

Potem ga naročite pri tvrdki: »Vitamin«, d. z. o. z., Ljubljana, Masarykova cesta 46

Pravica poslado odpravnine. J. R. R. Na vašem posestvu, kjer vam je prvotno gospodinjilja mati, potem sestra in sedaj žena, ste imeli od leta 1924 dalje služkinjo, ki jo je še najela mati. Tej služkinji ni bilo prav novo vodstvo vaše žene in je zato na 14 dni odpovedala službo, kar ste vzeli na znanje. Osem dni pred potekom odpovednega roka ni takoj izvršila naročila vaše žene in ji je ta rekla, naj takoj zapusti službo. Služkinja je res drugi dan odšla. Pri obračunu ste ji odrgali zaslužke za zadnji teden, ker je predčasno odšla. Sedaj zahteva služkinja po sodišču pritrpano plačo in še odpravnino radi nad desetletnega službovanja in vprašate, ako je k temu upravičena, ker je imela služkinja tekem 10 let gospodinje, torej tri službe. — V vašem primeru je merodajna naredba iz leta 1921, ki ureja službeno razmerje hišnih in gospodinjskih poslov. Služkinja je skozi enajst let opravljala gospodinjška dela v vašem gospodinjstvu in je bila sprejeta v vašo družino. Ni odločilno, da je imela v tem času tri gospodinje, ampak to, da ste vi bil v vseh teh letih gospodar. Ker je torej službeno razmerje trajalo brez presledka čez 10 let, ima služkinja pravico od vas zahtevati odpravnino, ki znaša četrtno letne plače za prvih deset let, in za vsako polno službeno leto čez še 5% vsakokratne letne plače. Ravno tako ste ji dolžni plačati zaslužek do konca odpovedne dobe; ni namreč tehten razlog, da gospodinja takoj odpusti posla, če jo takoj ne uboga, ampak le tedaj, ako posel kljub ponovnim opominom dosledno zanemarya svoje dolžnosti. Vsi spori, ki izvirajo iz službenega razmerja, se morajo najprej obravnavati pri pristojnem občinskem posredovalnem uradu in so le, če ni dosežena poravnava, za take spore pristojna redna sodišča.

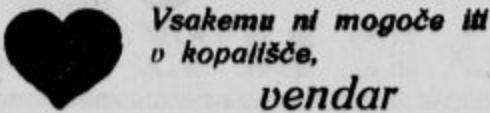
Plačevanje dolgov pri združnih posojilnicah. I. K. P. V nedeljo 7. junija t. l. smo napisali, da uredba o odložitvi izvršb za kmetске dolgove ne omenja združnih posojilnic. Zato ni mogoče smatirati, da velja tudi za dolgove pri teh posojilnicah. Za združne posojilnice v Sloveniji velja v celoti »odplačni načrt«, po katerem so morali dolžniki odplačevati prvi obrok dolga (1%) z 6% obrestmi do 30. novembra 1935. Ostanek pa bodo morali odplačevati v nadaljnjih 11. letih, vsako leto do 30. novembra. Ako pa dolžna glavnic pri združni ne presega zneska 6000 din, odplačuje dolžnik združni poleg vsakoletnih obresti letno najmanj eno četrtno dolžne glavnic, in sicer do konca novembra vsakega leta.

Služba pri orožnikih. N. K. G. Vaš 18 letni brat se ne more biti sprejet k orožnikom, ker zahteva zakon za sprejem v orožniško službo med drugim tudi, da je kandidat odslužil rok v stalnem kadru v glavnih vrstah orožja vojske ali mornarice. Za delavca pri železnici je lahko sprejet, ako je kaj mest praznih. Obrne naj se na železniško ravnateljstvo v Ljubljani.

Kmetijski nasveti

Toča potoklja hmelj. R. P. B. Minuli teden vam je toča potoklja hmelj tako, da so vsi vrhovi okleščeni. Pridelek bo najbrž večinoma uničen, bojite se pa, da ne bi tudi trsi vsled tega trpeli. Radi bi vedeli, kako naj postopate z njim, da rešite, kar se se rešiti da. — Od toče potoklen hmelj je najbolj podvržen peronospori, zato ga morate takoj zavarovati proti njej. Na ranah listov in steblojva se najraje naselijo glivice te bolezni in ji uničijo. Zato je edino sredstvo, da se reši vsaj trte, takojšnjo skropljenje z modro galico in sicer enodestoto tako, da se vsi deli temeljito oskrope. S tem bo rastlina zavarovana proti tej bolezni in bo precej krepko še nagnala tako, da bo še nekaj upanja na pridelek. Pevdarjamo na, da je treba hmelj takoj skropiti.

Zanimava vas, zakaj je Slovensko čebelarstvo društvo osnovalo v Kamniški Bistrici plemenilno postajo, in želite pojasnila, ali ima pomen pošiljati matice v praho tja. J. P. — M. p. — Gotovo veste, da je pogoj vsake dobre plemenske živali, da izvira od dobre matere, pa tudi dobrega očeta. Isto je pri čebelah. Za nadaljnji napredek družin ne pride v poštev samo vaša dobra matica, ki ste si jo vzgojili iz najboljših družine, marveč tudi dober trot. Ker je znano, da se matice plemene v poletju, je čisto negolovo, s kakšnim trotom se bo združila in se lahko primeri, da se oplemeni s trotom iz prav slabe družine, kateri ima v sebi mnogo slabih lastnosti. Te slabe lastnosti se prenesejo na bodoči zarod in se pogosto čebelar čudi, da ima matica iz prvovrstne družine potem tako slabe uspehe. Da se izključi možnost, da bi se matice prašile s troti iz slabih družin, se ustanovljajo po svetu plemenilne postaje, kjer se goje odlične družine samo zaradi troto, ki matice oplemenjujejo. Takšna postaja se je osnovala v Kamniški Bistrici za slovenske čebelarje. Postaja mora biti v takšnem

Vsakemu ni mogoče iti v kopalnišče,

vendar

more vsak žrtvovati Din 100.— (20—25 velikih steklenic) ter mesec dni piti mesto druge vode našo znamenito

RADENSKO
z rdečimi srci!

Odpoved službe nameščenca. V. V. Ako vam tovarna služba v pravilnem odpovednem roku odpove, se odpovedi ne morete uspešno upirati. Ako ni kaj ugodnejšega za nameščenca dogovorjeno, velja odpovedni rok 6 tednov s koncem koledarskega četrtletja, po petih letih službe znaša odpovedni rok tri mesece; po dovršenih 15 letih službe štiri mesece in po dovršenih 25 letih pet mesecev. Ker še niste 10 let v službi, vam v slučaju odpovedi ne pripada nobena odpravnina.

Izpodbijanje pogodb, sklenjenih v škodo upnika. F. K. Ne moremo vam dajati nasvetov o tem, kako bi prikrili kupljeno njivo, da vam upnik, ki je slučajno davkarja, ne bi mogel blizu. Takšne pogodbe, ki so sklenjene v škodo upnikov, se dajo izpodbijati, čeprav so formalno pravilno sklenjene. Ker bi imeli v slučaju izpodbijanja take pogodbe samo škodo, je bolje, da se v to ne spuščate, da vam pozneje ne bo žal.

Pogodba občinskega nameščenca z občino. J. K. O. Vam pogodba, katere vsebino poznate, ni jasna. Se manj more biti jasna nam, ko ste nam napisali samo en stavek iz nje. Nemogoče je, da bi vam iz napisane stavka razjasnili nejasnosti pogodbe. Preprišite celo pogodbo in vprašajte, kar vam je nejasno.

Mešani zakon. I. B. L. Vprašujete, ako se lahko sklene zakon med katoličanko in pravoslavcem na ta način, da ostane vsak v svoji veri in ako je mogoče, da so otroci iz tega zakona pravoslavne vere, ter ako bi žena iz tega zakona dobila po možu pokojnino. — Mešane zakone pozna tako katoliška, kakor tudi pravoslavna cerkev in v takim slučaju zakona lahko ohraniti vsak svojo vero. Vendar katoliška cerkev tako zakone prepoveduje, ako bi obstojala za katoliškega zakonca in za otroke nevarnost verskega odpadca. Mešana veroizpoved tvorilni ovraini zakonski zadržek, ki ga sprejeda katoliška cerkev samo pod pogoji, če silijo v to pravični in tehtni razlogi, če da nekatoški del dovoljno jamstvo za to, da bo odvrčal od katoliškega zakonca nevarnost verskega odpadca in ako oba soproga zagotovita katoliški krst in katoliško vzgojo svojih otrok, ako obstoji moralnična gotovost, da se bodo ta zagotovila izpolnjevala. Tako torej predpisuje katoliška cerkev. Pravoslavna cerkev tudi ne odobrava mešanih zakonov, ampak jih vendar trpi. Pravoslavna cerkev daje dovoljenje za sklenitev mešanega zakona tudi le pod pogoji, da se soproga zavežeta, da bosta dala vse otroke krstiti in vzgojiti v pravoslavni veri in da priznata za slučaj zakonskih sporov pristojnost pravoslavne cerkvenega sodišča. Po občem državljanskem pravu je mešani zakon veljaven, zato bi žena po smrti moža, državnega uslužbenca (pokojenca), dobila pokojnino, v kolikor ima do nje pravico po uradniškem zakonu.

Vknjižba na ženinovo posestvo za možev dolg. N. T. Brez ženinoga dovoljenja se ne boste mogli vknjižiti na njeno polovico posestva za dolgove njenega moža.

Sosedovo gnojišče pred stanovanjsko hišo. F. K. Sosed namerava zgraditi gnojišče tik pred vašo stanovanjsko hišo, ki je le 2 metra in pol oddaljena od meje. Vprašate, ako lahko ugovarjate. — Občina, ki je stavbno oblasstvo prve stopnje, lahko prepove zgraditev gnojišča pred stanovanjsko hišo iz zdravstvenih in higijenskih razlogov. Zato se obrnite na njo.

Odpravnina hišnih ali gospodinjskih poslov. S. F. K. Služkinja, ki ji je po 22 letih službe ista odpovedana, bo po predpisih naredbе o službenem razmerju hišnih ali gospodinjskih poslov v Sloveniji lahko zahtevala odpravnino. Ako se ravže službeno razmerje, ki je brez presledka trajalo deset let, gre poslu odpravnina v znesku četrtnine letne plače v gotovini. Odpravnina narašča z vsakim nadaljnjim polnim službenim letom za 5% vsakokratne letne plače, dokler se ne izenači z njo. Pravico do odpravnine pa posel izgubi, ako je gospodar smel službo odpovedati iz tehničnih razlogov, n. pr. ako posel zakrivi v škodo gospodarjevo ali v škodo tretje osebe tatvno, poneverbo, prevaro ali drugo kaznivno dejanje tako da gospodar pa pravici izgubi zaupanje vanj; ako se posel vda pijančevanju, očitnemu nenravnemu življenju, ako oboli za boleznijo, ki je posledica nenravnega življenja, ali ki je ostudna ozir, ako take boleznii gospodarju takoj ne naznani, ako občutno razžali gospodarja ali gospodarjevo obitelj ali kratki hišni ugled, ako zanemarya osebno snago in podobno. V vašem slučaju bo odpuščena služkinja lahko pisмено obvezo gospodarjevo, da ji bo do smrti plačeval rento, lahko sodno uveljavljala. Spor bi spadal pred redno sodišče.

Špajk — baldrijan je zarasel travnik. I. Z. H. Na travniku na ljubljanskem barju se vam je zarasla neke vrste neljuba roža, ki ji ne veste imena, zato pošiljate njen cvet v pogled. Travnik ste zadnja leta redno gnojili s superfosfatom in kalijevo soljo, nikdar pa še ne z apnom in ne s hlevskim gnojem. Vedeli bi radi, zakaj se je ta plevel na travniku tako razmnožil in kako bi ga zatrl. — Poslani nam cvet je baldrijan, zdravilna špojka ali božjastnica, ki raste najraje na bolj mokrotni ali vlažni zemlji, ob jarkih in bregovih voda. Ta ima v zemlji kratko in debelo, močno dišečo korenino. Pokočno steblo je cevasto, podolžno brazdato in nosi nasprotno lihopernato razrezane liste. Posamezne krpe so sulicaste, različno nazobčane. Cvete od junija do avgusta. Cveti so majhni, rdečkastobelji ali rdečkasti in sestavljajo vrh stebila ploščast kobil. — Korenina je zelo zdravilna in jo lekarnarji in drugi trgovci z zelišči kaj radi kupujejo in drago plačajo. Ako hoče ta plevel na svojem travniku zatreti, izkopljite septembra ali oktobra meseca njegove korenine, s čemur bodele dosegli dvojno korist: travniški plevel boste tako uničili in za njegove korenine boste dobili primeren znesek.

ODREZITE

„SLOVENEČ SVETOVALEC“

odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek.

„SLOVENEČ“, 21. junija 1936

Beli nagelj

Če stopiš kjerkoli v Evropi ali v Ameriki v kako knjigarno in zahtevaš lahko umljivo vodiča za arabski, ruski, češki jezik, premeš drobnost knjižico. To je »poliglota«, ki ga kupiš, ker je deloma pregledno pisan, deloma je pa tudi poceni: dobiš ga za frank, za peto, za marko. Zares, praviš — borbno ti služi v kaki restavraciji, brivnici, v prodajalni klobukov, a da bi se mogel po »poliglota« razgovarjati, pa bodi še tako preprosto, tega si pa ne pridobiš iz te knjižice.

Nikoli ne bom pozabil, kako se mi je to pokazalo, ko sem nekdo odhajal iz Genove. Pri nekem portugalskem analifabetu, ki je imel največjo knjigarno v Rio de Janeiru, sem si kupil italijanski poliglota in na vožnji po morju sem se po njem prav pridno učil italijanščine. Ze pri Gibraltarju sem znal na pamet ta svoj »katekizem« in ko smo pristali v Genovi, so me koj vsi razumeli. Tudi pri kosilu nisem imel nobenih težav in sem dobil jedila, ki sem si jih zaželel in po laško naročil. Kar posmeval sem se v duhu sistem inženjerju, ki je moral v Parizu ves teden jesti sam sir in race, ker sta bili besedi fromage in canard edini francoski besedi, ki ju je znal.

Toda — prežgodaj sem se veselil svoje zmage! Ze čez tri ure sem stal ko kak žebel pred majhnim Genovčanom, ki je žlobudral, bruhal iz sebe laske besede in streljal z njimi vame ko najmodernejši top svoje granate. Niti glasu, niti trohice ga nisem mogel razumeti. Ta človek bi mi bil prav tako lahko govoril po samojedski ali kirgiški; niti pičice nisem razumel. Moje dosedanje občudovanje poliglota je naglo ugasnilo spričo te toče samih izstrelkov.

Cudovito mi je bilo. Taval sem tja in sem in sem prišel v neko stransko ulico zadaj za trgovino Aqua verde. Medtem ko sem skušal razpoznati ceste, me je bil napadel ta Italijan.

Slednjič se mi je toliko posvetilo, da sem videl, da hoče mož nekaj zvedeti od mene. Kazal je na gumbnico ovrtnika mojega jopiča in skušal izzvati mojo pozornost na svoj jopič. Zares, čudno: oba sva imela bel nagelj v gumbnici. Pred uro sem ga bil kupil od neke majhne fiorelle pri katedrali sv. Lovrenca. Mogoče bi bil Genovčan rad zvedel, kje sem ga dobil, ker v tem letnem času še ni bilo nageljev?

Skušal sem mu to dopovedati po angleško: zamani! Po francosko: ni zalegl! Po špansko? Tedaj mi je nekaj zasiljalo na obrazu. A zdajci so pri spomeniku, Kristofu Kolumbu zapetelata konjska kopita in človek z belim nageljem je kar sredi stavka prekinil ploho svojega žlobudranja in je že — izginil —, kakor se je bil tudi iznenada pojavil.

Spet sem začel kolovratiti po mestu, ko sem zaslišal za seboj nagle, tihe korake. Urno sem se obrnil in se zazrl v oči neke mlade dame v dolgem, rumenem plašču, ki je strmela vame.

Odlučno je stopila predme, vzela majhen zavojček iz žepa in mi ga stisnila v roko.

»Signor,« je v hipu zašepetala, »per lei, signor.« In že je izginila.

Italijanščina mlade ženske se je bolj prilagala mojemu poliglota ko italijanščina onega moškega. Te besede sem prav dobro razumel — pomenile so: za vas, gospod! — Pa sem stal na neznanu česti v tujem mestu, držeč v rokah neznan zavojček. Glede na zavojček moram povedati, da je imel obliko škatlice za vžigalnice — čeprav je bil težji ko taka škatlica — in je bil zavit v zelen papir in prevezan z vrvice.

Vsa ta reč je bila malce sitna, vendar me ni niti malo zmedla. Le v duhu sem se zatekel k najmodernejšemu in najpoštenjšemu človeku, kar sem jih poznal: k Efremu Liljejeviču in sem se vprašal: kaj bi on napravil v tem primeru? Dognal sem, da bi bil Eferm svojo majhno, a leporaslo postavlo spravil k prvemu stražniku in bi mu vse to povedal. Toda — nisem bil prepričan, ali bi moj poliglota zadovoljal za razlago takega zamotanega položaja in pa — ker nič ne dam na stražnik, bodi te ali one države, še najmanj pa upoštevam laške. To mi je kar prirojeno — in ne morem si pomagati.

Zatorej sem zeleni zavojček vtaknil v žep in odšel po cesti proti spomeniku Kristofa Kolumba. A vprav ko sem zavil krog vogala, sem zagledal policijski voz, ki je besno drevil čez trg in iz načina, kako je častnik dajal navodila, sem spoznal še bolj ko prej, da oko postave nima nobene zveze z mojim zelenim zavojčkom.

Pa se je primerilo, da sem čez dve minuti nato dobil svojega prijatelja iz domovine. Precej časa sva klepetala; pred deseto uro zvečer nisem prišel v svoj albergo — in šele tedaj sem spoznal, da sem bil lačen ko volk. Z veseljo zavestjo, da vem, kako se pravi po italijansko teletji zrezek in ocvrta cvetača, sem stopil v jedilnico, si izbral mizo, potegnul stol in se usedel...

Oh! Kaj pa je bilo to? Zavojček, zeleni zavojček! Nanj sem se usedel...

Šele zdaj sem se spomnil te dogodivščine. Sklenil sem, da razvozlam uganko in sem pretrgal ovoj — saj je bila rekla gospodična: »Za vas, gospod!« in sem potegnul sivo škatlico iz lepenke. Ko sem potegnul predalček iz škatlice, je padel na beli prt mize nekakšen ključ.

Ključ je bil precej težak, imel je na obeh kon-

cih brado zvite konstrukcije in je bil tako nov, da se je kar svetil. Koj sem si dejal:

»Naj me vrag vzame, če ni to ključ kake blagajne!«

Brzkone je bilo tako, da sem bil videti ves zmešan in odsoten, ko je hotelir koj nato stal poleg mene in me vprašal, kaj blagorodni gospod želi.

»Saj res — prinesite mi teletji zrezek z ocvrto cvetačo!«

Bil je sam gospod hotelir, ki je prevzel moje naročilo, a natakraj je stal za njim. Oba pa sta bolščala na blagajniški ključ pred menoj.

Vzel sem ključ in ga vtaknil v žep.

»Oprostite,« je rekel hotelir, ki se je bil spomnil, da ne sme srepeti v gosta, »oprostite, a ocvrte cvetače nimamo. Če bi si mogoče želeli makaronov s paradizniki ali oljem, vam lahko postrežemo!«

»Ne,« sem odvrnil v svojem poliglotskem jeziku, »nikakor, gospod. Tisočkrat se vam zahvalim, a moj žledec mi ne dovoli, da bi ga gostil s takimi mastnimi prizrižki.«

Odkazali so mi sobo z okni na pristanišče in komaj se je začelo daniti, me je zbudilo cviljenje vreten na parkniku in klci »ohoj!«

Koj nato je potrkalo.

Trkanje ni bilo navadno — tudi ne trkanje ženske roke; bilo je nekakšno trkanje v sredi med trkanjem pismošose in birača. Imel sem čisto vest in sem zavpil:

»Naprej!«

Na pragu sta se v somraku pojavila dva policista, kratkih nog, v ponošeni uniformi — in ta vrazji poliglota! — razumel sem pomen njihovih besedi:

»Oblecite se! V imenu postav! Na komisarijati!«

Na omarici pri postelji je ležal ključ, oni blagajniški ključ in eden obeh policistov je planil in

ga pograbil kakor stradan pes hlastne po kosti. A jaz sem zehaje vrtikal noge v hlačnice. Čez pet minut sem bil oblečen — tako sem mislil —, a tedaj je pripomnilo drugo oko postave prav pogrogljivo:

»Signor še ni oblečen.«

»Kako da ne!« sem odvrnil. »Kaj mi še manjka?«

»No, manšeti,« je odvrnil vrazji človek — in me vklestil!

A bil sem bolj prečut ko jezen.

Če človek potuje, rad doživi kaj zabavnega, česar ni v Baedekerju. Tudi jaz si nisem mogel misliti drugega, ko da bo ta zadeva takoj pojasnjena. V duhu sem že videl skesanega komisarja pred seboj, ki me vabi k sebi na zajtrk in mi postreže s teletjim zrezkom in ocvrto cvetačo. Sicer se mi je pa že vnaprej dobro zdelo, kako bom opoldne vse to pripovedoval prijatelju — ko bova skupaj pri kosilu.

Vendar — ta zgodba se je grdo spakerala.

Obtožili so me in obsodili, še preden sem stopil v svinčene temnice. Tatvina se je bila izvršila — že v drugo. Z nekim, že prej ukrađenim ključem so se tatovi polastili neke manjše blagajne.

Slabo je bilo to, da ni bilo v poliglota nobenega »Obiska pri preiskovalnem sodniku« (kaj mi je koristil »Obisk v trgovini s klobuki«, ki sem ga znal na pamet!). Nobenega zloga nisem znal povedati v svojo obrambo in tako bi mogel tčitati kar tri dni v ječi! Brez dvoma je slabo vplivalo, ko sem jecljal vpriči Poncija Pilata.

Medtem sem napisal listek svojemu prijatelju. Prišel je in tako povedal, da je bila oblast močno prestrašena. Zares, to ni bilo ko v poliglota: »Zelim par svetlorumenih rokavic!« Slednjič so me izpustili.

Uganka je bila pa ta, ki jo je brez dvoma že vsak razvozlal, da je bel nagelj v moji gumbnici premetil ono rumeno gospodično. (Andres Eje.)

Tovariša

Na univerzi so se začele počitnice. Napravila sva poslednji izlet. Najini kolesti sta se lesketali po podeželskih cestah. »Zakaj pa ne bi šla skupaj na počitnice?« mi je omenil.

»Saj sem vesela, da te ne bo treba nekaj tednov videti; sicer pa imam tudi svojo mater.«

»Ali misliš, da sem jaz z lune in nimam staršev?«

»Vem; na luni so, v pravilnici deželi, kjer ni nobenih skrbi. Zato si tudi tak čuden človek.«

»Zakaj — čuden?« je sisknil vame. Začela sva se pričikati. Dobro! Saj ni bilo potrebno, da bi zvedel, kako je bilo meni pri srcu. Jelke so se blestele v soncu, vse samo sonce in zrak, »oliko zraku!«

Bil je orjaške postave, lepe, majhne glave. K plavim lasem so mu dobro pristojale pravšnje, modre oči. Minilo je popoldne, kakor so zmeraj potekale najine nedelje. Imela sva brašno s seboj, ki sva si ga razdelila. Ko navadno, sva na dolgo in široko razpravljala o Bogu in o ljudeh, o politiki in svojih osebnih naziranjih. Sličila sva razbeljenemu kotle. Omenil je tudi razmerje med možem in ženo.

»To je pa zadeva, ki je zmeraj manj važna,« sem naglo pripomnila. Prikimal mi je in me hitro pogledal. Če me tako pogleda, pravim, da ima nalčnico; kar uganke so v obrazu. Povzela sva se v hribe. Težavno je bilo, da bi njega pripravila do urne hoje. Len je ko njegovi dolgi udje. Strašno — takle moški, ki sopiha in se potil! Ko sem se že dovolj norovala iz njega, mi je bil za korak bliže. V zaplestje je udarjala kri, ko me je zgrabil za roke.

»Ti ne boš...«

»Kaj pa?« sem nedolžno odvrnila.

Koj me je izpustil in trmasto umolknil. Šele čez čas sva se spet pobotala.

Dan se je začel nagibati! Vsa sva bila prešinjena z dišavami pomladi. Silila sem, da se vrneva domov, češ, da imam še račune s svojo gospodinjjo. A on me je vabil dalje v gozd, ki ni bil vprav velik. Luči so žarele. Zdaj pa zdaj sva srečavala parčke. Nato je vžrla luna. Še to! Nič mi ni prišlo, da sem se mu pokoravala in tiho stopala kraj njega. To sem mu tudi povedala. Cim bolj temno in samotno je bilo, tem bolj mi je tekel jezikec.

»Ali ne znaš molčati?«

»O, prosim!« sem odvrnila.

»Namreč, tako zoprno mi je, če žena venomer klepeče.«

»Jaz nisem žena.«

Seveda — gospodična medicinka si, a vprašanje je še, če napraviš rigoroz!»

»Prej ko ti!«

Pod nogami nama je pokalo brstje. Slišala sem tiktakanje njegove ure. Slišala utripe njegovega srca. Ah, da bi bila že doma! — sem iz dna duše želela. Tako čudno, čudno mi je postajalo pri srcu, neka sila me je obvladala, ki se ji kar nisem mogla več zoperstavljati. Kar prišlo mi je, ko še nikoli, da bi bila vsa sanjava. Prvič bi se ga bila rada oklenila krog močnega vratu. Tedaj so se bližali koraki. Saj niso bili koraki, bilo je, ko da nekdo podrsava tik za nama. Skoraj tako je bilo, ko da bi šla moja mati za menoj. Malo pošepava in jutri osorej bom že pri njej! Še nekaj ur in vse tisto čudovito je splahnelo ko pena. Slednjič sva dospela do gostilne,

Dva človeka na travniku

Gospod Dornik si je po mesece dolgo nalagal preveč bremen na pleča; saj že ni več delal, ampak je garal; se ni le boril, marveč je hlastal. Zdaj je ležal v travi, neke na nekem počitniškem travniku; med bilkami je brnelo in brenčalo in na nebesu je plamtelo sonce.

»Enkrat na leto človek že zasluži kaj takega,« je govoril počitniški človek sam pri sebi, »enkrat na leto, da imaš dneve, ko moreš biti brez ovrtnika in čevljev, brez tinte in koledarja!«

Ko je tako ležal in z notranjim glasom spremljal vse pesmi, ki so jih peli skrjančki in mrmrali potoki in jih je pošumevalo listje dreves, si je spet počasi nabiral, kar je bil izgubil v mesecih garanja. Suknjič mu je lenaril nedaleč od njega, ko da so slekli vse breme iz njega in ga vrgli proč. Dornik je spoznal: Kmalu se bo spet mogel veseliti življenja. Bog ohrani brenčeče travnike!

A zgodilo se je, da je gospod Dornik zaspal in se je zgodilo, da ga je neko drezanje zbudilo: »Pazite, gospod, tu je vse živo, te mravlje so strupene!«

Dornik je planil kvišku in pred njim je stal mlad možič. Če bi se ne bil tako izbrano izražal, bi bil človek mislil, da je kak potepuh, tako mu je bil obraz ves ščetineast in neobrit. Tudi suknjič je bil ves ponošen, razcapan. Toda, zares, kar mrgolelo je v travi. Dornikovo vzglavje je bilo mravljišče!

»Zahvalim se, gospod popotnik,« je dejal Dornik in se je razveselil, ker se je tako naglo domislil tega naslova. Zato je še dalje tako govoril: »Ali se kaj razumete na prirodo, gospod popotnik? To je lepa zmožnost!«

In človeka iste starosti sta kmalu zašla v pogovor, čigar vsebina je blagodejno vplivala na dušo meščana Dornika. Zakaj, postopač, bolje: gospod popotnik je poznal klic soje in drugih pičev in kar je bilo tu nanižanih cvetic, je vse natančno poznal po imenu — vse — od žajblja do kislice — od Marrijinega šolčka do Marrijinih laščkov.

»Cudovito, gospod popotnik! Kako je škoda, da se nisva sešla ponoči! Saj poznate tudi zvezde?«

»Skoraj ves poznam — in če bi ne bilo teh stvari na svetu, verjemite mi, pa bi bil že zdavnaj... Pa zbogom!«

Gospod Dornik je gledal za tem človekom, ki si je skrivaj obraz in je naglo stopal po stezi in bosih nog utonil v gozdu, ki mu je bil tako domač, da se je zdelo, ko da gre k materi.

Se zmeraj je vse gomazelo po travniku, hlastno in strupeno. Dornik se je odpravil v dolino, v gostilno, zakaj žledec se je strinjil s soncem, da je bilo polodne in se je iz vaških dimnikov modričasto kadilo.

In ko je gospod Dornik začutil suknjič na roki, se mu je mahoma ustavilo srce in telo mu je v strahu vztrepetalo: Kje je denarnica?

Dornik je naglo otipaval in obračal suknjič, štirikrat je obrnil podlogo, s prsti je brodil po blagu, iskal je po travniku — nič, prazno, nikjer ni bilo denarnice! O, kislica pa žajbelj pa Marrijini laščki!

Zdaj pa kar naglo v gozd, kar pot pod noge in bister pogled: Zdaj še ni ušel čez hribe in doline! Brez dvoma še skače po goščavju!

Dorniku se je grlo kar posušilo od groze in roka mu je iskala palic in kamenja...

Je že bil tu, gospod popotnik! Se trije skoli; pod nogami so pokale veje, nato je zgrabila Dornikova roka popotnika za vrat: »Denarnico sem!«

Popotniku je obraz prebledel ko mavec. Segel je v jopič in je med hudimi kletvicami izročil denico.

Ker gospod Dornik ni hotel še več lepih občutkov izgubiti, kakor jih je že radi tatu, je molčal in zrl za popotnikom, ki je urno in naglo izginjal v gozdu in se globoko zaril vanj. Večkrat se je prijel za vrat, kjer je še zdaj občutil kar nič nežni prijem.

Ko je v vaškem zvonicu zazvonilo polodne, je prispel Dornik v svojo gostilniško sobo. Tu se je ves upehan sesedel na stol, sopihal je, si nato umil roke in ker so njegovi, še zmeraj tresoči se prsti v neki slutnji dvignili blazino, je ondi zapazil... svojo denarnico!

Pekoča rdečica sramu mu je zalila obraz in na koži je šele zdaj občutil strupene pike tisočev mravelj. Kaj je bil zagrešil! Urno je prijel za ključko, odvihral ven in na cesto. V gozd, v gozd je hotel, da zadosti, da se oprosti, a od trga sem je že prihajal orožnik in poleg njega je stopal neobriti popotnik.

Tedaj je prebledel gospod Dornik ko mavec, ko je ves razburjen in jecljaje izročal plen in je popotnika prosil odpuščanja radi hude pomote.

Popotnik ga je poslušal, nato se je radostno zasmejal: »Je že dobro! In je tudi razumljivo. Le poglejte me, na počitnicah sem tu. Enkrat na leto si pa že sme človek privoščiti, da je brez ovrtnika in čevljev, brez tinte in koledarja!«

Gospodu Dorniku se je posvetilo: »Torej tudi vi tako, gospod popotnik?«

»Seveda. Človek pozna vse živali in tudi imena cvetic, le vi in jaz in mi vsi — tako malo poznamo drug drugega — in to nam je že tolikokrat škodovalo!«

(H. St.)

Kulturni listek

Hristo Botev

(Ob šestdesetletnici žalostne smrti bolgarskega pesnika.)

Znani bolgarski revolucionar in književnik Hristo Botev se je rodil 25. decembra l. 1848 v mestecu Kalofertju v Južni Bolgariji. Njegov oče je bil podeželski učitelj in se poskušal tudi s peresom. Prvo izobrazbo je pesniku dal oče, ko je bil pa sin 15 let star, ga je poslal na klasično gimnazijo v rusko Odešo. Mladi Botev je bil sila temperamentna narava in mu ruska šolska disciplina ni kar nič pršala. Opominjal ga je, imel je opravka s policijo, nazadnje pa so ga izključili iz šole. Potem je živel v besarabski vasi, bil vaški učitelj, toda naprej se je družil z revolucionarji. Ze na gimnaziji je začel prebirati dela znanih ruskih revolucionarjev Cerniševskega, Pisareva, Dobroljubova in drugih. Istočasno ko z rusiki nihilisti in socialdemokrati je bil v zvezah tudi s poborniki poljskega revolucionarnega gibanja (znana vataja leta 1863). Šele l. 1867 se je zopet vrnil iz besarabske vasi Zadonajka v rodno mestoce Kalofert; spetoma je natelet v Slivenu na Čajkovskega kosaški polk, ki ga je »strašno oduševil. V Kalofertju je nekaj časa zamenjeval v šoli bolnega očeta, ki je bil ruski dijak in zelo nejevoljen zaradi predrznega revolucionarnega nastopanja svojega sina. Pa ni nič pomagalo. Mladi Botev je ljudem v mirnem mestecu kar naprej pridigal o revolucionarnih idejah, na praznik sv. Cirila in Metoda l. 1867 (šolski praznik) pa

je po končanem zborovanju, na katerem so bili učitelji, duhovniki in dosti naroda, stopil na govorniški oder in strašno ostro napadel vse po vrsti: učitelje, Turke, vaške oderuhe in celo samega sultana. Seveda po tem neprijetnem dogodku ni mogel več ostati v rodnem mestecu, ampak mu je oče dal polno navsetov in zadnji denar, ki ga je imel, in ga nagovoril, naj se poda v Odešo. Hristo pa je krenil proti Donavi in nekako prišel v Romunijo, ki je bila tiste čase znana kot zatocišče revolucionarjev.

Oče je zvedel za sinov beg v Romunijo. Pisaril mu je, naj odide v Rusijo, toda zastoj. Sin je odšel v Brailo, sodeloval kot igralec v bolgarski gledališki družini, bil potem nekaj časa črkostavec v eni tamonjih tiskarni, prišel v stik z revolucionarji Sergijem Nečajevim, Meledinom in Florescom, napisal revolucionarno Dumo na bolgarske emigrante, odšel v središče bolgarskega revolucionarnega gibanja, v Bukarešt in postal politično sila delaven. Obenem je pisal tudi prve pesmi. Potem je nekaj časa zopet učiteljeval med Bolgari v Romuniji, ker mu je oče ta čas umrl in je sin ostal brez sredstev. Nazadnje pa je odšel zopet v Bukarešt in se skrival v tiskarni Karavelova. Deloval je v Osrednjem revolucionarnem komitetu, pisal in pesnil, izdajal satirični list Budilnik, pa tudi zanimivo Računico. V omenjeni računici so bile na primer tudi take naloge: »Sultan ima 800 žena in vsako leto si jih vzame še po 75. Koliko žena se je zbralo v haremu Njegovega Veličanstva v desetih letih?« — Ali pa: »Turki so podjarmili Bolgarijo l. 1836. Koliko let je že rob v sencu turškega sultana? Doklej naj še bo?« Razumljivo, da je bukareški založnik debelo gledal, ko je odprl in prebral tako Računico. Z Ljubenom Karavelovim sta delala skupaj. Borba za novo stanje je bila ostra in nevarna. Treba se je bilo biti s Turki, pa tudi

z izdajniki v lastnih vrstah. Ko je Karavelov nehala delovati za Komitet, ga je zamenjal Botev. Mesto »Nezavisnosti« je začel izdajati list »Zname«. Potem sledi razdor med Botevom in Karavelovom. Z Botevom je bila mladina. Tako je nastal razdor tudi v sami organizaciji.

L. 1875 je nastopilo in bilo zelo važno za Bolgarijo. Revolucionarni pokret je naglo zorel. Na pomlad je Botev zbral svoje najhrajše ljudi, se z njimi ukrcal na avstrijsko ladjo »Radecki«, se prepeljal na bolgarska tla, oborožil ljudi z orožjem, ki ga je pripeljal s seboj na ladji, začel tako imenovano »aprilsko vstajo«, toda bil »boj brez upa zmage«. Turki so ga potolkli 2. junija l. 1876 so njega in njegove v bližini Vrace turški vojaki posekali in njihove glave za zgled nataknil na kole. Tak je bil konec tega mladega revolucionarja in pesnika, ki ga bolgarski narod še danes spoštuje in se klanja njegovemu spominu.

Zivljenju podobno je tudi njegovo književno delo. Napisal je sorazmerno malo. V književnosti spadajo le njegove pesmi, ki jih je dvajset. Najbolj znane so: Hajduki, V krčmi, Molite mater, Hadži Dimitr, Rodoljub, Moji prvi ljubici. Polne so navdušenja, idealizma, borbe. Vedno in povsod se je zavzemal za preprosti narod, ki trpi največ, ki ga vsi zaničujejo, odirajo, izkoriščajo. Narodna pesem mu je bila draga in njen vpliv se pozna tudi v nekaterih njegovih pesmi. Obupaval ni nikoli. Bil je krepak in pripravljen na boj do zadnjega. V bolgarski književnosti Botev prav za prav skoraj ni mogel iskati vzornikov, pesniških namreč. Saj je bolgarska pisana beseda komaj dobro zaživela in je tistih par pisateljev in pesnikov, ki so nastopili pred njim, šele začelo orati književno ledino. V domovinski pesmi je Botev na visku in je po nji še danes cenjen. Saj ga bolgarska mladina še dandanes z navdušenjem prebira. Tehnično

je njegova pesem za tisti čas in položaj v bolgarski književnosti čisto dobra. Samo en vzgled:

Toz, koito padne v boj za sloboda,
toz ne umira; nego žalejat
zemlja i nebo, zver i priroda,
i pevci pesni za nego pejat...

Denem mu senka pazi orlica,
i vlik mu krotko ranata bliže;
nad nego sokol, junaška ptica,
i tja se za brat, za junak grizi!

Nastane večer — mesec izgree,
zvezdi obsipjat svoda nebesen,
gora zašumi, vetr povee, —
Balkanjt pee hajduška pesen!

(Odlomek iz pesmi »Hadži Dimitr«.)

Ob koncu naj pripomnim, da je Hristo Botev bil v zelo dobrih zvezah tudi s erbakimi revolucionarji in z mladino, ki se je zbirala v vrstah Svetozarja Markoviča in Pereodoroviča. S svojim življenjem in delom je v pravi luči pokazal, kako je treba delati za svoj narod, delati v času, v kakršnem je delal on, in nazadnje častno umreti. Zato ni čudno, če je pred nekaj dnevi proslava šestdesetletnice njegove junaške smrti v Bolgariji bila tako toplja in iskrena.

Naročajte in čitajte naše katoliške liste: »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«! - V vsako katoliško hišo katoliški časopis!

Strežba bolnikov

Kurenčkova Neška ma tud beseda

Obkladki

Obkladke pokladamo na telo in pod telo. Obkladke za na telo. Zložil prt, najbolje je iz prana platnena rjuha, tako, da bo pokrila prsi in spodnji život; zmoli ga v mrzli vodi, dobro ožmi in položi na bolnika. Preko mokrega prta pa moramo bolnika zaviti še v volneno ali flanelasto odejo, da ne more mrzel zrak do mokrega obkladka, sicer se bolnik lahko prehladi. Če nimamo odeje, je dober tudi debel prt, da je le suh. Dobro je, da tudi pleča in vrat bolnika zagrnemo z volneno ruto, da se ne prehladi. Obkladke pustimo na telesu eno uro, potem ga vzamemo proč. Bolnika pa dobro in suho odenemo.

Kadar polagamo obkladke pod telo, ravnamo tako-le:

V postelji razprostremo flanelasto odejo. Nanjo položimo moker, dobro ožet prt tako zložen, da sega bolniku čez ves hrbet. Na ta prt leže bolnik, naka ga zagrnemo z obeh strani z odejo, ki je pod njim, da ne more zrak do mokrega prta. Nato ga skrbno odenemo. Flanelasto odejo spnemo z varnostnimi zaponkami.

Obkladki na trebuh. Primerno velik prt zložimo in zmoličimo v mrzli vodi ter ožmemo. Potem ga denemo bolniku na trebuh pod želodec. Cezenj položimo še volneno ruto, naka bolnika skrbno ovijemo s flanelasto odejo in odenemo. Tak obkladek pustimo na bolniku uro ali dve uri. Ako se medtem segreje, ga menjamo.

Imamo mrzle in tople obkladke. Kdaj uporabljamo mrzle in kdaj tople, odredi zdravnik. Ako se mrzel obkladek prej segreje, preden mine ura, ga zopet zmoličimo v vodi. Sploh ga večkrat menjamo. Da je učinkovitejši, ga lahko položimo na led, da se močno ohladi.

Topel obkladek napravimo kakor mrzlega, samo, da imamo zanj toplo vodo, namesto mrzle. Cezenj položimo volneno ruto, da ostane delj tople.

Kašasti obkladki. Za take obkladke uporabljamo kuhano vročo kašo iz lanene ali ovsene moke, ki jo zavijemo v ruto in položimo na bolno mesto. Kašo kuhamo vsak dan svežo, ne za več dni skupaj. Namesto moke uporabljamo tudi kamelice.

Pri kašastih obkladkih učinkuje vlažna toplota, zato jih polagamo tako vroče, kakor jih bolnik more prenesti brez bolečin. Dobro je, da se prej z nartjo roke prepričamo, ali ni obkladek prevroč, ker bi se sicer bolnik lahko opekel. Preden se obkladek ohladi, ga obnovimo z vročim. Zato naj bo vroča kaša vedno pripravljena.

Ovitki

Ovitki so zato, da potegnemo iz bolnika vročino; zato se na telesu ne smejo preveč segreti. Na bolniku jih pustimo po eno ali poldruugo uro, naka ovitek odvezamo ali na novo zmoličimo v mrzli vodi. Če je vročina huda, bo treba več ovitkov, ako pa ni, bo eden zadostoval.

Ovitke napravimo takole: Izprano rjuho ali prt, najbolje platnen, zložimo štirikrat po dolgem. Polovico zmoličimo v mrzli vodi in dobro ožmemo, druga polovica pa ostane suha. Nato ovijemo bolnika tako, da začnemo z mokro polovico, in sicer od pazduhe do kolena. V ovitku ostane bolnik približno poldruugo uro. Čez moker ovitek seveda ovijemo še flanelasto odejo, ki smo jo razprosteli pod bolnikom, da ne more zrak do mokrega ovitka. Odejo dobro spnemo z varnostnimi zaponkami. Nato bolnika odenemo. Ako nimamo rjuhe, ali prta, si pomagamo z mehko vrečo, ki smo ji dobro razparali. Pleča in vrat mu moramo tudi dobro odeti.

Ovitke za krog vratu. Tega naredimo tako, da bolniku zmoličimo samo vrat in mu ga s suho ruto ovijemo toliko, da ne more zrak do mokrote. Ali pa takole: Ruto zmoličimo v vodi, jo ožmemo in denemo okoli vratu; čez to ovijemo ruto. Ovitke pustimo na vratu eno ali poldruugo uro.

Prsni ovitek lahko napravimo iz trikotnega kosa debelega platna, ki mu konec pride na hrbet, dva druga pa se križata na prsih. Čez to denemo kakor vedno, volneno ali flanelasto ruto. Tudi ta ovitek pustimo na telesu eno ali poldruugo uro.

Ovitke za noge. Z ruto, ki smo jo zmoličili v vodi in oželi, zavijemo nogo. Ako hočemo, da je ovitek izdatnejši, zavijemo nogo do kolena, ne samo stopala. Kar je mokrega, moramo z volneno

ruto zaviti in bolnika nato odeti. Ako nimamo rute, bolnik lahko obuje mokro nogavico. Preko mokre obuje suho.

Kopel

Kopel uporabljamo mrzlo ali toplo. Imamo različne kopeli:

1. Mrzla kopel v banji naj ne bo krajša od pol minute, a ne daljša ko tri minute, pa bo prav. Krajša ko je, boljše je; noter in ven. Predolga mrzla kopel utruja človeka, ne da bi ga okrepcala. Mrzla kopel oživlja in krepcja. Kdaj je bolniku treba mrzle kopeli, odredi zdravnik; navadno pri vročinskih boleznih. Preden gre bolnik v mrzlo kopel, mu mora biti toplo; ne sme ga zebsti.

2. Topla kopel v banji. Ta je za zdrave in bolne. Človek leže v vodo tako, da ostane samo glava zunaj. V vodi ostane 10 do 15 minut. Nato se oplakne po vsem telesu z mrzlo vodo ali prho, in sicer čim hitreje.

3. Polkopel. Ta kopel je trojna: pri prvi stopi človek malo čez kolena v vodo; pri drugi poklekne vanjo tako, da so tudi stegna v njej; pri tretji pa sedi vanj. Vode naj bo toliko, da sega do želodca je sedečna kopel.

Sedečna kopel. Za to kopel jemljemo vročo ali mrzlo vodo, kakor odredi zdravnik. Zanj imamo posebno posodo, pločevinasto ali leseno; če si te ne moremo nabaviti, je dober tudi škaf, če le moreš sedeti vanj. Vde naj bo toliko, da sega do želodca in pokrjuje vsaj polovico stegen. Pri tej kopeli ni treba, da je tudi telo golo.

Vročna sedečna kopel. Za tako kopel ne jemljemo samo kropa, ampak lahko prevremo v njem razna zelišča: preslico, senen zdrob, ovsenico itd. Vročna naj bo, kolikor človek zdrži. V njej sedimo 10 minut, to je, dokler je topla. Sicer pa da zdravnik podrobna navodila. Gornji život, ki ni v vodi, naj bo pokrit s toplo odejo.

Mrzla sedeča kopel. Tako kopel sme trajati samo pol do 3 minute, ne dalj. Še jemlje se 2 do trikrat na teden. Preden bolnik vzame mrzlo kopel, mu mora biti toplo, zlasti pa v noge. Gornji život naj si med kopeljo odene. Ako je bolnik slab in mu manjka toplote, naj ne uporablja mrzle kopeli.

ŠPORT

Zanimivosti iz mednarodne katoliške, telovadne in športne zveze

Kdor ne zasleduje gibanja mednarodne katoliške, telovadne in športne zveze in kdor ne pozna delovanja njenih članic, ta ne more vedeti, na kaki stopnji stoji danes telesna kultura pri katoliških društvih. Neverjetno se je ukoreninil šport in telovadba pri katol. mladinskih društvih, ki korakajo pararelno s sodobnostjo.

V mednarodni katoliški uniji je danes večletnih veliko število katol. športnih in telovadnih organizacij iz raznih držav. Najbolj agilni in najmočnejši so Francozi, dalje češki Orli, Avstrijci, Švicarji, Nizozemci, Madžari, Belgijci. Nemška katol. tel. in športna organizacija pod imenom »Deutsche Jugendkraft« je bila najmočnejša, dokler je smela delovati. Ker je ni več, je mednarodna kat. športna unija močno okrnjena, istokov, ker ne eksistira več kat. športni in tel. zvezi v Jugoslaviji in Italiji.

Oficijelno prireja ta unija svoje tekme (telovadne in športne) na vsakih pet let. Tako je namreč sklenil zadnji njen občni zbor. Poleg teh oficijelnih mednarodnih tekem se bodo pa smele vršiti še neoficijelne o priliki večjih zvezinskih zletov.

Jest prou nč rada na utikam sojga nusa u tela večne atere. Afesu tku ena nagružna reč, de se men začne useli, keder kej tagca berem, kar želodec ubračat. Fej taiel. Pa kulj je teh afer zdejle zadne čase. Jest na vem a je letas tak let al kal? Sej se je guvuril, de bo letas kebru let, kakor je punavad usake šter leta. Ampak jest nč na videm, de b blu letas kej več kebru. koker jih je druge leta. Namest kebru sa pršle mende afer za pukora nad nas. Sevede, atere sa pa še bi škudlive, ket sa kebrli. Sej pravem: Buh nas vari vojske, kuge, lakte pa afer.

Sej mende še niste puzabil na tista afera dol nek pr Karlouce? Tu sa tku letel meljončki ukul, koker kumari ukul kašne luže. Jest sem že mislela, de bo sou ceu svet cugrunt. Kene, dohtari, ke sa mel ta reč u rukah, sa zasležił pr tem špas kar pu stutauženje. Eden se clu več ket meljon. Pa kua je blu pol iz tega, En smorn. Jest sem mislela, zdejla se bo pa začela sezona za cimpermane, ke boja mogli gauge delat. Tud Adamič, ke dol na šempeterskem forštat štrihle dela, se je troštu, de se boja tud zajn začel bulš časi. Pa sa se cimpermani in Adamič pud nusem ubrisal. Dohtari sa bli še clu puhvalen, ke sa tku suliden rajtal. Tist, ke sa gullaf, boja pa mende koker se govori, za uličen narodn gospudarstvu.

Jest usakmu prvošem, če s mal naprej pumaga. Foušarija m še nkol ni bla useč. Ampak kar tkula teb nč men nč pridet du meljončku, pa tud na prou. Kene, jest se že ceu soj žeuļejna ubijam in garam, de use ud mene teče, pa še u mojem žeuļejn nistem dubila jurja u roke. Tu je pa mejčken jezek stegvou, pa mal čečkou, pa je kar meljonček zaslužu. A ni čuden na svet? Al pa puglejma te reveže, ke Iblanca

reguliraja. Ceu dan zezda pu tistmu drek, zvečer je pa vs srečen, če dubi dva kuvača u roka.

Same atere sa m zadnč pu glau rujile, ke sem zjutri za fruštke trske u drvarnc nabirala, de bom bl hiter kufe skuhala, pa m prnese »Slovenc«. Kumi ga dober u roka uzamem, pa zagledam »Zopet afera«. Svet križ boži! A res na bo nkol konc afer? Usake reči more bi enkat konc, asin pol more bi tud afer. Pa še puve, de gre za gnar. Lepu vas prosem, za druge afer se mi še na zmenma, sej mama že teh zadost. Sevede, gespod, sa še ta nar lubš take afer, ke se gre za gnar. Ke drgačne afer b jih sam ub dober ime sprauel. Gnarne aferre morma pa tku mi puglihat. Zatu se gnarne afer prou nč na šeneraja. Tist gnar, ke se pr tak afer zasluž, ustane tku pr hiš. Za kua b se pol ide grimal? Taka je holt dondons gospudarska pulitka

Kakte, še neki vam morm puvedat. Scer jest na vem, a je tud tu afera, al se temu koker drgač prau. Zadnč pu kusil, ke sem glih pusoda pumivala, pride h men ena ženica. Usa scefedrana ubleka je mela na seb. Ta ženica me pros, če b ji dala kej za jest, ke že dva dni mela nč toplega u želodce. H sreč nama je ustal ud kusila en talar žrlza, ke sem ga mislela pršparat za večerja. Men se je ženica smilla, pa sem ji punudila tist frzou. Seveda revca ga je začela z velikem apetitem natepavat. Ke sem ja gledala, se m je tku znana zdela, de sem ja prašala, če ni mela soj čas tle pa tle štarija, pa pusestu. »Sevede sem ja mela. Sej vi ste pršli večkat tkula ub nedelah z gespudam h nam na vrt na pohane piške. Zadne leta vas pa ni blu več bliz. Mi sma mislela, de sma se vam kej zamerl.«

»Kua se nam bote zamerl, sej ste nam zmeri dober pustregl. Pa dragu tud ni blu pr vas. Ampak mi sma se držau mogli kej zamert, de nam zdej usa klet mal plače prštuca. Zdej na morma več drgam, ket u cerku. Cerku je še zastojn, druga pa nč. Kuku pa tu, de ste tud vi pršli tku na konc. Sej še ni doug, ke sem brala, de ste precej puverbal, mende pu enmu strice, če se prou spumnam. Tu je bla pa gvišn spet kašna časnkarska raca, koker se prau takem farbarijam.«

»O ni bla ne časnkarska raca, ampak hranilna knižca je bla. Pa še bliz enga meljončka je blu na ne.«

»Pol pa jest tega na zastopem. Za kua pa pol fehtate, če ste tku bugat?«

»A se tud vam tu čuden zdi? Men se tud. Ampak ta reč je takale. Jest dubim tista knižca in sem ja bla prou vesela. Kar naenkat pa dobim ena šrifta, ke pugervaja, de morm ud tku lepe jerbšne plačat bliz dvestutauženit. Te šrifte jest nistem bla glih vesela. Ampak mislela sm s holt: kar more bt pa more bt. Sej m bo še useglih ustal. No, pa sem nesla tista knižca u kanclija in rekla, de nej s kar udpišaja, kulker maja za dubit. Gor sa m pa rekl, de tu na gre kar tku. Take reči se morma plačat u gnarji. Ja, ki bom pa uzela gnar, sem rekla. Jest nimam druga, ket ena bajta, pa štarija. No, tud dober, m je udguvuru pjomtar. Boma pa bajta uzol. Vite gespa, tku sem pršla jest še ub tista boga bajta ke sm ja mela. Kdu je tist gnar puverbu, ke sa ga skepil za hiša, pa sama na vem.«

Tula m je puvedala ženica, pa jokat je začela. Prosem, a ni tu tud afera? Sej pravem: u naš dumvin nam usegale manka, sam afer, narodnih zastopnik, brezposelnih, noja, pa jetke mama več, koker b blu treba. K. N.

Križanica

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13							14
15		16	17		18			19	
20			21	22			23		
24	25		26		27				28
29			30					31	
	32					33			34
35				36		37	50		38
39			40				41	42	
43		44				45		46	47
	48						49		

Besede pomenijo: Vodorsvno: 2. ukraina v Juzoslaviji, 7. tomača žival, 11. stara slovenska p. jaca 13 del sveta, 14. osebn povratni zaimek, 15. jugovanska reka, 17. bojni prostor, 19. godna rastlina, 20. mamilna pijača, 22. trgovski izraz, 23. vrsta pokrivala, 25. zgodovinski zapsek, 27. imi nevesta, 29. del glave, 30. javni uradni, 31. firsno mesto, 32. slovenski književni, 33. u anji, 35. visoko dostojanstvo, 36. turška utež, 51. ozijska naprava, 39. rvski izraz, 40. vrsta nadavine, 42. lepo stanje, 43. pesniška tvorba, 44. mlečno proizvod, 47. pritrdilna členica, 48. umetniška označ tev, 49. živalska snov, Navpično: 1. del voza, 3. egipovsko božanstvo, 4. žensko krstno ime, 5. merilna naprava, 6. svetopisemsko mesto v Mezo, otam ji, 7. azijska država, 8. turška utež, 9. predlog, 10. del njeve, 12. slovensko drevo, 12. gibanje zraka, 16. vrsta ocal, 18. Cankarjeva knjiga, 19. španski bikoborec, 21. moško krstno ime, 23. dolžinska mera, 24. vojaško orožje, 26. svetopisemsko oseba, 27. del meseca, 28. del glave, 32. otep žita, 34. grški slikar, 35. obdelovalce zemlje, 36. severno moško ime, 37. azijska država, 38. angleška trdnjava, 40. oblika pomožnega glagola, 41. žensko krstno ime, 44. navadna kratica, 45. osebni zaimek 46 rimski denar.

Rešitev križanice

Vodorsvno: 1. kup, 4. por, 7. Amor, 9. Tomo, 10. potop, 12. korak, 13. ro, 14. oda, 16. ar, 17. kolovoz, 20. jo, 21. as, 22. petelin, 25. so, 26. oni, 27. as, 29. natik, 31. razor, 34. Oleg, 35. Hobe, 36. sok, 37. rak.

Navpično: 1. kap, 2. umor, 3. potok, 4. poraz, 5. Omar, 6. rok, 8. re, 9. to, 11. polotok, 12. kava, 14. lir, 15. do, 18. oje, 19. oai, 22. petek, 23. en, 24. Nazor, 25. salo, 28. Soča, 29. nos, 30. Ig, 32. ah, 33. rak.

Šport in ženske

Šport je za ženske prav tako zdrav ko za moške. Le to je, ali naj se ženske lotijo vseh športov kakor moški? Glede na ustroj ženskega telesa in radi zdravja je važno, da naj se ženske oprimejo le takšnega športa, ki jim napravi telo bolj prožno in da so njih kretnje bolj ljubke. Zakaj ljubkost, mikavnost, pristranost je tisto, s čimer naj nastopa ženska oseba - ženska naj se tudi ne javlja za rekorde, saj je melokdaj sposobna, da bi prekosila moškega. To se pa ne pravi, da bi bila

ženska kaj manj vredna, pač pa je drugačne vrste ko moški. Moško telo je krepkejših mišic. Čeprav bi se ženska še tako trenirala, ne bodo njene mišice nikoli tako žilave ko moške. Moški more nositi dvakrat tolikšno težo, kolikor tehta sam; ženska pa le za polovico toliko, kolikor sama tehta. V rokah ima ženska za tretjino manj moči ko moški. Že dečki morejo nositi trikrat težja bremena ko deklice. Tudi mišičje ženskega srca je slabotnejše ko mišičje moškega srca. - Ženska ne sme biti kak silnik ko moški. Saj ima v duši zato več moči, da more prenašati več duševnih bremen

Šah

Odbor Slovenske šahovske zveze je na svoji zadnji seji sklenil, da v najkrajšem času razpiše prvi turnir posameznikov za letošnje zvezino prvenstvo. Turnir bo 5. julija in bo pripuščtenih 16 udeležencev. Za zmagovalce so že pripravljene lepe nagrade. K tej zvezini priveditvi bodo imeli dostop le člani zvezinskih klubov in zvezinski člani posamezniki. Ker ima zveza lepo število odličnih igralcev, bo ta turnir močno zaseden. Konec tega turnirja bo važen za sestavo liste slovenskih odličnih igralcev.

Turnir v Podjebrahidih v mesecu juliju, na katerem bo igral tudi naš državni prvak Vasja Pirca, obeta, da bo imel zelo izbornu udeleženco. Pravijo, da bo igralo devet inozemskih in devet čeških mojstrov. Od inozemskih mojstrov je že določena udeležba bivšega svetovnega prvaka dr. Aljehina, pripravljalni odbor za ta turnir se pa pogaja tudi s Capablancu, ki bi pomen tega turnirja seveda zelo dvignil, zlasti po Capablancovem krasnem uspehu v Moskvi. Od inozemcev bodo nadalje igrali za Rusijo najboljši ruski mojster za Botvinnikom - Vaclav Rogozin; za Nemčijo Kurt Richter; iz Anglije Thomas; iz Avstrije Eliskses; Madjarske Lajoš Steiner; Švedske Stahlberg, čigar udeležba pa še ni popolnoma gotova; Poljske Pavel Trydman in Estonске mladi Keres. Od Cehov je na prvem mestu seveda Flohr, čigar udeležba še tudi ni določena, ker pravi, da je utrujen in se mora pripraviti za veliki turnir v Nottinghamu, dalje dr. Treybal, Opočiensky, Pelikan, Refjir, Foltys, Zinner, dr. Skalička in Fazekaš. Nas bo predvsem zanimal seveda nastop Vasje Pirca, ki je pokazal letos v Novem Sadu odlično zmognost.

Boris Kostič, naš znani mednarodni mojster, se je po turnirju v Novem Sadu udeležil turnirja za prvenstvo Rumunije. Za svoj neuspeh na letošnjem jugoslovanskem prvenstvenem turnirju se je v Rumuniji krepko odrezal in prepričeval dosegel prvo mesto.

Skrivalnica

No, kuža, kje je pa tvoj gospodar? Kar malo okoli ozreli, na ga boš našel!

Razvezano snopje

Prvi ljudje na Slovenskem

Sledove prvih ljudi na našem ozemlju imamo iz takozvanega paleolitika ali starejše kamene dobe. To so najdbe v Potočki zijalki na Olševi v Sloveniji, kjer odkrivajo orodje iz kamna in kosti, enako v zadnjih letih tudi še ponekod drugod, n. pr. v Ničnici pri Radečah. Ti ljudje so bili lovci in ribiči brez stalnih bivališč, ne vemo pa seveda, kateremu plemenu ali narodu so pripadali. Tudi o starosti teh najdb moremo le približno soditi. Spadajo v dobo kakih 10.000 let pred Kristusom.

Oddklej ime Hrvatli

Hrvatsko ime se prvič omenja v listini od 4. marca l. 852., s katero je knez Dalmatinske Hrvatske Trpimir podaril splitski nadškofiji neko zemljišče. Trpimir daje tu sebi naslov »po božji milosti knez Hrvatov«. Stoval je v Klisu in postal praded kasnejše hrvatske kraljevske rodbine Trpimirovičev.

Prva gimnazija v Srbiji

Prvo gimnazijo v Srbiji je ustanovil knez Miloš Obrenović leta 1830. v Belgradu. Za razliko od ljudskih šol se je imenovala »Velika šola«. Sele, ko je bila po treh letih preložena v Kragujevac, se je začela uradno imenovati gimnazija. Prvi njeni učitelji so bili izključno Srbi iz Avstrije, zato so tudi to šolo uredili po zgledu tedanjih avstrijskih gimnazij kot čisto klasično gimnazijo.

Prvi hrvatski časopis

Prvi hrvatski časopis je začel izhajati za Napoleonove vlade v Dalmaciji. Izdal ga je izvrstni francoski namestnik ali providur Benečan Visko Dandolo kot tednik v italijanskem in hrvatskem jeziku, pod naslovom: »Il regio Dalmata - Kraljski Dalmatins«, in sicer je izšla prva številka 12. julija 1806.

Oddklej ime Srbi

Za Srbe na balkanskem polotoku srečamo to ime prvič l. 822. pri frankovskem zgodovinarju Einhartu, ko pripoveduje, da je hrvatski knez Ljudevit Posavski pred Franki zbežal k Srbom. Ze prej so pa v frankovskih virih omenjeni Poljski Srbi v sedanjih nemški deželi Anhaltu. Nanje spominja še danes ime Annalt-Zerbst, to je Serbišče, odkoder je bila doma slavna ruska carica Katarina II.

Sport

Schmeling je zmagal

V Newyorku se je vršila v noči od petka na soboto boks-borba, ki jo je nemški Maks izvojeval v svojo korist. Svojega nasprotnika, črnca Louisa, je popolnoma zdelal ter ga je v 12. rundi zbil na tla k. o. Vsi so računali s tem, da bo zmagal črnc in razne stave so se glasile tudi samo za Louisa.

Tej gigantski borbi je prisostvovalo 75.000 gledalcev; 20.000 ljudi pa je moralo zunaj čakati izida, ker niso dobili vstopnic. Navzoči so bili tudi bivši svetovni prvaki kakor Tunney, Dempsey ter sedanji prvak Braddock, s katerim se bo Schmeling jeseni spoprijel.

Schmeling je bil skozi v premoči, ker se je boril zelo premišljeno. V prvi rundi ga je Louis močno udaril na desno oko, ki mu je zateklo in ga precej oviralo v naslednjih dveh rundah. Zato prve runde Schmeling ni dobil in tudi druga ter tretja runda nista bili zanj nič kaj ugodni. Louis, katerega je občinstvo divje bodrilo, mu je zadal precej izdatnih udarcev. Druga runda je vsled tega pripadala črncu. V četrti rundi se je pa tudi Maksu zasmejala sreča. S svežimi močmi se je silovito kotil črnc, katerega je zbil na tla in edino gong ga je rešil poraza že v tej rundi, kajti sodnik je naštel že do 7, Louis pa je še vedno ležal na tleh. Odslej je šlo Schmelingu delo vedno bolj i zpod rok, dočim je bil črnc v peti rundi precej potri in kar zmuden od udarcev. Schmeling mu je zadal še en močan udarec na oko, vsled česar se je Louis vedno bolj umikal. Enako je bilo v šestih rundi, ki je pripadala Schmelingu. Sele v sedmi rundi se je črnc opomogel. Zbral je vse moči in začel znova napadati. Položaj se tudi v osmi rundi ni spremenil, nasprotnika sta si enakovredna. Ker Louis ni mogel Schmelingu do živga, zato se je začel posluževati nedo-vojenih udarcev, radi česar je bil od sodnika opominjan. Poleg tega so pa črnc vedno bolj zapuščale moči tako, da je že v deveti rundi komaj stal na nogah. O napadu sploh ni bilo govora. Nasprotno pa se je Schmeling okrcpil in je popolnoma obvladal položaj, katerega gospodar je ostal prav do konca. Louis se je samo še branil in še to zelo slabo, ker ni imel nobene moči več v rokah, ki jih je komaj dvigal. Deseta runda je pokazala, da bo zmagal Schmeling, kajti črnc je nesmiselno otepal okrog sebe. V enajsti rundi mu je še oko močneje zateklo in usoda je bila zanj že zapечатena. Tudi na to sledi odmor mu ni nič po-

magal, kajti Schmeling ga je v 12. rundi obdelaval s svojimi močnimi pestmi, da se je kar opotekal. Končno ga je vrغل med vrvi, črnc se je še enkrat dvignil, toda trda pest Schmelingova ga je končno-veljavno podrla v 5. minuti na tla k. o.

Najslavnejši mož sveta ...

Newyork, 20. junija. AA. (DNB.) Kakor je bilo že sporočeno, je v boksarskem dvoboju med Nemeem Schmelingom in zamorcem Louisom zmagal Schmeling. Težko je popisati ogromni dotok občinstva na ta match. Na vseh ulicah, držcih na stadion, se je vila neskončna kača avtomobilov in avtobusov. Po značkah na vozovih se je videlo, da je med občinstvom zastopanih vseh 48 zveznih držav. Vsi ogromni hoteli prostranega Newyorka so bili nabito polni. Tekmo so gledali vsi najvišji državni uradniki zvezne države newyorške z guvernerjem na čelu. Prisostvovali so ji tudi guvernerji šestih drugih zveznih držav. Okoli 200 radijskih postaj vse ameriške celine je prenašalo potek tekme do slednjih podrobnosti v angleščini in španščini.

Stave so se razvijale do kar neverjetnih mej. Do zadnjega trenutka so jih sklepali 9 proti 1 za Louisa. Stave za knouck-out za Louisa so stale 5:1. Strokovnjaki mislijo, da pomni ameriška športna zgodovina samo en primer, ko so stave dosegle večjo višino, to je bilo pri matchu Braddock-Baer.

Hitler častita Schmelingu

Berlin, 20. junija. AA. Vodja rajha, državni kancelar Hitler je poslal brzojavno čestitko Maksu Schmelingu. Razen tega je odredil, da se Schmelingovi ženi Ani Ondrovi v njegovem imenu pošlje šopek cvetlic.

Neusmiljena davkarja

Newyork, 20. junija. c. Tekma med Louisom in Schmelingom je prinesla od vstopnine 550.000 dolarjev čistega dobička. Od tega dobi vsak igralec polovico. Schmeling je dobil 250.000 dolarjev. Toda davčne oblasti so Schmelingu ves honorar zaplenile za davke in za zaostale davke iz prejšnjih tekem.

nimiv članek »Zagrebski klubi ter prvenstvo moštev.« Interesanten je člančič »Listina desetorice sveta in naši atleti.« Istotako prinaša »Olimpijski šport« slike vseh aktualnih atletskih dogodkov v naši državi. Odlično je obdelan »Domači pregled«, ki bo vsakogar vpeljal v najnovejše stvari lahke atletike. Zunaj pregled spopolnjuje to zanimivo številko »Olimpijskega športa«. Mnogoštevilne slike napravijo list še bolj zanimiv: Vsakomur priporočamo, da se nabavi »Olimpijski šport«, ki stane letno Din 36, posamezne številke pa Din 4 in se dobivajo v trafikah.

Pošljite naročnino!

Pšenica zori

Rasti oj rasti nam zlata pšenica,
boža naj solnce te, umiva rosica,
da boš šla v klasje, nam zrnje rodila,
z njim nas ob vsaki potrebi redila.

Moko, ki zmeli jo bodo na mline,
bomo predelali v sladke „Jajnine“
Kdor ne pozna še izbornih „Jajnin“,
ta še ne ve, kaj je višek dobrin.

SK Kovinar : SK Grafika

Simpatično in borbeno moštvo »Kovinar« z Jesenic se bo danes predstavilo ljubljanskemu občinstvu v prijateljski tekmi z Grafiko. Ker je dosegel Kovinar v svoji grupi zadnji čas lepe uspehe, obeta biti borba lepa in zanimiva. Začetek ob 10 dopoldne, predtekma Slovan rez. : Grafika rez. Igrišče Primorja. Prijatelji delavskih klubov vabljent!

Ljubljana : Reka

SK Ljubljana : SK Reka se pomerita danes ob 18 na igrišču Reke v prijateljski tekmi. Da bo tekma res zanimiva, jamči postava Ljubljane, ki nastopi z igralci, ki smo jih imeli že priliko videti v liginih tekmah Ilirije ali Primorja. Tudi Reka, ki je zadnji čas v prav dobri formi, bo gotovo skušala obdržati sloves enega najboljših moštev Ljubljane. Ker je vstopnina minimalna, je pričakovati, da bo občinstvo polnoštevilno posejilo tekmo.

Novi svetovni rekordi v dviganju uteži. V Kairo je v srednje-težki kategoriji atlet Touny sunil obojerno 152,5 kg, kar znači nov svetovni rekord. Prejšnji rekord je branil Nemeec Abschruf s 150 kg. Touny ima tudi rekord v srednje-težki kategoriji v obojerno težnem dvigu (115 kg) in v obojerno težnem potegu (120 kg).

V Pragi pa je pretleko nedeljo pri izbirnih tekmah za berlinsko olimpiado dosegel atlet Pšenička nov svetovni rekord, ki je v celotnem olimpijskem tekmovanju dvignil 407,5 kg. Pšenička je dosegel težno 127,5 kg, v obojerno težnem potegu 125 kg (nov česl. rekord) ter v obojerno težnem sunku 155 kg. Ista dan pa je atlet lahke teže Bakda potegnil obojerno 100 kg, kar je nov česl. rekord.

Olimpijski šport št. 6 je izšel topot na 24 straneh z zanimivo in stvarno vsebino. Aktualen je članek Miroslava Dobrina »XII. olimpijada 1940 leta naj bo v Finski.« Dr. Dolničar nadaljuje s člankom o masaži ter se dotakne njene potrebe pri poedinih športnih panogah ter je s tem prešel na področje ki interesira osobito praktike. Izvrsten je tehnični članek o snovanju krogle s filmskimi posnetki. Nadalje prinaša ta številka članek o olimpijskem dnevu. Za zagrebske klube je zelo za-

Marmelada iz jagod
v 10 minutah
z „Opekta“!

Vsa družina se vedno veseli na marmelado iz jagod. Toda gospodinja ima s pripravljanjem te marmelade velike skrbi. Ne samo, da je priprava mučna in zahteva mnogokrat več ur kuhanja — je le od sreče odvisno, če bo postala marmelada sploh trda in pravilno želirana. Kajti ravno jagode se težko želirajo ter se zgostijo šele po dolgem kuhanju, vsled katerega izgine lepa barva, dober aroma in izhlapijo najvažnejše redilne snovi. Vse to se da premagati s sredstvom »Opekta«. Z »Opekta« je gospodinjam na razpolago plod dolgoletnih

OPEKTA

znanstvenih raziskovanj na najrazličnejših vrstah sadja. »Opekta« je naravno sredstvo za želiranje, pridobljeno iz zlato-rumenih jabolčk, s katerim jagode in razumljivo tudi vse druge vrste sadja brez nadaljnje pomoči brezhibno želirajo že v 10 minutah. Nič se ne more ponorečiti! Iz iste množine sadja dobimo stvarno večjo množino marmelade kakor doslej, sveža in naravna barva sadja, blag aroma in najvažnejše redilne snovi ostanejo docela ohranjene. — Z »Opekta« je prava zabava kuhati marmelado iz jagod. Narava pomaga zopet naravi.

»Opekta« z navodilom za uporabo Din 4 — pri Vašem trgovcu

Pojasnila daje tv. Dr. A. Oetker, Marlbor.

ZAHVALA

Vsem, ki so našega nepozabnega soproga in očeta, gospoda

ERNESTA VARGAZONA

povečali na njegovi poslednji poti, vsem darovalcem krasnih vencov in cvetja, ki ga je v življenju tolikanj ljubil, in vsem, ki so nam v dnevih naše najtežje boli prijateljsko stali ob strani, izrekamo najprisrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 20. junija 1936.

Globoko žalujoča soproga in sinova.

ZAHVALA

Za premnože dokaze iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta, brata, zeta, svaka in strica, gospoda

ANTONA HLADNIKA

posestnika, trgovca in gostilničarja, kapetana I. klase v rezervi

se vsem najprisrčnejše zahvalujemo. Posebej izrekamo globoko zahvalo čč. duhovščini, g. dr. Gregoriču za lajšanje v težki bolezni, vsem darovalcem krasnih vencov in cvetja, o. pposlancu Komande mesta Ljubljane, častni četi in godbi za izkazano zadnjo čast, g. Iv. Rozini za v srce segajoči govor ob odprtem grobu, vsem pevcem in domači godbi za prelepe žalostinke, dalje za častno spremstvo številnim sošolcem rajnega, vsem domačim in moščanskim bojevnikom in vojnim tovarišem, zastopstvu vojnih invalidov, predsedniku domače občine, stanovskim tovarišem trgovcem in gostilničarjem, domačim in okoliškim gasilskim četam, ter prav vsem, ki so ga prišli kropit in ki so ga spremiti na zadnji poti. Vsem še enkrat najprisrčnejša zahvala in Bog plačaj!

Dev. Mar. v Polju, dne 20. junija 1936.

Zalostna žena, otroci in drugi sorodniki.

POGREBNI ZAVOD Gajšek Ivan v Ljubljani

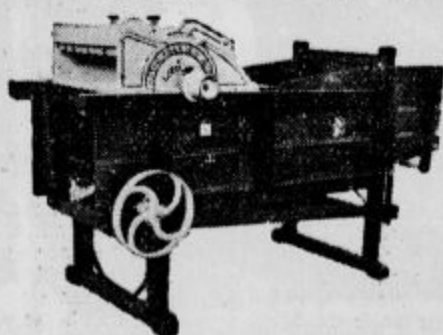
oskrbuje pogrebe, ekshumacije in prevoze umrlih iz Ljubljane na deželo in obratno strogo po dogovoru in strokovnjaško.

Cene konkurenčne!

Za slučaj potrebe se priporoča lastnik podjetja

IVAN GAJŠEK, Ljubljana, Zaloška cesta 1/I. In 6.

Telefon št. 33-69.

STALNA ZALOGA:

MLATILNICE

ročne, vitalske in motorske vseh velikosti izdeluje

ANTON KREMŽAR

STROJNO PODJETJE
ŠT. VID NAD LJUBLJANO

motorjev in motornih mlatilnic orig. »SLAVIA«. Izdelujemo vse rezervne dele za vse vrste poljedelskih strojev domačega in tujega izdelka, kot n. pr. kolenčaste in bobnovne osi, mlatilnične zobe, tresuljine in retne ploščevine, zobata kolesa; vse dele za vse vrste motorjev itd. Pisite takoj, za katere stroje in dele se zanimate, in posilali Vam bomo ponudbo z reklamnimi cenami.

UMRL JE NAŠ DRAGI OČE, GOSPOD

DR. ČERNE FERDO

ODVETNIK V POKOJU

POKOPALI GA BOMO V PONEDELJEK, DNE 22. JUNIJA 1936 OB 16. URI
ZALNI SPREVOD POJDE IZ TUKAJŠNJE BOLNIŠNICE NA MESTNO
POKOPALIŠČE

PROSIMO TIHEGA SOZALJA

SLOVENJGRAD, DNE 20. JUNIJA 1936

FERDO, SIN, MELA, HČI

BREZ POSEBNEGA OBVESTILA

Katoliška olimpijada na Dunaju

Pred enim tednom so se zaključile na Dunaju velike mednarodne telovadne in športne tekme katoliške mednarodne unije, katerih so se udeležili katol. športniki in telovadci sledečih držav: Francija, Švica, Madžarska, Češkoslovaška (Orli in Orlice), Avstrija, Nizozemska, Belgija, Poljska. Najmočnejše so bili zastopani Avstriji, saj se je vršila prireditve na njihovih fleh, drugi po številu so bili češki Orli in Orlice, ki so prihajali v orlovskih krojih in narodnih nošah z večimi posebnimi vlaki, Francoze, 400 po številu, pa je pripeljal tudi en poseben vlak iz Pariza.

Tekme, ki so tvorile jedro cele prireditve, so se pričele že v petek 12. junija. Program je bil zelo obširen, saj je bila na sporedu telovadba in lahkoatletika. Telovadne tekme mednarodnih vrst in posameznikov so bile na visoki stopnji. Lahkoatletika, ki je imela skoraj celoten olimpijski program, se sicer še ne more meriti z rezultati na svetovnih olimpijadih, pa seveda tudi ne z uspehi, ki so jih pokazali telovadci na orodju, vendar je bil v zadnjih letih tudi na tem polju napravljen velik korak naprej.

Lahka atletika

V tej panogi so prednjačili Avstriji, Švicariji, češki Orli in Nizozemci. Če pomislimo, da je bilo sedaj na Dunaju prvikrat izvedeno lahkoatletsko tekmovanje v takem obsegu, potem moramo biti z rezultati kar zadovoljni. Saj se pred par leti pri sličnih katol. mednarodnih prireditvah ni polagalo na lahkoatletike niti nobene važnosti. Seč, ko so Nemci vstopili v unijo, je zavel nov duh. Toda žal Nemcev na Dunaju ni bilo. Nemške katol. tel. in sport. zveze z imenom »Deutsche Jugendkraft«, ki je imela preko en milijon članov, in več in zato na Dunaju v lahki atletiki ni bilo zaenkrat pričakovati boljših uspehov. Najboljši uspeh je dosegel v metu kopja Avstrijec Bucher z metom 62,82 m, kar je boljše od avstrijskega rekorda. Disk je zalučal Francoz Probst 41,14 m, s palico je skočil Avstrijec Haunzwickel 3,60 m, v višino Švicar Metzger 1,78 m. Stafeta 4 x 100 m so dobili Francozi v času 44,6 sek. Za 400 m čez zapreke je rabil češki Orel Kuniček 61,5, na 800 metrov je bil prvi Francoz Pehl s časom 1:57,5, na 100 m je zmagal Francoz Gunlebaud v času 11 sek., švedsko stafeta (400x300x200x100) pa so dobili Švicariji v času 2:01,4. Za 3000 m je rabil Avstrijec Fischer 8:56,4.

Telovadne tekme

Le-te so bile izredno obširne, predpisane vaje težke, udeležba prav lepa. Kakor v lahki atletiki, tako so manjkali tudi tu traja resni, morda najresnejši tekme: Nemci, Italijani in Jugoslovani. V teh državah ni več kat. tel. in sportnih organizacij in zato jih ni bilo zraven. Vendar so bili uspehi kljub tej veliki vrzeli na visoki stopnji. Od zadnjih tekem tibi je to leta 1930, na mednarodnih tekmah v Antwerpnu, ko sem izročil prehodno darilo mednarodne unije, ki so si ga v Pragi priborili jugoslovanski Orli, francoski vrsti, ki je zasedla v Belgiji prvo mesto brez sodelovanja jugoslovanskih Orlov, so tako napredovali vsi, da tega ne bi mogli verjeti, ako se sam ne bi pričel. Ze pri prostih vajah smo videli visoko stopnjo, ki jo je dosegla ta organizacija, že pri teh so se nam predstavili mojstri v pravi luči, ko so izvajali moderno, sodbno gimnastiko, prepleteno z vratolomnimi in efektnimi gibi. In orodna telovadba? Obvezne vaje so bile na visoki stopnji, lepo sestavljene iz samega koleba, kakor pač sedanja doba zahteva in kar je za telesno vzgojo pravilnejše. Ze drog, pri izvajanju obvezne vaje, ki jo je večina prav dobro izpeljala, je dal slutiti, da

bomo videli v poljubnih sestavah prvovrsne stvar. In tako je v resnici tudi bilo. Ne glede na to, da sestavlja vsak tekmovalac poljubne vaje iz gibov, v katerih je doma in katere najbolje obvlada, so bile poljubne kombinacije nekaj posebnega, nekaj krasnega, na višini vsakega, tudi najtežjega mednarodnega srečanja. In kako iznajdljivi so nekateri v sestavi! Novih gibov z ozirom na zadnje telovadno prvenstvo sveta, ki je bilo leta 1934 v Budimpešti, ravno ni bilo, so pa imeli polno pravic v svojih kombinacijah, ki sem jih šele v Budimpešti prvikrat videl. Dvojni salto v predkolebu iz veletoča z nadprijemom je krasno delal nek Francoz, nek Švicar pa sredi bradlje krasen premet naprej do stoji na fleh ob strani bradlje iz stegnjene opore, in še nekaj podobnih ter enakovrednih odskokov smo videli. Menda se na dunajskem stadionu še nikoli niso izvajale take vaje, kakor sedaj na kat. olimpijadi. Kvaliteta se v katol. mednarodni uniji stalno izboljšuje, istotako kvaniteta, če izvzamemo države, kjer delovanje katol. tel. in sportnih organizacij ni dovoljeno. Telovadci streme po napredku in če bo šlo v tem pravcu naprej, res ne vem, kje se bo prodiranje ustavilo. Človeku se nehoče vsiljuje misel, da meje sploh ni mogoče potegniti, četudi vsi dobro vemo, da se bo nekoč moralo nekje

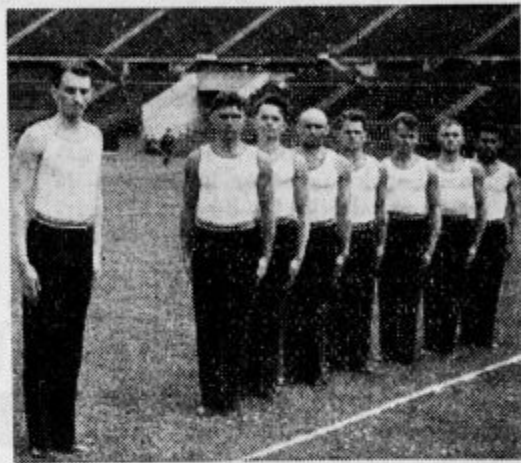
ustaviti. Pri telovadni tekmi vrst so zmagali Francozi, med posamezniki pa je bil islofako prvi Francoz Herold iz Alzacije.

Slavnostna akademija

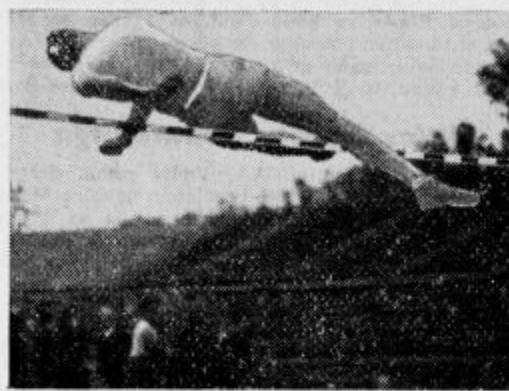
je še bolj pokazala moč in kvaliteto unije. Nastopali so najboljši med najboljšimi in zato toliko aplavza ves čas v nabito polni dvorani dunajske koncertne dvorane. Omeniti moramo krasen nastop čeških Orlic, avstrijskih telovadcev in telovadkinj, krasne proste vaje Madžarov itd. Višek cele prireditve pa so bili skoki avstrijskega naraščaja čez mizo in nastop osmerice najboljših telovadcev vseh sodelujočih narodov na drogu. Krasne sestave, smeli prehodi, drzni odskoki. To se da samo videti, pero tega doživlja ni v stanju popisati. Prirediteljem gre za to slavnostno akademijo, ki je bila nad vse posrečena, vsa čast.

Višek v nedeljo — 40.000 gledalcev

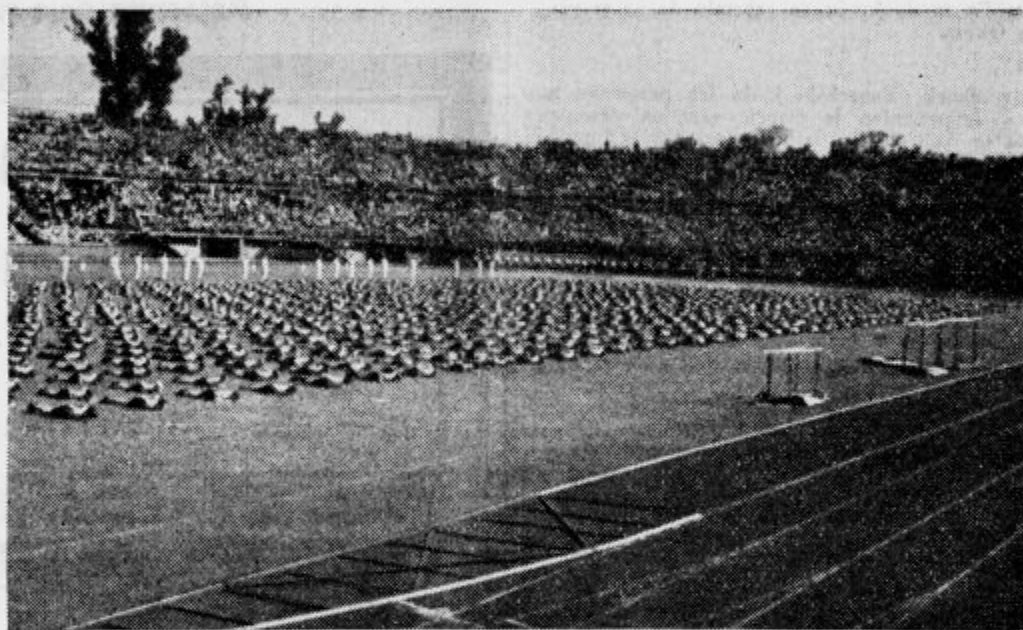
Nedelja je zaključila letošnje tako lepo uspele mednarodne tekme. V začetku so defilirale vse narodnosti pred glavno tribuno, na kateri se je nahajal avstrijski predsednik republike g. Miklas z drugimi odličnimi osebnostmi Avstrije in ino-

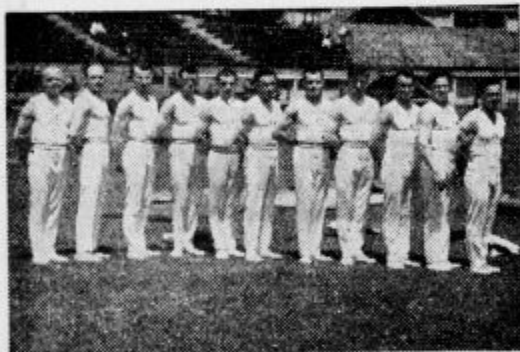
Ceški Orli, ki so dosegli častno 4. mesto

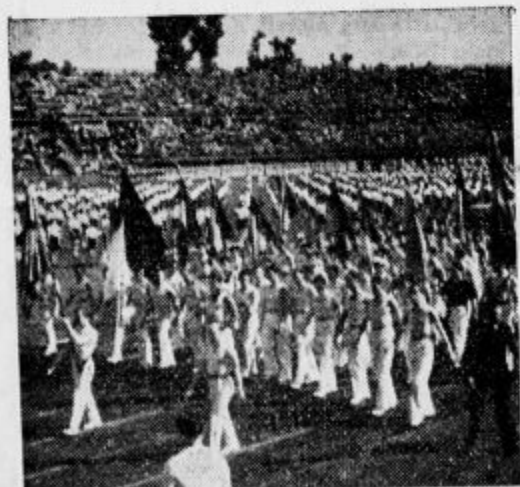
Ceški Orel pri skoku v višino

Nastop dunajskega katoliškega naraščaja

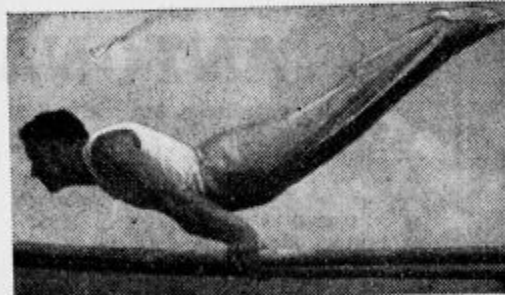
Francoška vrsta, ki je dosegla prvo mesto

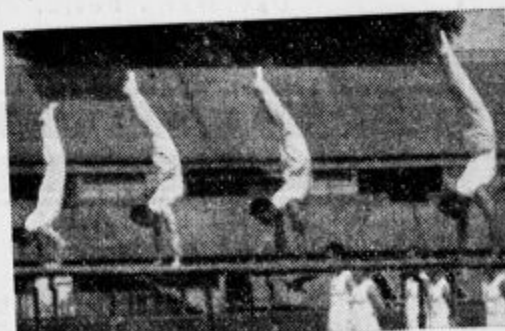
Defilacija (spredaj Francozi)

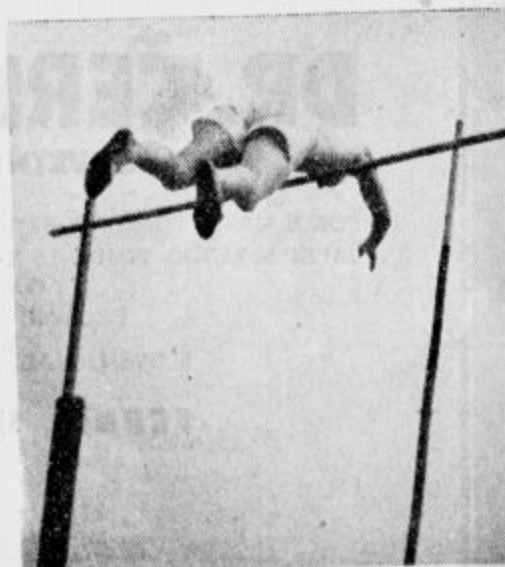
Francoz na konju

Švicar pri vaji na bradlji

Švicarji pri simultanih vajah na bradljah

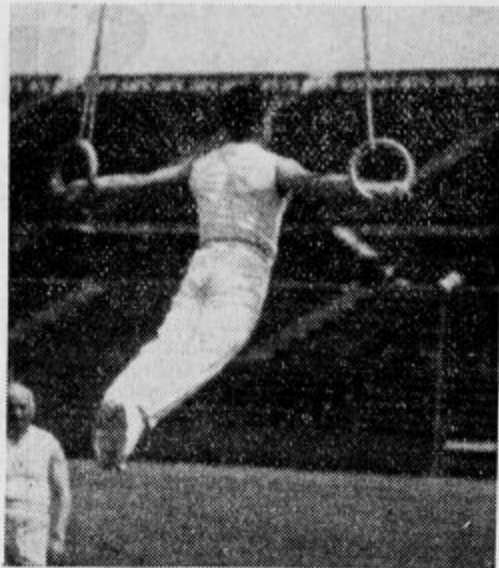
Nizozemec pri skoku s palico

Avstrijec pri skoku v daljavo

Avstrijec na bradlji

Francoz na krogih

zemstva. Pred glavno tribuno se je vsako nar. zastopstvo ustavilo, godba pa je zaigrala njihovo drž. himno. Kako težko je bilo človeku pri srcu, ko se je spomnil, kako so nekoč svirali tudi jugoslovansko himno v Parizu, Strassbourgu, Brnu, Pragi, Kölnu itd., sedaj na Dunaju pa ne. Kolikor krat so proslavljali naši Orli s svojimi zmagami svojo domovino Jugoslavijo, za katero so se opečevano tako častno borili. Po defilaciji so se vrstile telovadne in športne točke, nastop 4000 dunajskih dečkov in isto število deklic, ter po 1500 telovadcev in telovadkinj (samo z Dunaja), ki so vsi svoje vaje dobro opravili. Mednarodne vrste so nastopile na orodju (Švicariji — konj, Madžari — krogi, Francozi — drog, Avstriji — bradlja) ter so še enkrat zadivele ogromne množice s svojimi vajami. Švicariji so izvajali poleg tega še simultane vaje na 6 bradljah, vmes so pa bile finalne lahko-atletike točke: tek na 100 m, na 300 m in švedska stafeta, nazadnje pa so bili odlikovani še zmagovalci tekem — in zaključila se je krasna katol. dunajska olimpijada, ki bo vsem navzočim ostala vedno v spominu.

Švica — Avstrija

56.5 : 47.5

Ob tej priliki se je vršil tudi lahkoatletski dvojboj med Švico in Avstrijo, ki je dal tele rezultate: 100 m: Geisinger (Švica) 11,5, Dallabona (Avstrija) 11,7, Walzl (Avstrija) in Meyer (Švica) oba 11,7 (v mrtvem teku).

Kopje: Bucher (A.) 57,82, Wurmthöringer (A.) 55,78, Loser (Sv.) 51,49, Gsell (Sv.) 51,41.

Krogla: Wipfler (Švica) 12,94, Metzger (Švica) 12,61, Pucher (A.) 11,81, Bucher (A.) 11,58.

800 m: Pedretti (Sv.) 1:57,8, Snyder (Sv.) 1:58,2, Reinisch (A.) 2:08, Aringer (A.) 2:08,4.

Skok s palico: Haunzwickel (A.) 3,6, Geisinger (Sv.) 3,3, Dobscha (A.) 3, Gsell (Sv.) 2,9.

Skok v višino: Metzger (Sv.) 1,78, Romerio (Sv.) 1,75, Schäfer (A.) in Reschauer (A.) oba 1,7.

400 m: Zangerl (A.) 52,2, Meyer (Sv.) 52,4, Novic (Sv.) 53,8, Ruschitzka (A.) 55,5.

Disk: Metzger (Sv.) 37,55, Wipfler (Sv.) 35,07, ing. Glaser (A.) 35,01, Bucher (A.) 34,9.

Skok v daljavo: Walzl (A.) 6,5, Schäfer (A.) 6,37, Romerio (Sv.) 6,32, Metzger (Sv.) 6,29.

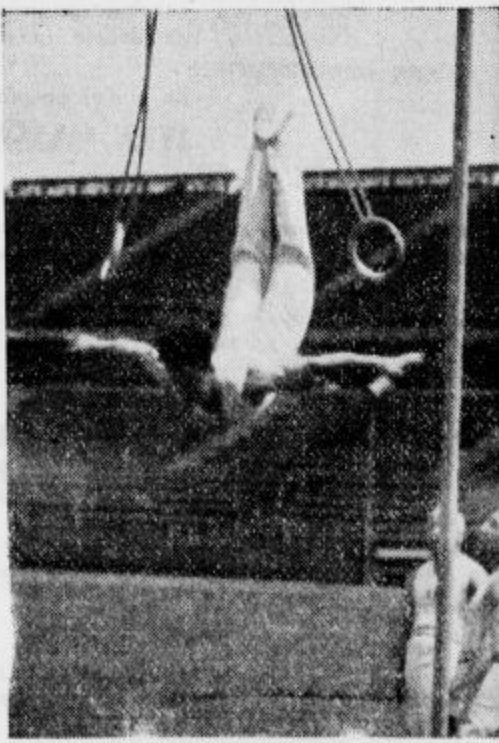
3000 m: Snyder (Sv.) 9:19,8, Fischler (A.) 9:27,6, Zeinar (A.) 9:28,6, Staub (Sv.) 9:35,8.

4x100 m: stafeta: Švica 44,8, Avstrija 46,3.

I. K—cr.

Švicar na krogih

Francoz na krogih

SVEČICA
CHAMPION
 najbolj razširjena na svetu.
 Dobiva se povsod!
 Glavno zastopstvo in skladišče:
 Robert Weinberger, Zagreb, Gunduličeva ul. 16

Mestno poglavarstvo Maribor, X. štev. 2481-1936.
 Zgradba deške meščanske in dekliške narodne šole
 v Magdalenskem predmestju — licitacija. V Mariboru, 19. junija 1936.

RAZGLAS

Mestno poglavarstvo Maribor razpisuje za zgradbo nove deške meščanske in dekliške narodne šole v Magdalenskem predmestju sledeča dela:
 1. Slikarska dela Din 52.311.30. 2. Plesarska dela Din 166.564.50.
 3. Steklarska dela Din 141.171.79. 4. Ključavničarska dela Din 61.531.—.
 5. Pečarska dela Din 17.600.—. 6. Teraca dela Din 55.100.—. 7. Tapetniška dela Din 24.600.—.
 Ponudbe se morajo oddati v sredo, dne 1. julija 1936 med 10. in 11. uro v roke predsednika licitacijske komisije na mestnem poglavarstvu v Mariboru, Rotovski trg. Ponudbe morajo biti zapečatenе ter kolekovane po § 9. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o taksah z dne 25. marca 1932, Služb. Nov. br. 70/XXIX z dne 26. III. 1932. Kavecija v iznosu 5% od uradno proračunjenih vsot se mora vložiti pri mestni blagajni mariborski, in sicer v vrednotah, ki jih sprejema mestna blagajna. Kavecija se mora vložiti do 10. ure dne 1. julija 1936. Ponudbe naj se predložijo v obliki v % izraženega popusta na uradne proračune. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobijo v pisarni gradbenega nadzorstva na licu gradnje, počenši z 22. VI. 1936.

Podpredsednik: Žebot Franjo I. r.

Vljudno naznanjamo p. n. občinstvu, da je lokal v Wolfovi ulici št. 10 končno renoviran in smo začeli z redno prodajo svečarskih in medičarskih izdelkov, h kateri smo pritegnili še poseben oddelek za slaščice ter vabimo prijazno za cenjeni poset

OROSLAV DOLENC
 WOLFOVA ULICA ŠT. 10

Zapustil me je za vedno moj iskreno ljubljeni soprog, gospod

IVAN KALAN

poštni zvaniknik v pokojju

dne 19. t. m. po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 21. junija 1936 ob štirih popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Dunaj, dne 20. junija 1936.

Zalujoča soproga **Vilhelmina**
 in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Najiskreneje se zahvaljujem vsem, ki so mi ob težki izgubi mojega predobrega soproga in zlatega ateka, gospoda

Pavleta Košenina

s tolažilnimi besedami lajšali žalost, ki so spominu predragega pokojnika poklonili prekrasne vence in cvetje in ga v tako obilnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo g. dr. Kačarju za njegovo požrtvovalnost in naporen trud, da bi rešil življenje predragega. Končno bodi iskrena hvala prečastili duhovščini in pevskemu zboru Moste za v srce segajoče žalostinke.

Svete maše zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Jakoba v sredo ob sedmih zjutraj.

Ljubljana, dne 21. junija 1936.

Zalujoča soproga z otročiči in ostalimi sorodniki.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sožalja ob smrti našega nepozabnega očeta, tasta, brata in strica, gospoda

Matije Pograjca

zasebnika

se prisrčno zahvaljujemo za poklonjene vence in cvetje, kakor tudi za vsa pismena in ustmena sožalja. Posebno zahvalo izrekamo č. duhovščini in požrtvovalni gasilski četi na Brezovici, zdravniku dr. Pucu na Dobrovi, in vsem, ki so dragega pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Vsem tisočera hvala in Bog povrni!

Sveta maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 27. junija 1936 v farni cerkvi na Brezovici.

Brezovica pri Ljubljani, Zagorje ob Savi, Rimske Toplice, dne 21. junija 1936.

Zalujoče rodbine:

Pograjec, Kolarič, Bregar.

KOT
Umetnik
 NA SVOJEM
KLAVIRJU

išče pravi ton za svoje glasbeno delo, tako morete tudi Vi, madame, iz vzorcev barvanih rdečil za obraz od Bourjois izbrati pri svojem dobavitelju ono nijanso rdečila za obraz, ki Vaši lepoti najbolj pristaja. Nikar se ne zanašajte samo na poljubno izberite pomočjo vzorcev barv od Bourjois. Vam je omogočeno, da takoj pri nakupu izberete ono rdečilo, ki najbolj odgovarja Vašemu obrazu. Farde pasteli od Bourjois so ročno delani, sterilizirani v pari in ostanejo na čopiču trajno mehki in pulasti do končne porabe in nikdar ne oirde.

Fards Pastels
BOURJOIS

M.C. A.P.

Zdravnik vsega zdravilstva
dr. Zoran Jošt

vljudno naznanja, da

se je preselil iz Žalca v Celje,
 kjer ordinira v Razlagovi ulici št. 3

Dražba lesa

Začasna državna uprava razlaščenih gozdov v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4, II. nadstr., prodaja na ponovni pismeni dražbi dne 24. junija 1936 iz svojih gozdov:

1. Straža pri Novem mestu 2240 plm bukove, 1180 plm iglaste hlobovine na panju;
2. Kočevje 13.080 plm bukove, 16.037 plm iglaste hlobovine in 11.000 prm bukovih drv, vse na panju.

Pogoje, tiskovine in pojasnila daje gornja uprava v Ljubljani in upravi v Straži in Kočevju.

Izžrebane številke

dobrodne loterije prostovoljne gasilske čete na Kokrici z dne 14. junija 1936:

- 2883, 3024, 3291, 5796, 4455, 250, 387, 3583, 2418, 854, 2796, 1883, 4651, 3124, 1418, 3323, 2541, 5312, 4559, 2402, 1762, 4860, 4625, 2265, 5204, 4805, 3837, 4052, 1630, 982, 2412, 5700, 5819, 2763, 1913, 6229, 1677, 30, 1511, 1628, 4574, 1544, 3534, 2718, 1122, 4245, 1330, 3437, 3230, 5465, 357, 290, 1144, 1526, 4106, 2770, 5390, 1990, 2873, 3131, 6176, 3880, 5070, 4338, 1763, 1663, 356, 1177, 4158, 246, 2464, 4863, 352, 154, 5141, 4064, 1285, 5008, 5428, 3615, 2564, 5688, 6543, 834, 815, 5302, 2656, 6341, 5061, 4162, 595, 4053, 638, 2446, 6454, 1348, 5500, 5093, 1183, 1153, 5321, 1198, 5308, 1450, 3564, 2106, 5021, 2920, 6794, 6006, 5676, 581, 428, 359, 3449, 2519, 2494, 5842, 305, 61, 390, 6102, 5577, 3106, 6249, 6565, 1603, 917, 885, 2463, 2431, 949, 3336, 5056, 1497, 855, 510, 6817, 874, 5734, 5597, 3178, 5956, 5248, 1120, 585, 2683, 1304, 5984, 2547, 2905, 2261, 3128, 5185, 3660, 4234, 6697, 6789.

Lastniki izžrebanih areč se opozarjajo, da dvignjevo dobitke do 14. julija, sicer zapadejo v korist gasilske čete na Kokrici.

Prostovoljna gasilska četa na Kokrici.

Posojilnica pri Sv. Barbari v Halozah razprodaja večjo količino ca. 150 hl pristnega belega

haloškega vina

lanskega letnika po ugodni dnevni ceni. Vino se nahaja v kleti ob okrajni cesti ter se lahko naklada iz kleti na avto. Kdor želi res pristno, zlahko in dobro haloško kapljico, naj se potrdi k Sv. Barbari v Haloze ter se oglasi pri tajniku Krajnc Jože-tu.

Umrla nam je po kratkem trpljenju mirno in boguvdano naša ljubljena mati, stara mati, teta, svakinja in tašča, gospa

Terezija Cotman

snažilka pri žel. direkciji

Pogreb bo v nedeljo, dne 21. junija 1936 ob pol treh popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Priporočamo blagopokojnico v molitev.

Ljubljana, dne 20. junija 1936.

Zalujoči ostali.

Novi Mobiloil
 dokazuje svojo nedosegljivo kvaliteto!

Neverjetno, forsirano preizkuševanje odpornosti!

16.000 km poskusne vožnje v 38 dneh

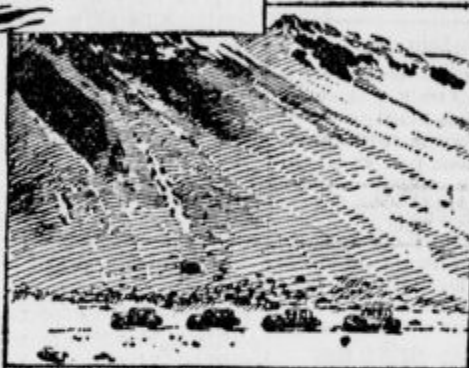
Iz snega in leda v tropsko vročino...

Tisoče kilometrov po močvirjih brez cest...

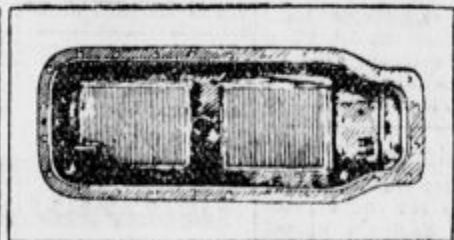

... po žarečih puščavah

... po prašnih, kamenitih cestah v planinah

... s povprečno brzino, približno 55 km na uro. Deset avtomobilov, mazanih izključno z novim Mobiloil-om se je udeležilo te fantastične poskusne vožnje iz severne Kanade v južni Meksiko. Po končani vožnji so motorje demontirali. Rezultat je vse presenetil: nobenih znakov obrabe, nobenih zgorelih ali zalepljenih delov motorja, nikakih usedlin ali katrana. Praktično — sploh nobenih izgorkov. In razlog za to vse? Novi Mobiloil ne vsebuje nikakih sestavin, ki ne mažejo, pa so škodljive. Odstranitev teh je zdaj v tehniki uresničena.

Iz rezultatov poskusne vožnje po 16.000 km:

Levo: Bat iz litega železa enega avtomobilov, ki so se udeležili te vožnje. Vsi batni obroči so čisti in se prosto gibljejo v utorih. V utorih za olje in v izvrtinah ni izgorkov. Desno: po 16.000 km je bilo sito za olje popolnoma čisto. Sicer pa se sito v teku ene sezone pri povsem normalnem pogonu znatno zamaši z usedlinami.

novi
Mobiloil

izdelan po postopku „Clearsol“

STANDARD - VACUUM OIL COMPANY OF YUGOSLAVIA, INC.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; zentlovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 5 mm visoka petlinna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Prodajalka
mlada, začelnica, izučena trgovine s steklom in porcelanom, ali mešane ali galanterijske trgovine, se sprejme v stalno službo. Lastnoročno pisane ponudbe z opisom dosedanjega službovanja je poslati upravi »Slovenca« pod »Steklo« št. 8845. (b)

Pomočnike, vajenca, vajenka
za sedlarstvo in torbarstvo ozir. usnjeno galanterijo sprejmem. Pomočnik mlajši, vajen tudi aktovk in tapetništva. Vajenec in vajenka imata oskrbo pri mojstru. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca«. (b)

Zastopnika
za Ljubljano išče zavarovalna družba s pavšalom in provizijo. Ponudbe je poslati »Interreklam«, Zagreb, Masarykova 28, pod: »Zastopnik K-3700«. (b)

Zastopnike
za prodajo posemelnikov, brzojarilnikov itd. išče mo. »Persons«, Ljubljana, poštni predal 307. (b)

Topilec svinca
za topitev svinca išče za takojšen nastop Zagrebska dežniska tovarna papirja. (b)

Perfektno kuharico
sprejemem za julij in avgust. Ponudbe z zahtevkom plače na: Jože Tavčar, gostilna, Poljane nad Škofjo Loko. (b)

Sobarico
obvladajočo slovenski in nemški jezik, ki mora znati tudi likati in šivati, išče oskrbnitvo Dornava, p. Moškanjci. (b)

Mlado dekle
sprejemem K otrokom. — Prednost imajo, ki znajo šivati. Ponudbe na Karl Koželj, Tržič. (b)

Mlajšo moško moč
trgovsko izobraženo, z znanjem slovenskega in nemškega jezika, zmožno vseh pisarniških del, vestno in zanesljivo, išče mo za takoj. Prosilci, ki so zmožni tudi srbo-hrvatskega jezika, imajo prednost. Ponudbe s prepisi sprave upravi »Slovenca« pod »Vesten uradnik« št. 8920. (b)

Rabim prodajalko
za delikatesno trgovino. Takojšnji nastop, z znanjem nemščine. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Poštena« št. 8953. (b)

Služkinjo
vajeno samostojne kuhe ter vseh hišnih del, iščem za večjo trgov. hišo na deželi za takoj. Naslov v upravi Slov. št. 8982. (b)

Organist srednjih let
dobi takoj službo. Mesečna plača 800 Din v gotovini. — Naslov v upravi Slovenca št. 8979. (b)

Služba organista
se odda v večjem trgu v lavantinski škofiji. Pogoj: dober pevovodja in kapelnik, pomoč v pisarni posojilnice. Dobi: prosto stanovanje, mesečno 800 Din, sicer po dogovoru. Nastop s 1. avgustom. — Prošnje je vložiti čimprej ali vsaj do 28. junija. b Naslov pove uprava Slov. pod št. 8970. (b)

Zdravo dekle
z dežele, za vsa dela, vajeno kuhanja in vrtnega dela, in okrog 17 letno deklico, vajeno šivanja na stroj, sprejemem. Planinc, Kranj - Skala. (b)

Služkinjo
pošteno, ki zna kuhati in likati ter opravljati vsa domača in tudi poljska dela, iščem na veleposelstvo pri Novem mestu. — Ponudbe upravi Slovenca pod »Za« šilva in čista št. 8993. (b)

14—16 letno deklico
krepko, poštenih staršev — sprejemem takoj za vsa hišna dela. — Medvešek Frano posest. Zg. Gameljne, p. Št. Vid nad Ljubljano.

Prodajalko
z znanjem nemščine in po možnosti s kavčijo — išče boljše trafika. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Trafikantinja 8960«. b

Mizarja za modele
spodobnega, neoženjenega, iščem za takoj. Ponudbe z navedbo plače je poslati na Ing. Ljublj. Hrvatski Leskovac. (b)

Dobro kuharico
ki je služila pri boljših rodbinah, z dolgoletnimi spričevali iščem za Ljubljano, poleti za deželo, kjer je tudi več gostov. Ponudbe pod: »Samostojna kuharica« na upravo Slovenca št. 9000. (b)

V svrhu zaštite
in kontrole avtorskih pravic se iščejo zastopniki v mestih dravske banovine, kjer je sedež sreskih načelstev. — Tozadevne ponudbe je poslati upravi Slovenca pod »Ljubljana 29« št. 9034. (b)

Čevljarkega pomočnika
z oskrbo sprejme Sedej Al. Vič, Tržaska 26. (b)

Perfektna sobarica
ki je izučena šivlja, se takoj sprejme. — Ponudbe pod šifro »Zvesta« 9068 upravi Slovenca. (b)

Vzgojiteljico
išče mo za dve deklici od 5 in 12 let — z znanjem nemščine in po možnosti francosčine, kakor tudi z dovršenim kurzom za nego otrok. Osebe z večletnimi priporočili imajo prednost. Ponudbe s sliko in referencami je poslati na Propaganda, Beograd, poštni predal 499 pod »568«. (b)

Solicitorja iščem!
Potrebna večletna praksa. Samostalna nemška daktilografija in perfektno znanje srbsčine. Advokat dr. Vekoslav Kisovec, Beograd, Kralja Milana 3. (b)

Mladega pomočnika
pravkar izučenega za pekarno, sprejme takoj slabičarna in pekarna, Žužek, Škofja Loka. (b)

Služkinjo
ki zna kuhati, vrt obdelovati — sprejemem. Ponudbe: Gospodarska pisarna, Ljubljana, Selenburgova ulica 7/L nadst. (b)

Pošteno služkinjo
katera zna dobro kuhati in vsa hišna dela opravljati, iščem. Naslov v upr »Slovenca« Maribor, št. 937. (b)

Služkinjo za vse iščem!
Hetzl, mlin, Košaki pri Mariboru. (b)

Službe iščejo
Strojni mizarški pomočnik mlad (godbenik-tamburar), išče kakršnokoli namestitev. Za uslugo bi sodeloval pri godbi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8875. (a)

Trgovska pomočnica
vajena tudi šivanja in drugih hišnih del, išče zaposlitve. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8901. (a)

Krojač z obrtjo
želi službo cerkvenika v večjem prometnem kraju, event. sprejme tudi mesto hišnika. Naslov v upravi »Slovenca« št. 8903. (a)

Pisarniška moč
z večletno prakso, večja slovenske, nemške in srbohrvatske korespondence, slov. in nemške stenografije in knjigovodstva, išče primerno mesto za takojšen nastop. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Korespondentka« 8919. (b)

Kovaškega vajenca
z vso oskrbo pri mojstru sprejme Svigelj Franc — Goriče 22, p. Golinik. (v)

Pekovskega vajenca
kmetskih staršev sprejme Anton Smarekar - Mokronog. (v)

Iščem mesto gospodinje
za takoj k samostojnemu gospodu, lahko z malimi otroci. Sem srednjih let, vzorna gospodinja, večja vsa dela, delavna, zanesljiva gospodinja. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8992. (a)

Trgovski pomočnik
mlad in lepega vedenja, išče zaposlitve proti malenkostnemu honorarju. — Cenjene ponudbe upravi Slovenca pod značko »Takojsen nastop« 9050. a

2000 Din
dobi tisti, kateri mi preskrbi službo šoferja k osebnemu ali tovornemu avtomobilu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Nagrada« 9082. (a)

Kuharica
samostojna, vajena fine meščanske in dietične kuhe, ter vseh drugih gospodinj-skih del — išče službo k boljši, manjši družini ali v županišče. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Gospodinja« 9006. (a)

Vajenca
sprejemem za kjučavničarsko obrt. Šetina Rok, Krekova ulica 4, Moste, Ljubljana. (v)

Utenko za špec. trgovino
sprejemem. Ponudbe upravi Slovenca pod: »Učenka« št. 9025«. (v)

Mizarskega vajenca
sprejemem. Ivan Rojc, Zg. Siska 93, Ljubljana VII. (v)

Sprejemem vajenca
Bata prodajalna pnevmatike, Miklošičeva c. 40. v

Zivali
Izredno lepo tele 4 tedne staro, montažonske pasme, mati izborna mlekarica, se zaradi pomanjkanja prostora v hlevu — prodaja. Hotel »Slon« Ljubljana. (j)

Vajenca
za pekovsko obrt, pridnoga in poštenega, iščem. Zavodnik, parna pekarna v Soštanju. (v)

Trisobno stanovanje
se odda za avgust. Sv. Jakob trg 8/I. Ogled vsak delavnik od 10.—12. ure. (8)

Vajenca
sprejemem za kjučavničarsko obrt. Šetina Rok, Krekova ulica 4, Moste, Ljubljana. (v)

Utenko za špec. trgovino
sprejemem. Ponudbe upravi Slovenca pod: »Učenka« št. 9025«. (v)

Mizarskega vajenca
sprejemem. Ivan Rojc, Zg. Siska 93, Ljubljana VII. (v)

Sprejemem vajenca
Bata prodajalna pnevmatike, Miklošičeva c. 40. v

Zivali
Izredno lepo tele 4 tedne staro, montažonske pasme, mati izborna mlekarica, se zaradi pomanjkanja prostora v hlevu — prodaja. Hotel »Slon« Ljubljana. (j)

Vajenca
za pekovsko obrt, pridnoga in poštenega, iščem. Zavodnik, parna pekarna v Soštanju. (v)

Trisobno stanovanje
se odda za avgust. Sv. Jakob trg 8/I. Ogled vsak delavnik od 10.—12. ure. (8)

Vajenca
sprejemem za kjučavničarsko obrt. Šetina Rok, Krekova ulica 4, Moste, Ljubljana. (v)

Utenko za špec. trgovino
sprejemem. Ponudbe upravi Slovenca pod: »Učenka« št. 9025«. (v)

Mizarskega vajenca
sprejemem. Ivan Rojc, Zg. Siska 93, Ljubljana VII. (v)

Sprejemem vajenca
Bata prodajalna pnevmatike, Miklošičeva c. 40. v

Zivali
Izredno lepo tele 4 tedne staro, montažonske pasme, mati izborna mlekarica, se zaradi pomanjkanja prostora v hlevu — prodaja. Hotel »Slon« Ljubljana. (j)

Vajenca
za pekovsko obrt, pridnoga in poštenega, iščem. Zavodnik, parna pekarna v Soštanju. (v)

Utenko za špec. trgovino
sprejemem. Ponudbe upravi Slovenca pod: »Učenka« št. 9025«. (v)

Mizarskega vajenca
sprejemem. Ivan Rojc, Zg. Siska 93, Ljubljana VII. (v)

Sprejemem vajenca
Bata prodajalna pnevmatike, Miklošičeva c. 40. v

Zivali
Izredno lepo tele 4 tedne staro, montažonske pasme, mati izborna mlekarica, se zaradi pomanjkanja prostora v hlevu — prodaja. Hotel »Slon« Ljubljana. (j)

Vajenca
za pekovsko obrt, pridnoga in poštenega, iščem. Zavodnik, parna pekarna v Soštanju. (v)

Trisobno stanovanje
se odda za avgust. Sv. Jakob trg 8/I. Ogled vsak delavnik od 10.—12. ure. (8)

Vajenca
sprejemem za kjučavničarsko obrt. Šetina Rok, Krekova ulica 4, Moste, Ljubljana. (v)

Utenko za špec. trgovino
sprejemem. Ponudbe upravi Slovenca pod: »Učenka« št. 9025«. (v)

Mizarskega vajenca
sprejemem. Ivan Rojc, Zg. Siska 93, Ljubljana VII. (v)

Sprejemem vajenca
Bata prodajalna pnevmatike, Miklošičeva c. 40. v

Zivali
Izredno lepo tele 4 tedne staro, montažonske pasme, mati izborna mlekarica, se zaradi pomanjkanja prostora v hlevu — prodaja. Hotel »Slon« Ljubljana. (j)

Vajenca
za pekovsko obrt, pridnoga in poštenega, iščem. Zavodnik, parna pekarna v Soštanju. (v)

Trisobno stanovanje
se odda za avgust. Sv. Jakob trg 8/I. Ogled vsak delavnik od 10.—12. ure. (8)

Vajenca
sprejemem za kjučavničarsko obrt. Šetina Rok, Krekova ulica 4, Moste, Ljubljana. (v)

Utenko za špec. trgovino
sprejemem. Ponudbe upravi Slovenca pod: »Učenka« št. 9025«. (v)

Mizarskega vajenca
sprejemem. Ivan Rojc, Zg. Siska 93, Ljubljana VII. (v)

Sprejemem vajenca
Bata prodajalna pnevmatike, Miklošičeva c. 40. v

Zivali
Izredno lepo tele 4 tedne staro, montažonske pasme, mati izborna mlekarica, se zaradi pomanjkanja prostora v hlevu — prodaja. Hotel »Slon« Ljubljana. (j)

Vajenca
za pekovsko obrt, pridnoga in poštenega, iščem. Zavodnik, parna pekarna v Soštanju. (v)

Trisobno stanovanje
se odda za avgust. Sv. Jakob trg 8/I. Ogled vsak delavnik od 10.—12. ure. (8)

Vajenca
sprejemem za kjučavničarsko obrt. Šetina Rok, Krekova ulica 4, Moste, Ljubljana. (v)

Utenko za špec. trgovino
sprejemem. Ponudbe upravi Slovenca pod: »Učenka« št. 9025«. (v)

Trisobno stanovanje
se odda za avgust. Sv. Jakob trg 8/I. Ogled vsak delavnik od 10.—12. ure. (8)

Vajenca
sprejemem za kjučavničarsko obrt. Šetina Rok, Krekova ulica 4, Moste, Ljubljana. (v)

Utenko za špec. trgovino
sprejemem. Ponudbe upravi Slovenca pod: »Učenka« št. 9025«. (v)

Mizarskega vajenca
sprejemem. Ivan Rojc, Zg. Siska 93, Ljubljana VII. (v)

Sprejemem vajenca
Bata prodajalna pnevmatike, Miklošičeva c. 40. v

Zivali
Izredno lepo tele 4 tedne staro, montažonske pasme, mati izborna mlekarica, se zaradi pomanjkanja prostora v hlevu — prodaja. Hotel »Slon« Ljubljana. (j)

Vajenca
za pekovsko obrt, pridnoga in poštenega, iščem. Zavodnik, parna pekarna v Soštanju. (v)

Trisobno stanovanje
se odda za avgust. Sv. Jakob trg 8/I. Ogled vsak delavnik od 10.—12. ure. (8)

Vajenca
sprejemem za kjučavničarsko obrt. Šetina Rok, Krekova ulica 4, Moste, Ljubljana. (v)

Utenko za špec. trgovino
sprejemem. Ponudbe upravi Slovenca pod: »Učenka« št. 9025«. (v)

Mizarskega vajenca
sprejemem. Ivan Rojc, Zg. Siska 93, Ljubljana VII. (v)

Sprejemem vajenca
Bata prodajalna pnevmatike, Miklošičeva c. 40. v

Zivali
Izredno lepo tele 4 tedne staro, montažonske pasme, mati izborna mlekarica, se zaradi pomanjkanja prostora v hlevu — prodaja. Hotel »Slon« Ljubljana. (j)

Vajenca
za pekovsko obrt, pridnoga in poštenega, iščem. Zavodnik, parna pekarna v Soštanju. (v)

Trisobno stanovanje
se odda za avgust. Sv. Jakob trg 8/I. Ogled vsak delavnik od 10.—12. ure. (8)

Vajenca
sprejemem za kjučavničarsko obrt. Šetina Rok, Krekova ulica 4, Moste, Ljubljana. (v)

Utenko za špec. trgovino
sprejemem. Ponudbe upravi Slovenca pod: »Učenka« št. 9025«. (v)

Mizarskega vajenca
sprejemem. Ivan Rojc, Zg. Siska 93, Ljubljana VII. (v)

Sprejemem vajenca
Bata prodajalna pnevmatike, Miklošičeva c. 40. v

Zivali
Izredno lepo tele 4 tedne staro, montažonske pasme, mati izborna mlekarica, se zaradi pomanjkanja prostora v hlevu — prodaja. Hotel »Slon« Ljubljana. (j)

Vajenca
za pekovsko obrt, pridnoga in poštenega, iščem. Zavodnik, parna pekarna v Soštanju. (v)

Trisobno stanovanje
se odda za avgust. Sv. Jakob trg 8/I. Ogled vsak delavnik od 10.—12. ure. (8)

Vajenca
sprejemem za kjučavničarsko obrt. Šetina Rok, Krekova ulica 4, Moste, Ljubljana. (v)

Nova hiša
z lokali, gostilno in trgovino, v lepem prometnem kraju Gorenjske, brez konkurenta, se da v najem. Potrebno nekaj gotovine. Polzve se: Primskovo 89, pri Kranju. (n)

Gostilna blizu Maribora
z velikimi gostilniškimi prostori in gospodarskim poslojem, se takoj poceni proda z ali brez gospodarskega poslojpa. — Naslov v upravi »Slovenca« Maribor št. 929. (n)

Enodružinsko vilo
komfortno, vrt, plin, centralna kurjava, garaža, oddam v najem. Naslov v upravi št. 9021. (n)

Delavnico
in prazno strojno oddam v najem za kakršnokoli obrt. Graben 10. Polzvedbe: Novi trg št. 2, Kamnik. (n)

Rekord - spalnice
orehova korenina, moderna, za 5500 in 6200 Din. Jedilnice, iste, 4500 Din, razprodaja Pohištvo Malenšek, Dravice. (8)

Prodaj
novo, lepo, mahagoni politrano spalnico, nerabljeno, za 3900 Din. Vodovodna 39, Ljubljana. (8)

Gospodična
šivlja, čedne zunanosti, s 16.000 Din, želi resnega znanja z dobroerjenim gospodarjem od 35 do 45 let, najraje z drž. uslužbenecem. Cenj. ponudbe upr. Slovenca pod »Treznost« št. 8956. (2)

Trgovca
s 500.000 Din premoženja išče v svrhu ženitve razumno ženo s primernim kapitalom. Le resne ponudbe s polnim naslovom je poslati na upravo Slovenca pod »Mirni dom« št. 9007. Tajnost zajamčena. (2)

Lepo sobico
oddam starejšemu gospodu, strogo separirano. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8975. (8)

Opremljeno sobo
z 2 posteljama oddam čez počinice učitelju ali učiteljici. Naslov v upravi Slovenca št. 8986. (8)

Lepo sobico
oddam starejšemu gospodu, strogo separirano. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8975. (8)

Opremljeno sobo
separirano, sredi mesta — oddam za 250 din. Prečna ulica, št. 8. (8)

Dve opremljeni sobi
vezani ali posamezni — oddam takoj. Aleksandrova št. 16, visoko priliježna desno. (8)

Dva gospoda ali dijaka
sprejemem na stanovanje. — Kern, Celovška 43. (8)

Vnajem
ISEČJO: Kmečki mlin na stalni vodi, vzajem v najem za več let takoj ali pozneje. Naslov pove uprava pod št. 9028. (m)

ODDAJO:
Dva pisarniška prostora oddamo za takoj. Vprašati: »Tesla«, Dalmatinska 10. (n)

Dvostanovanjsko hišo
blizu postaje Homec, takoj oddam. Franc Rode, Nožice, p. Radomlje. (n)

Kavarna
staroznana, dobro vpeljana, novo renovirana, s potrebnim inventarjem, v večjem industrijskem mestu savske banovine, s posebnim stanovanjem, v enonadstropni hiši, se odda 1. julija ali avgusta proti enoletni pogodbi in odgovarjajoči kavčiji v najem ali se proda. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 8932. (n)

Letovišče
stiri meblirane sobe, kuhinja, jedilnica, salon, kopalnica — odda za sezono graščina na Gorenjskem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Graščina«. (L)

Letovišče
stiri meblirane sobe, kuhinja, jedilnica, salon, kopalnica — odda za sezono graščina na Gorenjskem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Graščina«. (L)

Letovišče
stiri meblirane sobe, kuhinja, jedilnica, salon, kopalnica — odda za sezono graščina na Gorenjskem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Graščina«. (L)

Letovišče
stiri meblirane sobe, kuhinja, jedilnica, salon, kopalnica — odda za sezono graščina na Gorenjskem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Graščina«. (L)

Letovišče
stiri meblirane sobe, kuhinja, jedilnica, salon, kopalnica — odda za sezono graščina na Gorenjskem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Graščina«. (L)

Za počitnice
oddam eno ali dve opremljeni sobi v Podbrezjah pri Podnartu. Pojasnila v upravi »Slovenca« pod št. 8488. (L)

Za letovišče oddam sobe!
Sončna lega, pripravno za kopanje. — Lavtizar, Verje, Medvedo. (L)

Sezonsko stanovanje
v Savinjski dolini, štirisobno, s kuhinjo, novo, sončno — odda gostilna Štancer, Vransko. (L)

Letovišče
z naravnim kopalniščem, čolni, v Poljanski dolini. Pension 30 Din. — Milan Poljanšek, Selo-Ziri. L

Letoviščarji!
V Kamniku se odda lepa soba z 2 ali 3 posteljami; lahko tudi s kuhinjo. Cena ugodna. Pojasnila daje lastnica: Herbersteinova 2-III, Ljubljana. L

Denar
Posojila vezana na stednjo in večletno mesečno odplačevanje. Brezplačno zavarovanje za slučaj smrti

Banka in štedionca
d. d. Krapinske Toplice Glavni zastopnik za dravsko banovino RUDOLF ZORE, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Pismeni odgovor 3 Din v znakmah.

500.000 Din gotovine
deloma v knjižicah Mestne hranilnice iščem takoj na I. mesto za poselstvo, tovarno itd. Ponudbe na ogl. oddelek Slovenca pod »Popolna sigurnost« št. 9047. (d)

Ureditev dolgov
potom sodnih in izvensodnih poravnav. Nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije, sestava in aprobacija bilanc. Preskrba kreditov, nasveti glede hranil

Posestva

Droben oglaš v »Slovenec«... posestvo li hitro prodaj...

Tristanovo novo hišo Ljubljana-Kodeljevo, ob glavni cesti, prodam...

Hiša visokoprtilična, 2000 m² zemljišča, naprodaj v Novem mestu za 150.000 dinarjev...

Rodovito posestvo 8 oralo, s slikovito okolico in krasnim razgledom...

Halo! V Ljubljani kupim njivo ali vrt 150-200 m². Plačam takoj v gotovini...

Trgovska hiša nekdanj last firme M. Ročič v Sredšču, ob prometni glavni cesti...

Enonadstropna vila z lepim vrtom, pol orala, se proti gotovini ugodno prodaja...

Hiša z gostilno in trgovino, v večjem kraju blizu Domžal, ugodno naprodaj...

Parcela 609 m² naprodaj. Lepa lega, ne daleč od bežigradske šole...

Proda se vila v bližini Celja (lep razgled) z gradbenim materialom...

Posestvo v industrijskem kraju, obstoječe iz dveh hiš, gospodarskih poslopj, njiv...

Enodružinska hiša z lepim vrtom na periferiji Ljubljane poceni naprodaj...

Dve stanovanjski hiši v Mariboru ugodno naprodaj, tudi proti knjižicam...

Tovarniški objekti blizu Maribora, v dobrem stanju, z lastnim industrijskim tlom...

Hiša v Ljubljani Tržaška cesta št. 41, s prizidkom delavnice, gosp. poslopijem...

Stavbne parcele naprodaj po 10 Din kvadratni meter. - Naslov v upravi Slov. št. 8535. (p)

Posestvo z enodružinsko hišo naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8821.

Stavbne parcele v bližini nove bežigradske šole prodam. Naslov v upravi Slov. št. 9037. (p)

Prodaj parcelo 10 minut od postaje Medno. Polzve se: Bačnik, Spod. Pirniče 5. (p)

Petstanovanjska hiša z lepim vrtom naprodaj v Ljubljani. Naslov pove uprava Slov. št. 9024. (p)

Vila na Mirju štiristanovanjska, komfortna, 5 let stara, se ugodno prodaja. Potrebna gotovina Din 370.000. Izredna prilika! Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dobro obrestujoča« 9084. (p)

Varna naložba denarja se vam nudi z nakupom hiše sredi Ljubljane. Dopise upravi »Slovenca« pod »Donosna stavba« št. 9070. (p)

Dvostanovanjsko hišo z vrtom, blizu vode in železniške postaje — zaradi selitve prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9095. (p)

Prodaj enonadstrop. hišo ob glavni cesti nasproti kolodvoru Videm—Krsko. Informacije pri Joško Vahčić, Videm—Krsko. (p)

Nova hiša vrt, njiva prometna točka, pripravna za obrt — naprodaj. Aleksandrova cesta 101, Pobrežje, Maribor. (p)

Mesarija. Mesnica, klavnica, ledenica, malo stanovanje, eno uro izven Maribora — naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor, št. 942. (p)

Učiteljica sprejme dve dijakinji z vso oskrbo, z nemško, francosko in italijansko konverzacijsko. - Naslov v upravi »Slovenca« št. 8985. (u)

Obvestilo S tem obveščam vsakogar, da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih delal kdorkoli na moj račun. - Lavrih Ant., gostilničar, Celovška c. 70. (o)

Majhna črna psička se je izgubila. Odda naj se proti nagradi Šelenburgova ul. 4/II nadstr. (r)

Vojaške informacije za ureditev osebnih zadev daje najhitreje: Informacijski zavod, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7-I. Za informacije priložiti 12 Din v znakah. (r)

Radio - aparate zamenjam za bukova drva. Jelen, elektrotehnično podjetje, Polzela. (r)

Informacije, inkaso hitro izvršuje: Informacijski zavod, Ljubljana - Šelenburgova ul. 7-I. (r)

Davčne zadeve pritožbe, prošnje za obrodno odplačevanje, odpisi itd.: Davčna poslovavnica, Ljubljana - Šelenburgova ulica 7-I. (r)

Zidava stavb! Stavbno podjetje daje ugodno nadzorstvo s koncesijo, načrte, proračune. Vabi se družabnik s primernim kapitalom pod »Ugodnost« št. 8886 upravnici »Slovenca«. (r)

100 Din nagrade dam tistemu, ki mi pomaga priti do moškega kolesa — tablica 47054. Rajko Šporn, Ježica. (r)

Intervencije v vseh zadevah pri vseh oblastvih in ministrstvih izvršuje hitro in uspešno: Gospodarsko-pravna pisarna, Ljubljana, Šelenburgova ul. 7-I. (r)

Plise, entel, ažur, gumbe gumbnice, monograme — izvrši takoj Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj, Zepni robci, plenice, ročna dela. (t)

Električne inštalacije za luč, moč, signale in vsa v stroko spadajoča popravila vam izvrši solidno povsod IVAN MIHELČIČ elektrotehnično podjetje Ljubljana Borštnikov trg št. 1 Telef. 27-04. (t)

Kateri stavbenik mi sezida hišo na hranilne knjižice, deloma za gotovino. Ponudbe upravi Slovenca pod »Visokoprtilična« št. 8989. (t)

Kupimo Smrekove cepanice in oblanice kupujemo stalno večjo množino. Najnižje ponudbe z navedbo količin in najnižje cene, z navedbo nakladalne postaje poslati upravi »Slovenca« pod št. 8820. (k)

Stara zlata, zlato zobovje in srebrne krone kupujem po najvišjih dnevnih cenah. A. KAJFEŽ urar Ljubljana, Miklošičeva 14 (r)

Kupim vsakovrstno zlato, srebrne krone in zlatnike po zvišanih cenah. Za popravila se pripravim. F. Čuden Prešernova ulica 1. (r)

Višnie in črne češnje kupuje po dnevni ceni »MARGO«, Aleksandrova cesta 63, Maribor. (r)

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3. (r)

Kolesa in otroške vozičke kupite poceni pri Albin Adamič & Co. Ljubljana, Igriška ulica 3 (za dramskim gledališčem)

Šivalni stroj ženski, poceni naprodaj. — ženski, poceni naprodaj. (k)

Mlekarno dobro vpeljano, v centru Ljubljane — prodam. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Mlekarna« št. 9087. (l)

Prodajmo Kolesa kromirana in poniklana, nemški fabrikat, po neverjetno nizkih cenah, dobite v mo v Novi trgovini, Tyrševa 36. (l)

Šivalni stroj pogreznjiv, z okroglim žolnikom, ki tudi štopa, poceni naprodaj v Novi trgovini, Tyrševa 36. (l)

Birmanske ure zlatino in srebrnino nudi najceneje — Ivan Pakiz, Ljubljana, Pred Skofijo 15. (l)

MALINOVEC pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana, nasproti »Nebočičniku«. (l)

Cviček pravi, dolenski, dobite v Centralni vinarni v Ljubljani. (l)

Za pomlad! Ostanke Mariborskih Tekstilnih tovarni brez napak, pristnobarvni. »Paket serija S« vsebina: 15—21 m prima oksfordov, touringov in cefirjev za moške srajce, vsak kos najmanj 3 m, dalje »Paket Serija S/O« istotako 15 do 21 m za ženske pralne obleke, dečve (Dirndl), v najlepših barvah, predpasniki itd. — Vsa paketa poštnine prosto samo 107 Din. — Za isto ceno »Paket serija P« vsebina: 15 do 20 m platna, posteljina, žensko, moško in namizno perilo, barvast, ter »Paket serija P/1« 10 do 15 m istege najfinejšega belega blaga. — Neprimer- no vzamem nazaj in zamenjam. Dalje najcenejše blago za vsa moška in ženska oblačila. — Vzorci brezplačno. (l)

»Slovenčeva« podružnica Ljubljana, Tyrševa cesta (palača Poštni dom)

»Ovratnik« (Kračen) se iščejo kupci ali odjemalci licenc. Cenj. ponudbe na: ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ulica 2 (r)

Naznanilo! P. t. občinstvu javljamo, da smo poleg tapetniških izdelkov uvedli tudi pohištvo, in sicer: Spalnice 1700 Din, kuhinje 750 Din dalje, otmane 430 Din, modroce 180 Din, couche 1300 Din dalje. V zalogi imamo zložitve postelje, mreže peresnice itd. Naročila izvršujemo po lastnih in danih načrtih solidno in po konkurenčnih cenah. Tvrška F. Sajovic, Stari trg 6 (r)

Ali že veste, da smo za Slomšekove praznike vsem vrstam manufakturnega blaga znatno znižali cene? M. Gajšek, Maribor, Glavni trg 1 Manufakturna trgovina (r)

Prodajmo Kolesa kromirana in poniklana, nemški fabrikat, po neverjetno nizkih cenah, dobite v mo v Novi trgovini, Tyrševa 36. (l)

Šivalni stroj pogreznjiv, z okroglim žolnikom, ki tudi štopa, poceni naprodaj v Novi trgovini, Tyrševa 36. (l)

Birmanske ure zlatino in srebrnino nudi najceneje — Ivan Pakiz, Ljubljana, Pred Skofijo 15. (l)

MALINOVEC pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana, nasproti »Nebočičniku«. (l)

Cviček pravi, dolenski, dobite v Centralni vinarni v Ljubljani. (l)

Za pomlad! Ostanke Mariborskih Tekstilnih tovarni brez napak, pristnobarvni. »Paket serija S« vsebina: 15—21 m prima oksfordov, touringov in cefirjev za moške srajce, vsak kos najmanj 3 m, dalje »Paket Serija S/O« istotako 15 do 21 m za ženske pralne obleke, dečve (Dirndl), v najlepših barvah, predpasniki itd. — Vsa paketa poštnine prosto samo 107 Din. — Za isto ceno »Paket serija P« vsebina: 15 do 20 m platna, posteljina, žensko, moško in namizno perilo, barvast, ter »Paket serija P/1« 10 do 15 m istege najfinejšega belega blaga. — Neprimer- no vzamem nazaj in zamenjam. Dalje najcenejše blago za vsa moška in ženska oblačila. — Vzorci brezplačno. (l)

»Slovenčeva« podružnica Ljubljana, Tyrševa cesta (palača Poštni dom)

»Ovratnik« (Kračen) se iščejo kupci ali odjemalci licenc. Cenj. ponudbe na: ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ulica 2 (r)

Naznanilo! P. t. občinstvu javljamo, da smo poleg tapetniških izdelkov uvedli tudi pohištvo, in sicer: Spalnice 1700 Din, kuhinje 750 Din dalje, otmane 430 Din, modroce 180 Din, couche 1300 Din dalje. V zalogi imamo zložitve postelje, mreže peresnice itd. Naročila izvršujemo po lastnih in danih načrtih solidno in po konkurenčnih cenah. Tvrška F. Sajovic, Stari trg 6 (r)

Ali že veste, da smo za Slomšekove praznike vsem vrstam manufakturnega blaga znatno znižali cene? M. Gajšek, Maribor, Glavni trg 1 Manufakturna trgovina (r)

Naznanilo! P. t. občinstvu javljamo, da smo poleg tapetniških izdelkov uvedli tudi pohištvo, in sicer: Spalnice 1700 Din, kuhinje 750 Din dalje, otmane 430 Din, modroce 180 Din, couche 1300 Din dalje. V zalogi imamo zložitve postelje, mreže peresnice itd. Naročila izvršujemo po lastnih in danih načrtih solidno in po konkurenčnih cenah. Tvrška F. Sajovic, Stari trg 6 (r)

Ali že veste, da smo za Slomšekove praznike vsem vrstam manufakturnega blaga znatno znižali cene? M. Gajšek, Maribor, Glavni trg 1 Manufakturna trgovina (r)

Prodajmo Kolesa kromirana in poniklana, nemški fabrikat, po neverjetno nizkih cenah, dobite v mo v Novi trgovini, Tyrševa 36. (l)

Šivalni stroj pogreznjiv, z okroglim žolnikom, ki tudi štopa, poceni naprodaj v Novi trgovini, Tyrševa 36. (l)

Birmanske ure zlatino in srebrnino nudi najceneje — Ivan Pakiz, Ljubljana, Pred Skofijo 15. (l)

MALINOVEC pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana, nasproti »Nebočičniku«. (l)

Cviček pravi, dolenski, dobite v Centralni vinarni v Ljubljani. (l)

Za pomlad! Ostanke Mariborskih Tekstilnih tovarni brez napak, pristnobarvni. »Paket serija S« vsebina: 15—21 m prima oksfordov, touringov in cefirjev za moške srajce, vsak kos najmanj 3 m, dalje »Paket Serija S/O« istotako 15 do 21 m za ženske pralne obleke, dečve (Dirndl), v najlepših barvah, predpasniki itd. — Vsa paketa poštnine prosto samo 107 Din. — Za isto ceno »Paket serija P« vsebina: 15 do 20 m platna, posteljina, žensko, moško in namizno perilo, barvast, ter »Paket serija P/1« 10 do 15 m istege najfinejšega belega blaga. — Neprimer- no vzamem nazaj in zamenjam. Dalje najcenejše blago za vsa moška in ženska oblačila. — Vzorci brezplačno. (l)

»Slovenčeva« podružnica Ljubljana, Tyrševa cesta (palača Poštni dom)

»Ovratnik« (Kračen) se iščejo kupci ali odjemalci licenc. Cenj. ponudbe na: ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ulica 2 (r)

Naznanilo! P. t. občinstvu javljamo, da smo poleg tapetniških izdelkov uvedli tudi pohištvo, in sicer: Spalnice 1700 Din, kuhinje 750 Din dalje, otmane 430 Din, modroce 180 Din, couche 1300 Din dalje. V zalogi imamo zložitve postelje, mreže peresnice itd. Naročila izvršujemo po lastnih in danih načrtih solidno in po konkurenčnih cenah. Tvrška F. Sajovic, Stari trg 6 (r)

Ali že veste, da smo za Slomšekove praznike vsem vrstam manufakturnega blaga znatno znižali cene? M. Gajšek, Maribor, Glavni trg 1 Manufakturna trgovina (r)

Naznanilo! P. t. občinstvu javljamo, da smo poleg tapetniških izdelkov uvedli tudi pohištvo, in sicer: Spalnice 1700 Din, kuhinje 750 Din dalje, otmane 430 Din, modroce 180 Din, couche 1300 Din dalje. V zalogi imamo zložitve postelje, mreže peresnice itd. Naročila izvršujemo po lastnih in danih načrtih solidno in po konkurenčnih cenah. Tvrška F. Sajovic, Stari trg 6 (r)

Ali že veste, da smo za Slomšekove praznike vsem vrstam manufakturnega blaga znatno znižali cene? M. Gajšek, Maribor, Glavni trg 1 Manufakturna trgovina (r)

Naznanilo! P. t. občinstvu javljamo, da smo poleg tapetniških izdelkov uvedli tudi pohištvo, in sicer: Spalnice 1700 Din, kuhinje 750 Din dalje, otmane 430 Din, modroce 180 Din, couche 1300 Din dalje. V zalogi imamo zložitve postelje, mreže peresnice itd. Naročila izvršujemo po lastnih in danih načrtih solidno in po konkurenčnih cenah. Tvrška F. Sajovic, Stari trg 6 (r)

Ali že veste, da smo za Slomšekove praznike vsem vrstam manufakturnega blaga znatno znižali cene? M. Gajšek, Maribor, Glavni trg 1 Manufakturna trgovina (r)

Naznanilo! P. t. občinstvu javljamo, da smo poleg tapetniških izdelkov uvedli tudi pohištvo, in sicer: Spalnice 1700 Din, kuhinje 750 Din dalje, otmane 430 Din, modroce 180 Din, couche 1300 Din dalje. V zalogi imamo zložitve postelje, mreže peresnice itd. Naročila izvršujemo po lastnih in danih načrtih solidno in po konkurenčnih cenah. Tvrška F. Sajovic, Stari trg 6 (r)

Ali že veste, da smo za Slomšekove praznike vsem vrstam manufakturnega blaga znatno znižali cene? M. Gajšek, Maribor, Glavni trg 1 Manufakturna trgovina (r)

Naznanilo! P. t. občinstvu javljamo, da smo poleg tapetniških izdelkov uvedli tudi pohištvo, in sicer: Spalnice 1700 Din, kuhinje 750 Din dalje, otmane 430 Din, modroce 180 Din, couche 1300 Din dalje. V zalogi imamo zložitve postelje, mreže peresnice itd. Naročila izvršujemo po lastnih in danih načrtih solidno in po konkurenčnih cenah. Tvrška F. Sajovic, Stari trg 6 (r)

Ali že veste, da smo za Slomšekove praznike vsem vrstam manufakturnega blaga znatno znižali cene? M. Gajšek, Maribor, Glavni trg 1 Manufakturna trgovina (r)

Naznanilo! P. t. občinstvu javljamo, da smo poleg tapetniških izdelkov uvedli tudi pohištvo, in sicer: Spalnice 1700 Din, kuhinje 750 Din dalje, otmane 430 Din, modroce 180 Din, couche 1300 Din dalje. V zalogi imamo zložitve postelje, mreže peresnice itd. Naročila izvršujemo po lastnih in danih načrtih solidno in po konkurenčnih cenah. Tvrška F. Sajovic, Stari trg 6 (r)

Čevlji

vseh vrst posebno letnih se dobe zopet najcenejše v znani najboljši kvaliteti v prodajalni čevljev preje pri Pollaku, Dunajska cesta št. 23, sedaj »TRIUMF« Kolodvorska ulica 11.

Otroške vozičke kolesa kupite ugodno pri S. REBOLJ & DRUG. Ljubljana, Gosposvetska 13

Za vkubavanje sadja so najboljši Weckovi kozarci dobite jih pri Josip Jagodič Celje Glavni trg Gubčeva ul.

Naprodaj zaradi modernizacije razna dobro ohranjena kavarniška oprema: klopi, ogledala, lesena lamperija, podstavki miz, svetila, linolej itd. Grand hotel »UNION« V Ljubljani

Zanimalo Vas bo, da ima tvrška R. Miklauc »Pri Škofu« na zalogi vse vrste SVILE kot crep de chine, crep marocaine itd. v najnovnejših modnih vzorcih. Cene zelo ugodne!

Zidna opeka vseh vrst se dobi po ugodni ceni zopet v opkarni Črnuče, p. Ježica. Preproge »Mekka« Razstava samo 3 dni od 22. do 24. junija, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7-I. - Interesenti, ogledite si prvovrstno blago po konkurenčnih cenah! - Prodaja tudi na obroke. 1

Šivalni stroji vseh znamk, malo rabljeni, in novi, naprodaj pri »Prometu«, nasproti križanske cerkve. (l)

KOLESA prvovrstnih znamk, malo rabljena, od 190 Din, nova od 600 Din naprej, edino pri »PROMET«, nasproti križanske cerkve. Vrbove šibe za pletenje kosar imam naprodaj. L. Nousak, Bos. Dubica. (l)

»Meteor« d. z. o. z. Tyrševa cesta 46 Nakup in prodaja starega železa, kovin l. t. d. Skladišče železnikega materiala, kot tračnice, ležaji, vozički in pragi za ozkotirne železnice, rabljene cevi, jermenica, različen uporabljiv železen material. RUDOLF RADOVAN tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilba za modroce in blaga za prevleke pohištva. Vsa letna oblačila, Meter, buret, kasa, v odlični izdelavi dobite poceni pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14. Štirje krasni oleandri poceni naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8857. (l)

150 kg ajdovega medu nudim po 14 Din. Mesko Ivan, trgovec, posta Ptuj, predal 19. (l)

Leseni kipi svetnikov en in pol metra visoki, sv. Peter, sv. Pavel, sv. Stefan, sv. Sebastijan — poceni naprodaj v starijarni Maribor, Koroska 24

Spalnica iz trdega lesa (tudi posamezni kos) — plinski štedilnik za kuhinjo in peko, omara, mize, poceni naprodaj. Friskovec št. 3. (l)

Ženski šivalni stroj skoraj nov, ugodno naprodaj. Moste, Društvena št. 27. (l)

Gospodinje! Češnje hrustavke in vianje dobite za vlaganje poceni v vsaki množini z dežele. Dajte svoj naslov v upravo »Slovenca«, da ponudim osebno. 8859. (l)

Za kresni večer si preskrbite rakete, bengalski ogenj, topiče in ostale potrebščine za ognjemet pri Fr. Stupica, železnica, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1. (l)

Nudim žagan les vsakovrsten, po znižanih cenah. — Lesna trgovina Androvič Tyrševa 47, žaga Škofljica 7. (l)

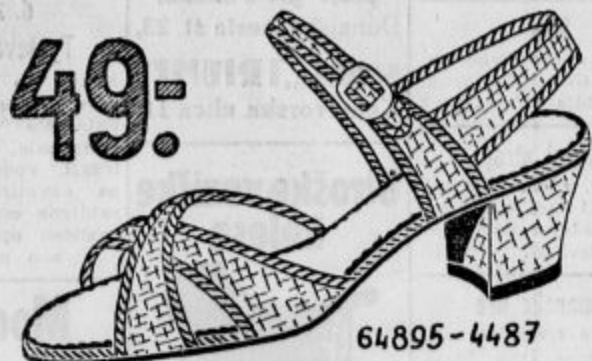
Frizeriji! Prodajmo iz našega skladišča iz proste roke več najmodernejših tovarniško novih aparatov za trajno kodranje las ter sušilne maske po znižani cen. Vsa potrebna pojasnila pri Sloveniji-Transport, Ljubljana, Miklošičeva cesta. (l)

Šivalni stroji vseh znamk, malo rabljeni, in novi, naprodaj pri »Prometu«, nasproti križanske cerkve. (l)

KOLESA prvovrstnih znamk, malo rabljena, od 190 Din, nova od 600 Din naprej, edino pri »PROMET«, nasproti križanske cerkve. Vrbove šibe za pletenje kosar imam naprodaj. L. Nousak, Bos. Dubica. (l)

»mnoge slovenske družine prihaja »Slovenec« neprekinjeno že nad 50 let To je dokaz zvestobe do starega prijatelja zaupanja v njegovo zanesljivost. Zahtevajte »Slovenca« na ogled tudi Vi in pišite na naslov: Uprava Slovenca, Kopitarjeva ulica 6, Ljubljana.

ZA POLETJE NI UDOBNEJŠIH, ELEGANTNEJŠIH TER CENEJŠIH ČEVLJEV KAKOR SO TI

49: Eleganten čevlček s polvisoko peto iz lanenega blaga, drap barve z belim meliran, obrobljen belorjavo.

64895-4487

49: Slik čevlček iz grobega lanenega platna, pepita desen, z belim in rjavim ali drap obrobljen.

69895-4845

49: Poslednji pariški model z navadno leseno peto, iz pletenega lanenega sukanca, ekri barve z rist za onko, napravi nožico majhno in elegantno.

61965-8476

59: Če Vam je vroče in če hočete, da imate v čevlčku slik nožice, kupite te čevlčke, ki jih nosite lahko tudi na boso noge.

66995-6182

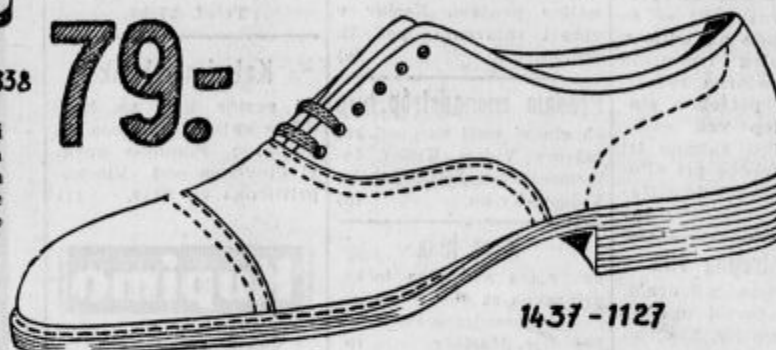
59: Ta model smo prinesli iz Nizze. Vsaka boljša dama nosi na plaži in za udobne sprehode take-le čevlčke, ki so izdelani iz lanenega platna v raznih barvah, ki odgovarjajo vsaki obleki.

60995-53-8838

69: Glejte kaj prinaša London: Kdor goji šport, kdor hodi, na izlete, kdor je vitek in kdor ne prenese visokih pet, naj kupi te elegantne športne čevlčke, izdelane iz grobega platna s kombinacijo iz semiš drap usnja.

79295-8053

79: Najenostavnejši, najpraktičnejši in najbolj potreben moški čevl za poletne obleke iz belega lanenega platna s kromovim podplat. Podplat je poleg tega še na robu šivan.

1437-1127

Bata

Tinček in Tonček kot detektiva

86.

Grozni trenutki.

Grmenje in bliskanje je postajalo čedalje hujše. Balon z našimi štirimi znanci je nevezdržema padal. Kmalu je bil sredi najgostejših oblakov, ki so se gnetli in prerivali med seboj kot orjaške pošasti.

»Kakor vse kaže, bomo imeli res mokre noge!« je vzkliknil Tinček.

Demon nevihte je iztegoval svojo črno šapo po balonu in grozeče zijal.

V zadnjem hipu so se potniki v balonu spomnili, da imajo balon obtežen z vrečami peska. Hitro so se spravili na delo in odvezali vreče s košare. Vreče so štrbunknile v morje, in tako je bil balon olajšan za težko breme. Spet se je začel počasi dvigati.

»Rešeni smo!« je navdušeno zakričal Tinček.

»Rešeni seveda — ampak za koliko časa!« je pristavil Tonček.

Dvoje stanovanj eno 3sobno in eno 2sobno

z vsem komfortom oddamo s 1. julijem. Natančnejše podatke pri upravi hiš Pokojninskega zavoda, Gajeva ulica 5/II, soba 220 med uradnimi urami.

Razpis službe

Izobraženec s trgovskim študijem (trgovsko višjo šolo, akademijo) se sprejme pri nekem večjem časniškem podjetju za upravniško službo. — V poštev pridejo samo krščansko živeči reflektanti, zanesljivo pošteni, ki čutijo sposobnost za organizacijo propagande in reklame ter zmožnost za vodstvo upravniškega poslovanja. — Nameščene bi izpočetka vršil službo kot praktikant s primerno plačo, po vsestransko zadovoljivem službovanju bi se mu pa zagotovili ugodni prejemki.

Priglasbe sprejema do 22. t. m. in jih odpošilja uprava »Slovenca« pod šifro »Organizator« št. 8808.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Prijetno britje, gladko in brez bolečin

Skladišče za Jugoslavijo: JUGOFARMACIJA D. D., ZAGREB, oddelek: KOZMETIKA

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-po sestnikov z vsem svojim premoženjem.

ZAHVALA. Za vse izraze sožalja povodom smrti našega dragega očeta in brata, gospoda

Antona Levca
dvornega svetnika v p.

se vsem najiskreneje zahvalujemo. Posebno se zahvalujemo č. ss. usmiljenkam in hišnemu zdravniku Zavešiču sv. Jožefa g. dr. Volavšku za skrbno nego in postrežbo, vsem darovalcem krasnega cvetja, č. eg. duhovnikom in vsem sorodnikom in znancem, ki so dragega pokojnika spremlili na zadnji poti.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto 27. t. m. ob sestih v župni cerkvi v Trnovem.

Ljubljana, dne 19. junija 1936.

Zalujoči: Marta, hči, Janez, Miha, brata.